

یادبود شهید

مرثیه بی‌فرجام (۳)

سید مسعود رضوی بی‌نظمی و دشمنی و رقابت‌های بی‌مبار و آزمندانه در کنار یکه‌تازی ایدئولوژی‌های افراطی و خشونت طلب تکفیری‌ها سنگ بنای صلح و همکاری را سست کرده و افق توسعه و پیشرفت را تیره و تاریک ساخته است. جنگ‌افروزی و شروع منازعات شاید بر اساس ایده و اقتداری مشخص شکل گرفته و برنامه‌ریزی شود؛ اما ادامه و فرجام جنگ‌ها هیچگاه در دست آغازگران نبوده و نیست. به قول نابولین نابارت: اولین گلوله‌ها را با مسلسل کشیدیم اما آخرین شلیک از آن سرنوشت (تقدیر) خواهد بود.

اهمیت رابزینی و گفتگو برای صلح، و به مثابه مقدمه ضروری آن، نکته‌ای است که گاهی در کژنای مصلحت‌ها و رجزخوانی‌ها از یاد می‌رود، اما زمانی خواهد رسید که دهها واسطه و صدها خواهش و کوشش برای رسیدن به تفاهم و آرامش هم کارگر نخواهد بود و باید، یا ممکن است به اجبار روزگار یا به اراده‌ای دیگری، به شرایطی درنگ‌ناک تن داد.

در زمان تردید ندارد که کوشش‌های مردم‌اندانه دولت حسن روحانی از همان ابتدای ظهور و حضور آن برای دولت برانفعاد محاسبه برجام، در تاریخ ثبت خواهد شد. امروز متأسفانه در اثر ناخبری در برخی نیروهای رقیب دولت در داخل کشور، و کارشکنی و تبلیغات مسموم و مدموم صهیونیست‌ها و نوکان‌های امریکایی و شرکای عرب و انتمال ذلک، این فرصت تاریخی تضعیف شده و حتی پیش‌بینی فروپاشی کامل آن چندان بعید نیست. اما از یاد نخواهد رفت که برجام را در تراز بین‌الدولی و بین‌المللی با شش قدرت بزرگ جهانی همنسنگ کرد و چنان اقتداری در صحنهٔ بین‌المللی به ما داد که بارها نمایندهٔ آمریکا در شورای امنیت سازمان ملل متحد در موضع اقلیت محض قرار گرفت و تحقیر شد. همچنان که نتایج‌او نخست وزیر رژیم اشغالگر به پاس انتصاب و به دنبال شرکایی بر علیه ایران می‌گشت و سخنرانی‌های تبلیغاتی‌اش با موضوع ایران هراسی به مضحکهٔ روزنامه‌های زرد و فکاهی بدل شده بود.

این فرصت بزرگ تاریخی در عرصهٔ دیپلماسی‌سی درس بزرگی است اگرچه تلاش این روزهای دکتر ظریف برای حفظ تئمةٔ فراراد، ناگوار و سنگین و در عین حال دلنشین به‌رانگیز است. باید پرسید که راهکار بعدی چه خواهد بود و منتقدان برجام چه راهی در غیاب آن ارائه خواهند داد؟ آیا نهاد زمینگیر کردن دولت روحانی هدفشان بوده یا در پی خنثی شدن مشخص و فراگیری برای حل مشکلات بی حد و

مرزی هستند که در داخل و خارج هیچ روی ما و آنها قرار دارد؟ یادآوری برجام و کیفیت دستت یابی به این مقاوله نامه از باب خاطره‌گویی نیست، بلکه امکان مجدد برای فعال‌سازی دیپلماسی و ایجاد پست‌های تازه جهت راهکاری مبتنی بر منافع ملی از طریق گفتگو مد نظر است. این نکته را محمدجواد ظریف از ره‌سپارهای صلح‌های بیان و تکرار کرد. بر اساس تحلیل و پیشنهاده وزیر خارجه، توازن و تعادل باید به خاورمیانه بازگردد و قرار گرفتن آمریکا و قدرتهای غربی در خط تمایلات ریاضی خطری بالقعل و بالقوه برای کل منطقه است. اما آنچه نیاز داریم گفتگو و رابزینی متقابل برای رسیدن به صلح مشترکی است که امنیت همگان را تضمین و منافع مشترک را تأمین نماید.

دنبال کردن این شیوه و هدف، البته بسیار دشوار است و بیش و پیش از هر چیز نیازمند مدارا و مهارت و تدبیر و افزایش قدرت شنیدن در گفتگو است. در شرایط کنونی، ایران و عربستان به عنوان قدرتهای مسل و منتقد در خاورمیانه باید متعادل برای شنیدن صدای یکدیگر و رساندن پیام و درخواست‌های متقابل داشته باشند. قطع تمام خطوط کار را برای جنگ جهانی راحتم می‌کنند اما به هنگام بحران آن جای گیری مشکلات و مصایب مخاطرات زیادی خواهد داشت.

خط و خط‌های بزرگ عربستان در یمن و قبل از آن در تجهیز سلفی‌های خون ریز و بی منطق، قطعاً باید مورد توجه قرار داده شود و از یادها نرود. اما هیچ خصوصت و سابقه‌ای نباید دلالتی بر جنگ‌های تازه، باید و دولت صهیونیستی در آرزوی سونانند و نابود کردن آبادی و اقتدار در جهان اسلام است. از نگاه کوچک و محدود دست برداریم و دلدن را همه‌جانبه به این صحنه‌ها بگنجانیم. تجربه‌های گذشته نشان می‌دهد که در بدترین شرایط و زیر فشار خصوصت‌های بزرگ با عربستان وارد گفتگویی شدیم که مرحوم آیت‌الله‌امینی رفسنجانی نیز گفت: کلیدی در آن ایفا کرد. سپس کشیش‌های بزرگ اقتصادی و ژئوشیاف و سیاست‌نویف و تئوریتیک و سیاسی ایران ملاحظه شد. اتفاقی که مجدداً در سونات اخیر زیر پوشش برجام هم قابل تکرار بود و قدر دانسته نشد. اما اکنون هم هرچن ممکن نیست، اراده می‌خواهد و درایت، و مسلماً از این فرایند خاورمیانه نشسته آراش استقبال خواهد کرد، همچنان که بی‌دردید رژیم صهیونیستی و افراطیون و جنگ‌طلبان در برابرش صف خواهد بست.

پیام‌تسلیم‌رهبیر معظم انقلاب به مناسبت درگذشت حجت‌الاسلام والمسلمین مهمان‌نواز

رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیامی درگذشت عالم ربانی حجت‌الاسلام والمسلمین بسم الله الرحمن الرحیم درگذشت عالم ربانی مرحوم حجت‌الاسلام والمسلمین آقای حاج شیخ حبیب‌الله مهمان‌نواز را به خاندان مکرم و بازماندگان و ارادتمندان ایشان و عموم مردم مؤمن و وفادار خراسان‌شمالی تسلیت عرض می‌کنم. عالم با عمل و مردمی با صداقت، صفت حقیقی و قطعی ایمن روحانی

بزرگوار بود. ایشان در دوران انقلاب پیشگام و پناه مردم و در دوران جمهوری اسلامی راهنما و شریک تلخ و شیرین زندگی آنان

بقیه از صفحه اول

وی اظهار داشت: امروز یک بار دیگر می‌خواهم با هم پیوند جدیدی را برای ارتقای

آذربایجان و سرزندگی ایران ببندیم.

روحانی با استناره به ایسن که از اردیبهشت سال گذشته در کنار هم وعده دادیم که برای امنیت، آرامش، آزادی و پیشرفت در کنار هم باشیم، گفت: امروز به آنچه وعده داده بودیم پایبندیم. رئیس‌جمهوری افزود: به آذربایجان برای احیاء و حفظ دریاچه ارومیه و برای تقویت فرهنگ و زبان آذری و ارتقای ورزش و تیم تراکتورسازی وعده دادیم و پای وعده‌های خود ایستادیم. وی با اشاره به این که ما به هم وعده دادیم سرزمینمان، سرزمین امن و امنیت باشد، گفت: امروز به برکت دلاوری‌های سپاه پاسداران عزیز و غیور، ارتش جمهوری اسلامی و بسیج ایثارگر و فدائکار شاهد امنیت مثال‌زدنی در ایران عزیز هستیم. رئیس‌جمهوری تأکید کرد: هر روز

امینتی که در سبایه وحدت و انسجام ملت ایران به وجود آمده را پاس می‌داریم و آن را ادامه خواهیم داد. روحانی خاطر نشان کرد: براساس آنچه با مردم قرار گذاشتیم، ارتش زندگی مردم و بازار را حفاظت خواهد کرد. به هم مردم بزرگ ایران قول می‌دهم توطئه آمریکا، صهیونیست‌ها و ارتجاع عرب در منطقه در پیشرفت ایران عزیز تأثیری نخواهد گذاشت.

وی تصریح کرد: آنهایی که در کاخ سفید نشسته‌اند بلدانند به تعهد، تمدن و انسانیت‌ها نیستند. باید باشند. ملت بزرگ ایران و دولت به نمایندگی از ملت در برابر هرگونه توطئه و نقشه آنها با قاطعیت ایستادگی می‌کند.

رئیس‌جمهوری خاطر نشان کرد: هیچ‌کس نمی‌تواند این ملت بزرگ را مایوس کند و امید یسه آینده را با ما بگیرد. ما امروز مقتدرتر از هر زمان دیگر برای پیمان‌های خود ایستادیم، اما اگر کسی نخواهد به تعهدش در برابر این محابات کند، بلداند عواقب وخیم چنین حرکتی، شامل حال خودشان خواهد شد. روح‌حانی افزود: ملت ایران برای تمامی‌امراحل احتمالی مقابل توطئه دشمنان برنامه‌ریزی کرده است و هیچ مشکلی با آنها ندارد. ما مشکلات را با دست توانای ملت ایران حل و فصل خواهیم کرد.

وی ادامه داد: برای آرامش مردم

اخبار داخلی

پیام‌تسلیم‌رهبیر معظم انقلاب به مناسبت درگذشت حجت‌الاسلام والمسلمین مهمان‌نواز

بررسی لایحه جامع انتخابات در دستور کار

هیأت وزیران قرار گرفت

یک از کاندیداهای ملزم شدند شماره حساب انتخاباتی خود را نهایی شدن لایحه جامع انتخابات در کمیسیون سیاسی - دفاعی دولت خبر داد و گفت: لایحه جامع انتخابات به دولت ارائه شده و بررسی آن در دستور کار هیأت وزیران قرار گرفته است.

سید سلیمان سسامانی اظهارداشت: با بررسی و تأیید این لایحه جامع انتخابات در هیأت وزیران بلافاصله این لایحه

پای طی مراحل قانونی به مجلس ششورای اسلامی ارائه خواهد شد.سخنگوی وزارت کشور با تأکید بر این که در این لایحه تمامی‌نواحسی که در قوانین مربوط به انتخابات وجود داشت رفع شده است، تأکید کرد: بر اساس این برگزاری انتخابات ریاست جمهوری، مجلس و شوراها به حداقل رسیده است که این موضوع موجب تسهیل فرایند اجرای هر چه بهتر انتخابات خواهد شد.

سسامانی گفت: در این لایحه وظایف اجرا و نظارت در انتخابات به‌طور کاملاً مشخص و شفاف تعیین شده است که این اقدام از تداخل‌های احتمالی وظایف ناظران و مجریان جلوگیری می‌کند.

انتخاب حجت‌الاسلام والمسلمین سید علی خامنه‌ای

همچنین دیروز در مراسم دیگری با حضور رئیس‌جمهوری مکرر ۶۴ سخنجویی سوانح سخنوگنیمیمارسا تئیریز به بهره‌برداری رسید.

دکتر روحانی در این بازدید با توضیح مسئولان و مدیران میمارستان در جریان دولت، واحداث، تجهیز و خدمات و فعالیت‌های مرکز سوانح سخنوگن قرار گرفت و از برخی بیماران بستری در این مرکز عیادت کرد.

این مرکز شامل بخش‌های سخنوگن مردان، زنان، کودکان، مراقبت‌های ویژه سخنوگن، اتاق‌های عمل مستقل و موتورخانه، مجزاد ۸۰۰ متر مربع با صرف اعتباری بالغ ۲۷ میلیارد تومان از محل کمک‌های خیرین و منابع دولتی احداث و تجهیز شده است.

جلسه توسعه و برگزیدگان استان

رئیس‌جمهوری عصر دیروز در جلسه برگزیدگان استان آذربایجان شرقی

در تبریز، دخالت‌قدرت‌ها در طول تاریخ را نشانه جایگاه برتر ایران و ایرانیان در منطقه برشمرد و اظهارداشت: هر کجا مردم باشند، نظام‌موفق می‌شود و تمام موفقیت‌های دولت حاصل حضور، اعتماد و امید مردم است.

روحانی عبور از مشکلات را با تلاش و مسئولیت‌درست از فرصت‌ها و امکانات ممکن دانست و با بیان این که «جنگ، جنگ اراده‌ها

است و تا امیدی از ذهن بزرگترین خطر برای یک ملت است»، تصریح کرد: سیاست خارجی موفق، بالابردن هزینه دشمن است و اگر آمریکا برجام را زیر پا بگذارد، بالاترین هزینه را برای این کشور و پایین‌ترین هزینه را برای ایران خواهد داشت.

برخی دیگر از سر فصل های سخنان رئیس‌جمهوری در این جلسه به شرح زیر است:

•پیمان‌ها را صرفاً بر مبنای منافع ملی می‌بندیم

•ملت ایران از هر زمان دیگر آماده تر و متحضر است

•طرح جدید ارزی دولت مورد حمایت تمام ارکان و قوای سه گانه است

•پیامبر (ص)، بشارت و انداز و رحمت برای عالمیان است

بقیه در صفحه ۱۴

سرویس سیاسی – اجتماعی: سخنگوی وزارت کشور

از نهایي شدن لايحه جامع انتخابات در کمیسیون سیاسی - دفاعی دولت خبر داد و گفت: لایحه جامع انتخابات به دولت ارائه شده و بررسی آن در دستور کار هیأت وزیران قرار گرفته است.

سید سلیمان سسامانی اظهارداشت: با بررسی و تأیید این لایحه جامع انتخابات در هیأت وزیران بلافاصله این لایحه

پای طی مراحل قانونی به مجلس ششورای اسلامی ارائه خواهد شد.سخنگوی وزارت کشور با تأکید بر این که در این لایحه تمامی‌نواحسی که در قوانین مربوط به انتخابات وجود داشت رفع شده است، تأکید کرد: بر اساس این برگزاری انتخابات ریاست جمهوری، مجلس و شوراها به حداقل رسیده است که این موضوع موجب تسهیل فرایند اجرای هر چه بهتر انتخابات خواهد شد.

سسامانی گفت: در این لایحه وظایف اجرا و نظارت در انتخابات به‌طور کاملاً مشخص و شفاف تعیین شده است که این اقدام از تداخل‌های احتمالی وظایف ناظران و مجریان جلوگیری می‌کند.

انتخاب حجت‌الاسلام والمسلمین سید علی خامنه‌ای

همچنین دیروز در مراسم دیگری با حضور رئیس‌جمهوری مکرر ۶۴ سخنجویی سوانح سخنوگنیمیمارسا تئیریز به بهره‌برداری رسید.

دکتر روحانی در این بازدید با توضیح مسئولان و مدیران میمارستان در جریان دولت، واحداث، تجهیز و خدمات و فعالیت‌های مرکز سوانح سخنوگن قرار گرفت و از برخی بیماران بستری در این مرکز عیادت کرد.

این مرکز شامل بخش‌های سخنوگن مردان، زنان، کودکان، مراقبت‌های ویژه سخنوگن، اتاق‌های عمل مستقل و موتورخانه، مجزاد ۸۰۰ متر مربع با صرف اعتباری بالغ ۲۷ میلیارد تومان از محل کمک‌های خیرین و منابع دولتی احداث و تجهیز شده است.

جلسه توسعه و برگزیدگان استان

رئیس‌جمهوری عصر دیروز در جلسه برگزیدگان استان آذربایجان شرقی

در تبریز، دخالت‌قدرت‌ها در طول تاریخ را نشانه جایگاه برتر ایران و ایرانیان در منطقه برشمرد و اظهارداشت: هر کجا مردم باشند، نظام‌موفق می‌شود و تمام موفقیت‌های دولت حاصل حضور، اعتماد و امید مردم است.

روحانی عبور از مشکلات را با تلاش و مسئولیت‌درست از فرصت‌ها و امکانات ممکن دانست و با بیان این که «جنگ، جنگ اراده‌ها

است و تا امیدی از ذهن بزرگترین خطر برای یک ملت است»، تصریح کرد: سیاست خارجی موفق، بالابردن هزینه دشمن است و اگر آمریکا برجام را زیر پا بگذارد، بالاترین هزینه را برای این کشور و پایین‌ترین هزینه را برای ایران خواهد داشت.

برخی دیگر از سر فصل های سخنان رئیس‌جمهوری در این جلسه به شرح زیر است:

•پیمان‌ها را صرفاً بر مبنای منافع ملی می‌بندیم

•ملت ایران از هر زمان دیگر آماده تر و متحضر است

•طرح جدید ارزی دولت مورد حمایت تمام ارکان و قوای سه گانه است

•پیامبر (ص)، بشارت و انداز و رحمت برای عالمیان است

بقیه در صفحه ۱۴

ظریف: چرخه درگیری‌ها در غرب آسیا باید متوقف شود

مستشار اعزام کرد. ایران به غرب باید دلیل به بغداد و اربیل هم مشاور اعزام کرد. ظریف با بیان این که غرب باید از جای امنون باشد، گفت: اگر کمک‌های ایران نبود، اکنون جهان به جای مبارزه با یک سازمان تروریستی، با دو حکومت تروریستی در عراق و سوریه مواجه بود. وی همچنین با یادآوری طرح ایران برای حل و فصل دیرویه‌های بحران منطقه گفت برخی متحدان آمریکا هنوز هم به دلیل پیروزی نظامی در این منطقه هستند و در نشست گروه حمایت از سوریه تلاش کرده - اگر باولر نالدین، از وزیر [سابق] جان [کر] بپرسید - که جمله در گزارش‌های آن نشست درج شود: «مسالهٔ سوریه هیچ راهکار نظامی ندارد» اما محنتان شامل طرفی که به کمک خدا ما [ایستاد] شد [رئیس‌جمهوری سوریه] را در این طریق سیاسی یا از طریق نظامی، برکنار می‌کنیم. و من به شوخی به وزیر کری گفتم منظورشان از خدا، ایالات متحده است.

در پایان این نشست ظریف بار دیگر تأکید کرد که ایران هر گونه استفاده از سلاح شیمیایی از سوی هر طرفی را محکوم می‌کند و منتظر

بررسی سراسری سازمان ملل در این مورد است. وی با این حال با اشاره به محالیت سببیمای زخمی شدن صدام به ایران در جنگ گفت: «ما هیچ توانی نداریم که سوریه غربی به این مساله، گفت: «ما شانه نمی‌توانید از خط قرمز بگذرانید. اگر این مساله را برای کسی خط قرمز باشد، آن کس ما هم می‌کنیم. و من به شوخی به وزیر کری گفتم منظورشان از خدا، ایالات متحده است.

در پایان این نشست ظریف بار دیگر تأکید کرد که ایران هر گونه استفاده از سلاح شیمیایی از سوی هر طرفی را محکوم می‌کند و منتظر

بررسی سراسری سازمان ملل در این مورد است. وی با این حال با اشاره به محالیت سببیمای زخمی شدن صدام به ایران در جنگ گفت: «ما هیچ توانی نداریم که سوریه غربی به این مساله، گفت: «ما شانه نمی‌توانید از خط قرمز بگذرانید. اگر این مساله را برای کسی خط قرمز باشد، آن کس ما هم می‌کنیم. و من به شوخی به وزیر کری گفتم منظورشان از خدا، ایالات متحده است.

ظریف در ادامه افزود: «در حالی که باید از سوی همه کشورهای پذیرفته‌شود، پایان دوران بازی حاصل جمع صفر، فاجعه‌نامه‌ای است. ما باید از تأکید بر این که باید از طرف دیگر گفتگوهای غرب آسیا گفت: باید یک مجمع گفتگویی ایجاد شود.

به گزارش فارس، امجد محمد ظریف در ابتدای این نشست با اشاره به بحران‌هایی که در منطقه غرب آسیا رخ داده است افزود: بخش اعظم این بحران‌ها به دلیل «اضطراب» و «نگرانی» است که یکی از همسایگان نسبت به ایران دارد.

او با بیان این که منطقه ما به شدت به یک تغییر نیاز دارد، به چرخه درگیری‌ها در غرب آسیا اشاره کرد و گفت: « متعجبم. باید این چرخه را متوقف و از آن شروع کرد. چطور باید این کار را کرد؟ منطقه ما از نوع گفتگو رنج می‌برد. ما باید گفتگو نمی‌کنیم. هیچگاه؟ ما به‌طور خاص عربستان سعودی، می‌خواهد این تصور را ایجاد کند که ما یک تهدید وجودی نیستیم.

او تأکید بر این که باید از طرف دیگر گفتگوهای غرب آسیا گفت: باید یک مجمع گفتگویی ایجاد شود.

به گزارش فارس، امجد محمد ظریف در ابتدای این نشست با اشاره به بحران‌هایی که در منطقه غرب آسیا رخ داده است افزود: بخش اعظم این بحران‌ها به دلیل «اضطراب» و «نگرانی» است که یکی از همسایگان نسبت به ایران دارد.

او با بیان این که منطقه ما به شدت به یک تغییر نیاز دارد، به چرخه درگیری‌ها در غرب آسیا اشاره کرد و گفت: « متعجبم. باید این چرخه را متوقف و از آن شروع کرد. چطور باید این کار را کرد؟ منطقه ما از نوع گفتگو رنج می‌برد. ما باید گفتگو نمی‌کنیم. هیچگاه؟ ما به‌طور خاص عربستان سعودی، می‌خواهد این تصور را ایجاد کند که ما یک تهدید وجودی نیستیم.

او تأکید بر این که باید از طرف دیگر گفتگوهای غرب آسیا گفت: باید یک مجمع گفتگویی ایجاد شود.

اخبار داخلی

بررسی لایحه جامع انتخابات در دستور کار

هیأت وزیران قرار گرفت

سرویس سیاسی – اجتماعی: سخنگوی وزارت کشور

انتخابات در کمیسیون سیاسی - دفاعی دولت

سید سلیمان سسامانی

اظهارداشت: با بررسی و تأیید این لایحه جامع انتخابات در هیأت وزیران بلافاصله این لایحه

پای طی مراحل قانونی به مجلس ششورای اسلامی ارائه خواهد شد.سخنگوی وزارت کشور با تأکید بر این که در این لایحه تمامی‌نواحسی که در قوانین مربوط به انتخابات وجود داشت رفع شده است، تأکید کرد: بر اساس این برگزاری انتخابات ریاست جمهوری، مجلس و شوراها به حداقل رسیده است که این موضوع موجب تسهیل فرایند اجرای هر چه بهتر انتخابات خواهد شد.

سسامانی گفت: در این لایحه وظایف اجرا و نظارت در انتخابات به‌طور کاملاً مشخص و شفاف تعیین شده است که این اقدام از تداخل‌های احتمالی وظایف ناظران و مجریان جلوگیری می‌کند.

انتخاب حجت‌الاسلام والمسلمین سید علی خامنه‌ای

انتخاب حجت‌الاسلام والمسلمین سید علی خامنه‌ای

همچنین دیروز در مراسم دیگری با حضور رئیس‌جمهوری مکرر ۶۴ سخنجویی سوانح سخنوگنیمیمارسا تئیریز به بهره‌برداری رسید.

دکتر روحانی در این بازدید با توضیح مسئولان و مدیران میمارستان در جریان دولت، واحداث، تجهیز و خدمات و فعالیت‌های مرکز سوانح سخنوگن قرار گرفت و از برخی بیماران بستری در این مرکز عیادت کرد.

این مرکز شامل بخش‌های سخنوگن مردان، زنان، کودکان، مراقبت‌های ویژه سخنوگن، اتاق‌های عمل مستقل و موتورخانه، مجزاد ۸۰۰ متر مربع با صرف اعتباری بالغ ۲۷ میلیارد تومان از محل کمک‌های خیرین و منابع دولتی احداث و تجهیز شده است.

جلسه توسعه و برگزیدگان استان

رئیس‌جمهوری عصر دیروز در جلسه برگزیدگان استان آذربایجان شرقی

در تبریز، دخالت‌قدرت‌ها در طول تاریخ را نشانه جایگاه برتر ایران و ایرانیان در منطقه برشمرد و اظهارداشت: هر کجا مردم باشند، نظام‌موفق می‌شود و تمام موفقیت‌های دولت حاصل حضور، اعتماد و امید مردم است.

روحانی عبور از مشکلات را با تلاش و مسئولیت‌درست از فرصت‌ها و امکانات ممکن دانست و با بیان این که «جنگ، جنگ اراده‌ها

است و تا امیدی از ذهن بزرگترین خطر برای یک ملت است»، تصریح کرد: سیاست خارجی موفق، بالابردن هزینه دشمن است و اگر آمریکا برجام را زیر پا بگذارد، بالاترین هزینه را برای این کشور و پایین‌ترین هزینه را برای ایران خواهد داشت.

برخی دیگر از سر فصل های سخنان رئیس‌جمهوری در این جلسه به شرح زیر است:

•پیمان‌ها را صرفاً بر مبنای منافع ملی می‌بندیم

•ملت ایران از هر زمان دیگر آماده تر و متحضر است

•طرح جدید ارزی دولت مورد حمایت تمام ارکان و قوای سه گانه است

•پیامبر (ص)، بشارت و انداز و رحمت برای عالمیان است

بقیه در صفحه ۱۴

انتخاب حجت‌الاسلام والمسلمین سید علی خامنه‌ای

همچنین دیروز در مراسم دیگری با حضور رئیس‌جمهوری مکرر ۶۴ سخنجویی سوانح سخنوگنیمیمارسا تئیریز به بهره‌برداری رسید.

دکتر روحانی در این بازدید با توضیح مسئولان و مدیران میمارستان در جریان دولت، واحداث، تجهیز و خدمات و فعالیت‌های مرکز سوانح سخنوگن قرار گرفت و از برخی بیماران بستری در این مرکز عیادت کرد.

این مرکز شامل بخش‌های سخنوگن مردان، زنان، کودکان، مراقبت‌های ویژه سخنوگن، اتاق‌های عمل مستقل و موتورخانه، مجزاد ۸۰۰ متر مربع با صرف اعتباری بالغ ۲۷ میلیارد تومان از محل کمک‌های خیرین و منابع دولتی احداث و تجهیز شده است.

جلسه توسعه و برگزیدگان استان

رئیس‌جمهوری عصر دیروز در جلسه برگزیدگان استان آذربایجان شرقی

در تبریز، دخالت‌قدرت‌ها در طول تاریخ را نشانه جایگاه برتر ایران و ایرانیان در منطقه برشمرد و اظهارداشت: هر کجا مردم باشند، نظام‌موفق می‌شود و تمام موفقیت‌های دولت حاصل حضور، اعتماد و امید مردم است.

روحانی عبور از مشکلات را با تلاش و مسئولیت‌درست از فرصت‌ها و امکانات ممکن دانست و با بیان این که «جنگ، جنگ اراده‌ها

است و تا امیدی از ذهن بزرگترین خطر برای یک ملت است»، تصریح کرد: سیاست خارجی موفق، بالابردن هزینه دشمن است و اگر آمریکا برجام را زیر پا بگذارد، بالاترین هزینه را برای این کشور و پایین‌ترین هزینه را برای ایران خواهد داشت.

ظریف: چرخه درگیری‌ها در غرب آسیا باید متوقف شود

مستشار اعزام کرد. ایران به غرب باید دلیل به بغداد و اربیل هم مشاور اعزام کرد. ظریف با بیان این که غرب باید از جای امنون باشد، گفت: اگر کمک‌های ایران نبود، اکنون جهان به جای مبارزه با یک سازمان تروریستی، با دو حکومت تروریستی در عراق و سوریه مواجه بود.

وی همچنین با یادآوری طرح ایران برای حل و فصل دیرویه‌های بحران منطقه گفت برخی متحدان آمریکا هنوز هم به دلیل پیروزی نظامی در این منطقه هستند و در نشست گروه حمایت از سوریه تلاش کرده - اگر باولر نالدین، از وزیر [سابق] جان [کر] بپرسید - که جمله در گزارش‌های آن نشست درج شود: «مسالهٔ سوریه هیچ راهکار نظامی ندارد» اما محنتان شامل طرفی که به کمک خدا ما [ایستاد] شد [رئیس‌جمهوری سوریه] را در این طریق سیاسی یا از طریق نظامی، برکنار می‌کنیم. و من به شوخی به وزیر کری گفتم منظورشان از خدا، ایالات متحده است.

در پایان این نشست ظریف بار دیگر تأکید کرد که ایران هر گونه استفاده از سلاح شیمیایی از سوی هر طرفی را محکوم می‌کند و منتظر

بررسی سراسری سازمان ملل در این مورد است. وی با این حال با اشاره به محالیت سببیمای زخمی شدن صدام به ایران در جنگ گفت: «ما هیچ توانی نداریم که سوریه غربی به این مساله، گفت: «ما شانه نمی‌توانید از خط قرمز بگذرانید. اگر این مساله را برای کسی خط قرمز باشد، آن کس ما هم می‌کنیم. و من به شوخی به وزیر کری گفتم منظورشان از خدا، ایالات متحده است.

ظریف در ادامه افزود: «در حالی که باید از سوی همه کشورهای پذیرفته‌شود، پایان دوران بازی حاصل جمع صفر، فاجعه‌نامه‌ای است. ما باید از تأکید بر این که باید از طرف دیگر گفتگوهای غرب آسیا گفت: باید یک مجمع گفتگویی ایجاد شود.

به گزارش فارس، امجد محمد ظریف در ابتدای این نشست با اشاره به بحران‌هایی که در منطقه غرب آسیا رخ داده است افزود: بخش اعظم این بحران‌ها به دلیل «اضطراب» و «نگرانی» است که یکی از همسایگان نسبت به ایران دارد.

او با بیان این که منطقه ما به شدت به یک تغییر نیاز دارد، به چرخه درگیری‌ها در غرب آسیا اشاره کرد و گفت: « متعجبم. باید این چرخه را متوقف و از آن شروع کرد. چطور باید این کار را کرد؟ منطقه ما از نوع گفتگو رنج می‌برد. ما باید گفتگو نمی‌کنیم. هیچگاه؟ ما به‌طور خاص عربستان سعودی، می‌خواهد این تصور را ایجاد کند که ما یک تهدید وجودی نیستیم.

او تأکید بر این که باید از طرف دیگر گفتگوهای غرب آسیا گفت: باید یک مجمع گفتگویی ایجاد شود.

به گزارش فارس، امجد محمد ظریف در ابتدای این نشست با اشاره به بحران‌هایی که در منطقه غرب آسیا رخ داده است افزود: بخش اعظم این بحران‌ها به دلیل «اضطراب» و «نگرانی» است که یکی از همسایگان نسبت به ایران دارد.

او با بیان این که منطقه ما به شدت به یک تغییر نیاز دارد، به چرخه درگیری‌ها در غرب آسیا اشاره کرد و گفت: « متعجبم. باید این چرخه را متوقف و از آن شروع کرد. چطور باید این کار را کرد؟ منطقه ما از نوع گفتگو رنج می‌برد. ما باید گفتگو نمی‌کنیم. هیچگاه؟ ما به‌طور خاص عربستان سعودی، می‌خواهد این تصور را ایجاد کند که ما یک تهدید وجودی نیستیم.

او تأکید بر این که باید از طرف دیگر گفتگوهای غرب آسیا گفت: باید یک مجمع گفتگویی ایجاد شود.

به گزارش فارس، امجد محمد ظریف در ابتدای این نشست با اشاره به بحران‌هایی که در منطقه غرب آسیا رخ داده است افزود: بخش اعظم این بحران‌ها به دلیل «اضطراب» و «نگرانی» است که یکی از همسایگان نسبت به ایران دارد.

او با بیان این که منطقه ما به شدت به یک تغییر نیاز دارد، به چرخه درگیری‌ها در غرب آسیا اشاره کرد و گفت: « متعجبم. باید این چرخه را متوقف و از آن شروع کرد. چطور باید این کار را کرد؟ منطقه ما از نوع گفتگو رنج می‌برد. ما باید گفتگو نمی‌کنیم. هیچگاه؟ ما به‌طور خاص عربستان سعودی، می‌خواهد این تصور را ایجاد کند که ما یک تهدید وجودی نیستیم.

او تأکید بر این که باید از طرف دیگر گفتگوهای غرب آسیا گفت: باید یک مجمع گفتگویی ایجاد شود.

به گزارش فارس، امجد محمد ظریف در ابتدای این نشست با اشاره به بحران‌هایی که در منطقه غرب آسیا رخ داده است افزود: بخش اعظم این بحران‌ها به دلیل «اضطراب» و «نگرانی» است که یکی از همسایگان نسبت به ایران دارد.

او با بیان این که منطقه ما به شدت به یک تغییر نیاز دارد، به چرخه درگیری‌ها در غرب آسیا اشاره کرد و گفت: « متعجبم. باید این چرخه را متوقف و از آن شروع کرد. چطور باید این کار را کرد؟ منطقه ما از نوع گفتگو رنج می‌برد. ما باید گفتگو نمی‌کنیم. هیچگاه؟ ما به‌طور خاص عربستان سعودی، می‌خواهد این تصور را ایجاد کند که ما یک تهدید وجودی نیستیم.

او تأکید بر این که باید از طرف دیگر گفتگوهای غرب آسیا گفت: باید یک مجمع گفتگویی ایجاد شود.

دیگر مهم نیست که شما حرفان را کجا بزنید، مهم این است که هر حرفی برای گفتن دارید. روزگاری مهم این بود که چه کسی مالک بلندگوست اما امروز بلندگو دست همه حرف می‌دهد. این است که هر حرف چیست و اثر هر حرف داشته باشد، همه می‌شنوند و این خدمتی است که تکنولوژی به بشریت کرده است؛ اگرچه ممکن است خردش بین صلحا غیر دیگر کم شود. و این اشکال وجود دارد. آنچه درباره فضای رسانه رفتن درباره فیلم و سینما هم صادق است؛ سابقا اگر بین چند کمپانی بزرگ بودند که فیلمساز باید که چه حرفی برای گفتن دارید.

بسیار خوشحال هستم که این فرصت مناسبی برای برگزاری جشنواره جهانی خبر فراهم شده است. این یک فکر می‌کردم که دنیا چگونه تغییر کرده است؛ روزگاری برای یک آدم که بداند مثلا در مصر چه می‌گذرد باید حتما سوشن‌پیندر، تاس، روبریزر و فرانس پرس گزارش می‌کردند تا خبردار بشویم. به یاد دارم زمان گشتی تلاش بر این بود که خبرگزاری جمهوری اسلامی رشد کند و هزینه هنگفتی باین صرف می‌شد که امکاتپزیر نبود. به نظر من سسی آن که همه گزارش‌ها را به محاق می‌برد و حرف اول تولید خبر را می‌زد، اما گذشت زمان و پیشرفت امکانات موجب شد این اهمیت رسانه و رواج خبر افزایش پیدا کند. رسانه بسیار شایع در دنیا بی‌انگلیسی موجب شد همه مردم و فکرها و شبکه‌های مختلف تلویزیونی، سی‌ان‌ان

ای برای خود درست کنند و امروز شبکه‌های اجتماعی، تلویزیونها را از کنار گذاشتند و به افراذ اجازه دادند هر یک برای خود امکان سی‌ان‌ان داشته باشند و در واقع امکانی را که زمانی، یک دولت نمی‌توانست فراهم کند امروز شبکه‌های اجتماعی فراهم کرده‌اند.

بارگذاری بیش از توان اکولوژیک روی کشور در جمله بر منابع آب به همراه بی توجهی به تبعات کاهش نزولات و مصرف فراینده کشور را وارد مقوله امنیتیتی کرده و کار به جایی رسیده است که کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی در اقدامی «کمینه امنیت آب» را در مجلس تشکیل داده است.

در دهه های اخیر مدیریت به هم پیوسته منابع آب در کشور به خوبی رعایت نشد چنانکه اغلب کانولهای فعلی زیرگرد داخلی، روزگاری جزو بهنه های آبی کشور بودند به دلیل برداشت بیش از ظرفیت اکولوژیک آب از منطقه باعث خشکسالی این مناطق شده‌اند. حتی بر اساس نتایج پایش های ماهواره ای صورت گرفته از سال ۸۰ تا ۹۵؛ تالاب و هورهای کشور حدود یک میلیون هکتار کاهش یافته و تبدیل به کانون های تولید ریزرود و گرد و غبار شده اند.

با چنین روندی اگر در منابع و مصارف آب به خصوص در بخش کشاورزی و صنایع آب بر انقلابی صورت نگیرد؛ با ادامه الگوی مصرف به شکل کنونی، به طور حتم کشور به یست خواهد میلد. در این زمینه علامه‌الدین بروجردی رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی با انتقاد از بی‌توجهی به کمبود آب در کشور طی سال‌های گذشته، خاطرنشان می‌کند که بحران آب عملاً وارد مقوله امنیتیتی شده است و ما ناگزیر شدیم در کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی کمیته امنیت آب را تشکیل دهیم.

* احمد علی کیخا، عضو کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس:

منابع آب های زیر زمینی کشور از ذخایر کشور برای روز های مبادو احتیاط هستند نه آنکه به آن به عنوان منبع تولید نگاه شود

* برداشت بی رویه آب های زیر زمینی تمدن کشور و سکونت گاه هار ادر معرض تهدید قرار داده است

دکتر عیسیی کلاتری وزیر اسبق کشاورزی و رئیس فعلی سازمان محیط زیست: کاهش منابع آب، تمدن و اقتصاد ایران را تهدید می‌کند و برای بقای تمدن به برپایی نهضت حفظ و بهره‌وری آب نیاز داریم

اقلیم ایران در سال ۲۰۴۰ به گفته کارشناسان امر، غم انگیز خواهد بود و کشور با مشکلات عدسده ای مانند ۹۰ درصد کاهش بارندگی، یک درصدد افزایش دما، ۴۰ درصد افزایش باران های سیل آسا و افزایش خشکسالی ها روبه رو خواهد شد.

ضرورت تغییر رویکرد دولت

عضو کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس هم با اشاره به برداشت ۷۰ تا ۸۰ درصدی آب های زیرزمینی، می‌گوید: رویکرد دولست در حفاظت و بهره‌ررداری از آب‌های زیرزمینی باید تغییر کند. در واقع منابع آب‌های زیرزمینی کشور از ذخایر کشور برای روزهای مبادا و احتیاط هستند نه آنکه به آن به عنوان منبع تولید نگاه شود.

احمدعلی کیخا با انتقاد استفاده بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی، تصریح می‌کند: کشورهای دوستدار محیط‌زیست برداشت ۲۰ درصد از آب‌های زیرزمینی را ورود به وضع بحرانی تلقی می‌کنند، اما متأسفانه با این حال کشور ما آمارها متفاوت است و بعضاً تا حدود ۸۰ تا ۹۰ درصد منابع آب‌های زیرزمینی ذکر می‌شود که بر این اساس آینده کشور در معرض خطرات جدی قرار دارد.

کیخیا با بیان این که برداشت بی رویه آب‌های زیرزمینی تمدن کشور و سکونت گاه

را در معرض تهدید قرار داده است، تصریح می‌کند: یکی از آسیب‌های این نوع برداشت ها فرونشست زمین است، متأسفانه با فرونشست زمین تمامی حفره‌های آبی بسته خواهد شد، امکان برکشت به حالت قبل نیز وجود نخواهد داشت زیرا فضا‌هایی که آب می‌توانسته در آن جاری شود، با این برداشت‌ها از بین رفته است.

ایران در آستانه تبدیل به «سرزمین سوخته»

تمامی عوامل «سرزمین سوخته» در کشور شکل گرفته است و اگر این بحران جدی را حل‌ناکر یک تا ده سال آینده کنترل نیکم ایران به سرزمین سوخته تبدیل خواهد شدند و این امر نتایجی از قبیل بحران اقتصادی و اجتماعی و نهایتاً فرو پاشی را در پی خواهد داشت.

این مطلب بخشی از اظهارات تکران کننده معاون دفتر برنامه‌ریزی کلان آب و آب‌های وزارت نیرو در گفتگو با گزارشگر اطلاعات است. دکتر هدایت فهمی در پاسخ به این پرسشی که آیا منطقی است ذخایر استراتژیک آبی که متعلق به همه نسل‌ها است را در چند دهه ازین ببریم، می‌گوید: همه افرادی که به دنبال مصرف ذخایر استراتژیک و همچنین ذخایر فوق استراتژیک(آبهای ژرف)کشوربه قیمت تولید امروز هستند، در واقع به نسل‌های بعد و به این سرزمین خیانت می‌کنند؛ زیرا این سهم آیندگان ازمنابع سرزمینی است که ما موظفیم آن را برای نسل های آینده حفظ کنیم، همانگونه که در طول

آب‌های وزارت نیرو، همین الان هم بسیار دیر شده است. با این وجود اگر حل‌ناکر یک تا ده سال آینده این بحران را کنترل نکنیم به سرزمین سوخته خواهیم رسید. اما یا این روند و باتوجه به عدم وجود علم مزی برای کنترل بحران و کم توجهی مدیران و افکار و رفتار عمومی کشور به مسایل

گرانبهاترین کالای عالم را ارزان از کف می‌دهیم-۲

ذخایر استراتژیک آب کشور پایان می یابد؟

و بحران های سرزمینی داخلی ، من شک دارم که‌توانیم بحران را کنترل کنیم.

استراتژی آب در شرایط نش

دکتر مهنا بذرافکن، دکتری جامعه شناسی تغییرات اجتماعی و پژوهشگر آزاد در گفتگو با اطلاعات می‌گوید: امروزه وضع جهان به گونه ای نیست که با تمام شدن منابع زمستی، قلمرو دیگری را بدسترس باشد، هر تکه از زمین برای خودش صابانی دارد و مهاجرت دسته جمعی غیرممکن است، لذا باید مدیران و مردم به درک خطر برسند و برای حفظ قلمرو تلاش کنند.

وی می‌افزاید: اولین و مهمترین نقطه شروع در پیش گرفتن یک استراتژی جامع دریاره آب، پذیرش مشکل و در پیش گرفتن راهکار تطبیق

است.

ما هنوز درحال ادامه استراتژیی مقابله آن

هم با راهکارهای فاجعه باری چون سدسازی و انتقال آب هستیم، هر دو این روش‌ها کانون موجب تخریب بسیار زیاد و گاه غیرقابل جبران شده است.

در حوزه اجتماعی هر دو راهکار به پیماد فاجعه بار تنش و حتی جنگ آب در مناطق مشکل دار می انجامد، کما این که کم کم اولین پیامدها در اصفهان

گزارش

محیط زیست را برعهده می‌گیرند تا مصرف مهمترین رکن حیات یعنی آب را مدیریت کنند.

تجربه کشورهایی که در شرایط ما قرار دارند نشان دهنده موثر بودن راهکار تطبیق است، چرا

که اساسا درک مخاطرات طبیعی غیرقابل کنترل که حیات را به خطر میسی اندازد غریزه میل به بقا را

و فساد کشاورزی را در سطح زیاد اشغال و اقدام به کشت محصولات غیراستراتژیک مانند گوجه فرنگی و هندوانه کردند و اینها در واقع دوشغله اند

اما به خطر وجود آنها در کشاورزی اهمیتی داده نشده‌است.

علاوه بر این، افراد سسرمایه دار و حتی

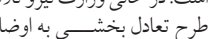
بدون آب است و با مقدار آب مصرفی بسیار کم به کشت هادبات کرد و اقتصاد روستاها را به وسیله کسب و کارهای متنوع از تک شغلی کشاورزی نجات داد.

در تایید گفته های این جامعه شناسان تغییرات اجتماعی «محمدزادعارف‌نیا» کارشناس کشاورزی و باغداری از منطقه هشنگرد استان البرز در گزارشی به روزنامه خوستار جلگویری از غارت آب توسط کشاورز نامها و حفران چاه‌های متعدد غیر مجاز آب در این منطقه شد.

وی می‌افزاید: در منطقه هشنگرد، شهر تنگمان و روستای دولت آباد افرادی با مراجعه به کشاورزان و اجاره زمین‌های آنها به مدت ۳

سال، حدود ۳۰ هکتار زمین‌هایشان را در اختیار می‌گیرند و سپس با صرف حدود ۷۰ میلیون تومان، یک حلقه چاه عمیق در وسط مزرعه حفر می‌کنند و بدون هیچ ملاحظه‌ای به استفاده از آب به صورت شبانه روزی مبادرت می‌ورزند. دست آخر هم بیش از یک میلیارد تومان از این کشت و کار می‌پردازند، بی آنکه مالیات یا هزینه‌ای این آب‌فی قیمت را پرداخت‌کنند.

عارف نیا در پاسخ به این سوال که مگر شرکت آب منطقه‌ای بر منطقه نظارت ندارد که این تعداد چاه‌های غیرمجاز در حال استفاده است، می‌گوید: اتفاقاً تعجب من هم از همین موضوع است. در حالی وزارت نیرو تلاش می‌کند با اجرای طرح تعادل بخشی به اوضاع بحرانی آب های

* مهتابذر افکن، دکتری جامعه‌شناسی تغییرات اجتماعی: کسانی‌که با استفاده از ثروت‌های بادآورده و اقتصاد ناسالم به یکبارہ کشاورز شدند و چاه‌های فراوان مجاز و غیر مجاز توسط این غیرکشاورزان سرب‌بر آورد، باید‌شناسایی وحف شوند

* باید‌به‌کشاورزی‌به‌عنوان شغل‌سروسامان‌داد‌ه‌و‌افرادغیرکشاورزان‌این‌حیطه خارج‌شوند: باغ‌شهری‌هاکه‌مانند‌چارچ‌سرب‌بر‌آورده‌اند، نیز‌باید‌از‌بین‌بروند

* کار آفرینی بدون آب در دستور کار نظام قرار بگیرد و اقتصاد و وستا‌ها به وسیله‌کسب و کار‌های‌متنوع از تک‌شغلی‌کشاورزی‌نجات‌داده‌شود

خشکسالی بلندمدت نیز امان از برخی استان‌های ایران بریده و مشکلات بزرگی را ایجاد کرده است. از جمله حجم بارش‌های کشور از ابتدای سال آبی جاری تا کنون ۲۸ درصد کاهش نشان می‌دهد.

کلاتری همچنین بزرگترین معضل فعلی کشور و بخش کشاورزی را کمبود آب می‌داند و به گزارشگر اطلاعات می‌گوید: کاهش منابع آب، تمدن و اقتصاد ایران را تهدید می‌کند و برای بقای تمدن به برپایی نهضت حفظ و بهره‌وری آب نیاز داریم زیرا منابع آب‌های زیرزمینی کشور در حال تاراج شدن است.

به گفته وی، تنگای بزرگ کم آبی در حال تقهیم اتهام کردن خود به جامعه است و باید به سرعت جلوی آن گرفته شود. بیان منفی منابع آب‌های زیرزمینی از ۵۲ به بیش از ۱۱ میلیارد مترمکعب در سال‌های اخیر رسیده است و برای مهار بحران آب، ۳۰ میلیارد مترمکعب مصارف کاهش داده شود.

کلاتری یادآور می‌شود: علاوه بر ضعف مدیریت آب، بحران کمبود آب هم در کشور وجود دارد. در مناطق بزرگی از کشور با کمبود شدید آب مواجهیم، تقریباً تمامی سفره‌های آب زیرزمینی کشور تخلیه شده است و چیزی نمانده که روی آن حساب با ختی دعوا کنیم!

محمدداودییگی

خودکامی‌به‌دلیل‌سیاسی

خودکامی در محصولات کشاورزی از جمله مسائلی است که برخی کارشناسان آن را به صلاح کشور نمی‌دانند.

دکتر عیسی کلاتری وزیر اسبق کشاورزی و رئیس فعلی سازمان محیط زیست با انتقاد شدید از سیاست‌های تولیدی و آبی کشور اظهار می‌کند:

البته در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

باید در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل جایگزین و توانمند کردن روستاییان به سمت تنوع شغشلی رفته و جوانان به سمت کسب و کاریابی در روستاها باید به سمت ایجاد مشاغل باشد که افراد غیرکشاورز از این حیطه خارج شوند و باغ‌شهری‌ها که مانند قارچ سرب‌آورده‌اند از بین بروند.

اطلاعات

اشاره: در بخش نخست این نوشتار آمد که سعدی بی‌محابا به نکوهش و انتقاد از خودکامگی و ستم‌ورزی شاهان و حاکمان پرداخته و ارباب زر و زور را به رعایت حقوق مردم و مراعات انصاف و عدالت و تفقد احوال عامه و تلاش در جهت تأمین معاش و آسایش و رفح گرفتاری‌ها و دشواری‌های آنها، دعوت و تشویق کرده است. این مطالب تحت سه عنوان «مردم‌گرایی»، «استبدادستیزی» و «نکوهی» مطرح شده که در بخش اول، مردم‌گرایی مستقلا بحث شد و از مقوله دوم، مطالبی درباره نفی استبداد، نفی و نقد جاه‌طلبی و منصب‌دوستی آمد و در عواقب و توالی فاسد استبداد، به مواردی اشاره شد که یکی از آنها تملق و چاپلوسی بود. اینک دنباله سخن:

بدیهی است هنگامی که اصحاب حکومت و ارباب ثروت مخاطب مدح و تملق قرار گیرند، عوایف و توالی فاسد این کار به مراتب بیشتر و خطرناک‌تر می‌شود؛ زیرا اولاً: حاکمان و ثروتمندان، در مقضای طبیعت قدرت و ثروت، نوعاً شیفتهٔ ازیاد اقتدار و اشتها دارند، و به همین مناسبت، در قیاس با افراد عادی جامعه، حرص و ولع بیشتری برای نپیدن و خواندن تمجید و تحسین دارند؛ چرا که بدین وسیله سلس قدرت، منزلت و محبوبیت زیادتز و در نتیجه، مایاتِ خاطرِ بیشتری می‌کنند.

ثانیاً: اصحاب حکومت و قدرت تابعی از امکانات بسیار زیادی برای راضی‌کردن مدامان و متعلقان و پادشاه‌دان به آنان چه به صورت هدایای مالی (و به اصطلاح «صله») و چه به شکل اعطای مقام، منصب و لقب و امثال آن برخوردارند که این خود، قوی‌ترین و مؤثرترین انگیزه را برای تملق‌گویی و چاپلوسی از آنها فراهم می‌آورد. پس از این مقدمه، اینکه به بررسی نظر سعدی درباره تملق و عوایف آن می‌پردازیم. سعدی در باب هشتم گلستان (ص ۱۷۵) آدمیان را از خطر گرفتارشدن در دام چاپلوسانی که به انگیزهٔ طمع و نفع‌طلبی، زبان به مدح دیگران می‌کشایند، بر حذر می‌دارد و افراد نادانی را که گرفتار فریفته‌ریز زبانی متعلقان می‌شوند، به لاشهٔ گوسفند خنجرشده‌ای تشبیه می‌کند که بر اثر دمییدنِ بادر آن، فربه به نظر می‌رسد، غافل از اینکه این فربه‌سازی به منظور آن صورت می‌گیرد که پوست حیوان آسان‌تر کنده شود به کلام آمده‌از حکمت و بلاغت سعدی گوش جان بسپاریم:

«فریب دشمن مخور و غرور (=فریب) مداح مخر که این دام زرق (=ریاکاری ظاهر ساری) نهاده است و آن دامن طمع گشاده. احق را ستایش خوش آید، چو لاشه که در کعش (=استخوان) می‌دَمی، فربه نماید.» در بوستان هم، سعدی را در مدمت تملق و بی‌اعتنایی به پادشاهان، سخنانی پس نغز و عبرت‌انگیز است که نمونه بارز آنها در ماجرای «حکایت دانشمند» آمده‌است:

روزی فقیه فاضل ولی تنگدستی به محضر قاضی وارد می‌شود که در آن، جمعی از فقها گرد آمده بودند. چون لباس و ظاهر پرازدانی نداشت، مورد کم‌توجهی و بی‌حرمتی مردم می‌گردد تا آنجا که وی را بی‌اعتنایی به پایین مجلس می‌رانند. دیری نمی‌گذرد که باب مباحثه بین حاضران گشوده می‌شود و پس از چندی، کار به مجادله و مناقشه می‌کشد… رفته رفته صداهای بلند و خشن و چهره‌ها برافروخته می‌شود و «رگهای گردن به حیث قوی»، و متورم می‌گردد تا آنجا

یکی از ویژگی‌های بارز سعدی، ستم‌ستیزی و ستم‌نکوهی است که با خصیصهٔ استبدادستیز وی ارتباط تنگاتنگی دارد. ستمگری دارای اشکال و ابعاد متعدد و متنوعی است. نکوهش ستم و سرزنش ستمکاران از جملهٔ پرسیاسم‌ترین پیام‌های سعدی است که در آثارش و به‌ویژه نصیحه‌الملوک انعکاسی گسترده یافته است

یکی از ویژگی‌های بارز سعدی، ستم‌ستیزی و ستم‌نکوهی است که با خصیصهٔ استبدادستیز وی ارتباط تنگاتنگی دارد. ستمگری دارای اشکال و ابعاد متعدد و متنوعی است. نکوهش ستم و سرزنش ستمکاران از جملهٔ پرسیاسم‌ترین پیام‌های سعدی است که در آثارش و به‌ویژه نصیحه‌الملوک انعکاسی گسترده یافته است

که مجادله‌کنندگان که گویی در عرصهٔ نبردی واقعی قرار گرفته‌اند، بی‌محابا به یکدیگر تهاجم می‌برند. سعدی این صحنهٔ مجادله و مبارزهٔ متعصبان خشک‌مغز و فاقد انصاف و مدارا را رنگیو به وصف آورده است:

فقیهان طریق جلد ساختند لِم و لا اَسْلَمُ درانداختند گشادند بر هم در فتنه ساز گشتند و به نعم کرده گسرد دراز توفتی خروسان شاطر به جنگ فغانددردم به مقار و جنگ یکی بی‌خود از خشمناکی چومست یکی بر زمین می‌زند هر دو دست فقیه تنگدست با مشاهدهٔ این احوال تابند، سخت برآشفته می‌شود از همان پایین‌ترین جای مجلس، غرش‌کنان مجادله‌کنندگان را مورد عتاب قرار می‌دهد… بگفت: ای صناید شرع و رسول به ابلاغ تزییل و قفصه و اصول دلائل قوی باید و معنوی نه رگهای گردن به حیث قوی

و چون از او می‌خواهند اگر نظر صائب‌تری سراغ دارد اظهار کند، لب به سخن می‌گشاید و با کلامی سرشار از دایایی و بلاغت، بر تمام دعای این خط‌بطلان می‌کشد، تا آنجا که همگی حضار مبهوت و مغلوب خرم‌دندی و استدلال‌ورزی می‌می‌شوند و آوای آفرین آفرین از هر گوشه مجلس بر می‌خیزد… در این میان، قاضی که سرشنسته و درمانده شده است، نتیجهٔ مخصوص قضاوت را از تن بیرون می‌آورد و ستاز از سر بر می‌دارد و از اینکه قدر و منزلت چنین فقهی را نشناخته است، ابراز شرمساری و پوزش می‌کند: که هیبتان اقتدر تو نشناختم که بشکر قدومت نپرداختیم

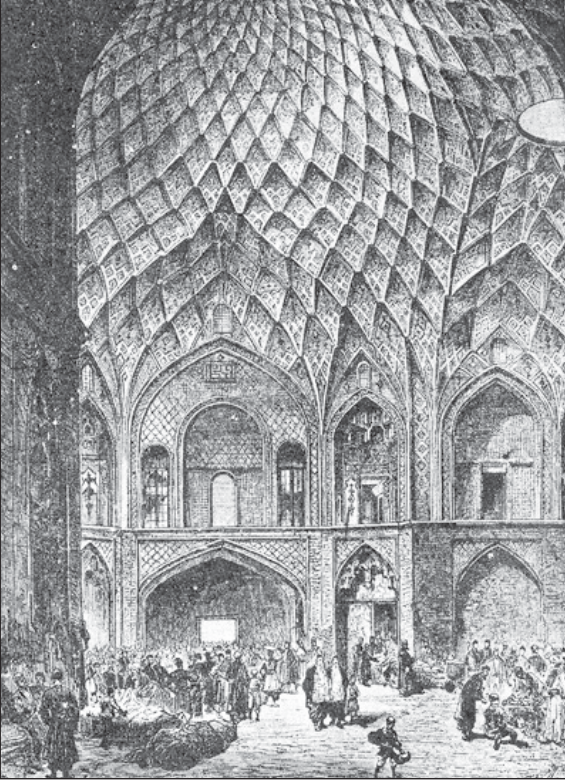
در این اثنا، عَرف (کسی که حاضران را معرفی و به جای خود هدایت می‌کند) از باب عذرخواهی و دلجویی به او نزدیک می‌شود و در صدد بر می‌آید که دستار قاضی را بر سر

هشتم: لایق‌الهی

راست و درست این است که معماری در ایران و به‌ویژه از دوران اسلامی به این سو و بالاخص در عصر صفوی تا دوران تجدیدگرایی، هنری قدسی به شمار می‌آمد، آیینیه‌ای بود که روح پاک هنرمند در برابر جلوه‌های مینویی می‌گذاشت و از عالم بالا درک می‌کرد. این هنر را به هیچ‌وجه نباید با معماری بی‌روح کنونی سنجید که به‌حق تنزل معماری به بنای است تا چه رسد به نگارگری بهشت‌آسا. هنرمند اصیل تا از خود نمی‌گذشت و مراتب سلوکی را طی نمی‌نکرد، نمی‌توانست انتقال‌دهندهٔ آنچه طرافت و نفاس باشد. آثار بازم‌اند از آن نوع هنر گناه است. استاد علی‌مریم کشانی معمار نامور ایرانی قرن ۱۳ هجری (۱۹ میلادی) از کسانی است که بناهای معروفی را در شهر کاشان طراحی نموده‌است. از سال تولد و درگذشت وی اطلاعات چندانی در دسترس نیست. پدرش محمد نام داشت و ششلس خمدلبانی یا شعرافی بود.

استاد علی که در زمان ساخت مسجد آقاپیر (۱۲۵۰- ۱۲۶۰) حدود ۱۰ تا ۱۵ سال داشت، به خدمت و شاگردی معماران آن‌بای معنوی یعنی استاد «حاج شابععلی معمار پشت مشهدی کاشانی» درآمد و به‌تدریج فردی شاخص شد. خانه‌اش، که گذر محمد صالح‌بیگ قرار داشت و فرزندش «استاد عباس» نیز همچون

استاد علی مریم

او معمار بود. از آثار ماندگار اوست:

– خانهٔ بروجدی‌ها
– خانه طباطبایی‌ها

او نهاد: ولی فقیه خرمند به این کار تن در نمی‌دهد زیرا بیم آن دارد که بدین طریق، به ورطهٔ غفلت و غرور کشانیده شود:

به دست و زبان منع کردش که: دور منته بر سرم پایبند غرور و سرانجام به بیتهای کلیدی این منظومه می‌رسیم که حاصل کلام و حاوی دنیایی از معرفت و حکمت است: چو مولوام خوانند و صدر کبیر نمایند مردم به چشم حقیر خرد باید اندر سر سرد و مغز نباید مسرا چون تسو دستار نغز کسی از سر برزگی نباشد به چیز کلو سربرزگ است و بی مغز نیز!

در بیتهای مذکور، سعدی متذکر نکته‌ای پس ظریف و خطیر شده است که مصداق‌های آشکار آن را در دنیای

سیاست بارها و بارها دیده و شنیده‌ایم: تعریف و تمجید بی‌مورد از ارباب قدرت و اصحاب حکومت، متضمن این خطر عظیم است که رفته رفته، امر بر خود آنها هم مشبه شود، تا آنجا که خود را عقل کل و خطانایذیر تلقی کنند و به نصیحت‌ها و تذکراتِ مصلحت‌جویانهٔ خیرخواهان یا دیدهٔ بی‌اعتنایی و حتی دشمنی بنگرند؛ از این رو شگفت نیست که سعدی در دیباجة بوستان، ظاهراً خطاب به خود، ولی در واقع، خطاب به چاپلوسان و مجیزگویانِ درباری چنین می‌گوید:

بِه راه تکلف مرو سعادیا اگر صدق داری، بیار و ببیا… چه حاجت که نهٔ کرسی آسمان نهی زیر پای قول‌ارسلان؟ مگو پای عزّت بر افلاک نه بگو روی اخلاص بر خاک نه

در جای دیگری از بوستان (باب ششم، پتهای ۱۷۵۰- ۱۷۶۹) سعدی ضمن حکایتی کوتاه، از اعتراضِ پسری به پدر خود یاد می‌کند که بر اثر طمع ورزی و از فرط چاپلوسی، در برابر خوارزمشاه به خاک افتاده است و روی بر زمین می‌ساید. پسر با طنزی گزنده، خطاب به پدرش می‌گوید: چه شده است که به جای نماز گزاردن به سوی قیلهٔ واقعی (=حجاز) قبلهٔ دیگری را برگزیده‌ای؟

نگفتی که قبلهست راه حجاز چرا کردی امروز از این سو نماز؟ در بخش قطعات نیز سعدی را در مذمت تملق سروده‌ایم پس نغز و بوبستان: مباحش غزّهٔ به گفتار مداح طماع که دم مکر نهاده از برای صید نصیب امیر ظالم جاهل که خود خلق خورد چگونه عالم و عادل شود به قول خلیف؟ (کلیات، ص ۸۶۲)

۳-ظلم ستیزی و ستم نکوهی
نمادند ستمکار بد روزگار
بیامند بر او لعنت پایدار
(گلستان، باب اول، حکایت ۲۰)
یکی دیگر از ویژگی‌های بارز اندیشگی سعدی، ستم‌ستیزی و ستم‌نکوهی اوست که از قضا با خصیصهٔ استبدادستیزی وی ارتباطی نزدیک و تنگاتنگ دارد. ستم‌ورزی نیز همانند استبداد، دارای اشکال و ابعاد متعدد و متنوعی است. از این رو جای آن دارد که ذیل عنوان‌هایی جداگانه به بررسی آنها پرداخته شود.

۳-۱- در مذمت ستم‌پیشگی و عوایف شوم آن:
گلّه ما را گلّه از گرگ نیست

کاین همه پیداد، شبان می‌کند (صاحبه، کلیات سعدی، ۱۳۷۵، ص ۸۳۶)
نکوهش ستم و سرزنش ستمکاران از جملهٔ پرسیاسم‌ترین اندیشه‌ها و پیام‌های مدرج در آثار سعدی است که در قسمت‌های مختلف کلیات – به‌ویژه در نصیحه‌الملوک و بابهای اول گلستان و بوستان – انعکاسی گسترده یافته است. در این زمینه هم، طبق رویال پیشین، سخن را با نقل گفته‌های سعدی از نصیحه‌الملوک آغاز می‌کنیم که در جای جای آثار از ستم‌ورزی شاهان و حاکمان ظالم و جبار و همچنین از پایان کار عبرت‌انگیز آنان به زبانی پس گویا و هشداردهنده سخن رفته است:
«پادشاهی که عدل نکند و نیکامی توقع دارد، بدان ماند که جوّ همی‌کارد و امید ظلم دارد!» (کلیات سعدی، ص ۶۰)
و نیز: «روزگار حیف (=ظلم، اجحاف) رواندارد. هرآینه داد مظلومان بدهد و ندان ظالمان بکند.» (همان، ص ۷۱)
و نیز: «بدی که پیشینان چه کردند و چه برنند، رفتند و جفا بر مظلومان سر آمد و وپان بر ظالمان بماند. راست خواهی، درویشی به سلامت، بهٔ از پادشاهی به چندین علامت.» (همانجا)

و نیز: «ملک باید چندان که از زهر و مکر و غدر و فدایی و بشیخون برحذر است، از درون خستگان و دل‌خستگان و دعای مظلومان و نالهٔ مجروحان برحذر باشد. سلطان عزیزین گفتی: من از نیرهٔ مردان چنان نمی‌ترسم که از دوک زنان، یعنی سوز سینهٔ ایشان.» (همان، ص ۷۳)

در گلستان هم ضمن حکایت‌های متعدد، از ستم و ستمکاران با شهامتی ستونی نکوهش شده است تا آنجا که در یک مورد برای والی ستم‌پشهای چون حجاج بن یوسف آرزوی مرگ شده است: «دروشی مستجاب‌الدعوه در بغداد پدید آمد. حجاج یوسف را خبر کردند، بخواندش را گفت: دعای خیری بر من بکن. گفت: خدایا جانم بستانا! گفت: از بهر خرد این چه دعاست؟ گفت: دعای خیر است تو را و

جملهٔ مسلمانان را…» (باب اول، حکایت ۱۱)
در جایی دیگر، برای پادشاهی بی‌انصاف، خواب نیمروز به منزلهٔ عبادت تلقی شده است، باشد که ضمن آن، مردم چند

ایران شناسی

زمانی، از ستمگری وی ایمن بمانند: «یکی از ملوک بی‌انصاف پارسیای را پرسید که: از عبادت‌ها کدام فاضل‌تر است؟ گفت: تو را خواب نیمروز تا در آن یک نفس خلق را نریازی. ظالمی را فخته دیدیم نیمروز گفتیم: این فتنه‌ست، خویش پرده‌ی…»

(همان‌باب، حکایت ۱۲)
در بوستان که به «سعدی‌نامه» هم شهرت یافته است، داستان‌های عبرت‌انگیز عدیده‌ای در نکوهش ستمگری و ستمگران درج شده است که به شرح یک مورد آن اکتفا می‌شود: در آغاز نخستین باب، شیخ اجل از خلق خسرو انوشیروان خطاب به فرزندش هرمز، با بیانی پس شیوا و گویا، از چگونگی مملکت‌داری شایسته و ضرورت خوشرفتاری با مردم و به‌خصوص از زیان‌ها و پیامدهای خنامان‌برانداز ستمگری در حق رعایا، به تفصیل سخن رانده است:

حکومت و حقوق مردم از منظر سعدی

دکتر احمد کتابی

بخش دوم و پایانی

انتقال دولت از سلغریان به قوم دیگک که مخاطب آن صراحتا ذکر نشده است، ولی بعضی از صاحب‌نظران، و از جمله دشنی، آن را خطاب به هلاکوخان مغول دانسته‌اند، یاد کرد. از آنجا که بنای ما در این مقاله بر اختصار است، به ارائه و تحلیل قصیدهٔ مربوط به ابوبکر بن سعد زنگی اکتفا می‌کنیم.

این قصیده، به حق از شاهکارهای مسلم ادبیات فارسی شمرده می‌شود تا آنجا که علی دشنی درباره‌اش چنین داوری کرده است: «… اگر سدهی جز این، قصیده‌ای نداشت، سزاوار بود به آب زر گناشته شده مایه مباحات وی قرار گیرد؛ زیرا در تاریخ ادبی ایران یکی‌گانه و بی‌ماند است.» (قلمرو سعدی، ص ۱۳۷)
ذیلاً گردیده‌هایی از این قصیده یاد کرده به حکایت محتوایش بیشتر به «الدرزنامه» می‌ماند تا «مدح نامه» ارائه می‌شود. به‌نوبت‌اند ملوک اندر این سپنج سرای کنون که نوبت توست، ای ملک، به عدل گرای

آنان به تأمین رفاه و آسایش خلق و درپیش گرفتن گذشت و بخشش و دوری جستن از متعلقان و چاپلوسان و اجتناب از جنگ و خونریزی و کشورگشایی و امثال آن که در لابلای آنها، گاه‌گاهی تا برای خالی نبودن عریضه، بیتی حاوی مدح و ثناء، هم گنجانده شده است:

… هر آن کسست که به‌آز خلق فرماید
عدوی مملکت است او، به کشتنش فرمای
اگر توقع بخششای خدایت هست
به چشم عفو و کرم بر شکستگان بخشای
دیار مشرق و مغرب مگیر و جنگ مجوی
دلی به دست کت و زنگ خاخری بزداي
گرت به سایه در آسایشی به خلق رسد
بهشت‌بپردی در سایهٔ خدای آسای
نگویست چو زیسان‌وران رنگ‌آسای
که: ایرمشک فشانی و بحر گوهرای
نکاهد آنچه نبسته‌ست است عمر و نغزاید
پس این چه فایده گفتن که: تا به حشر پهای؟
و سرانجام در اواخر قصیده، عفو گناهان و پذیرش توبه مدوح را آرزو می‌کند:

… جریدهٔ گنهد غفوی‌یاد و توبه قبول
سپیدنامه و خوشبیدل به غفو بارخدای
۲-۳- بنیاد ظلم، در آغاز کار، اندک بوده است.

از دیدگاه سعدی، ستمگری همانند بسیاری از خلاف‌کاری‌های آدمی، ابتدا ظالما در حدی بسیار کم صورت می‌گیرد، ولی چنانچه برقی از جلوگیری از آن، تدبیری اندیشیده نشود یا رفته‌رفته، بی‌اعتنایی از میان می‌رود و به صورت عملی متعارف – و حتی رسم – درمی‌آید و کم‌کم به موارد مشابه و به مراتب بدتر هم، تعمیم می‌یابد. در تأیید این معنی، اشارات و شواهد چندی در آثار سعدی یافت می‌شود، از جمله:
«آوردند که یکی از خلفا بر یکی از متعلقان دیوان به دیناری خیانت بدید، معزولش کرد. طایفه بزرگان پس از چند روز شفاعت کردند که: بدین قدر آن بنده را از خدمت درگاه محروم مگردان. گفتا: غرض مقدار نیست. غرض آنکه، چون مال ببرد و پاک ندارد، خون رعیت بریزد و غم نخورد!» (نصیحه‌الملوک، کلیات، ص ۵۷)

مشابه مضمون یاد شده، در یکی از حکایت‌های گلستان هم آمده است: «آوردند که انوشیروان عادل در شکار گاه صیدی کباب کرده و دم نمک نبود. غلامی را به روستا فرستاد تا نمک حاصل کند. گفت: زینهار! تا نمک به قیمت بستانی تا رسمی نگر دو به خراب نشود. گفتند: این قدر چه خلیل کنده؟ گفت: بنیاد ظلم در جهان اندک بوده است و به مزید هر کس، بدین درجه رسیده است…» (باب اول، حکایت ۱۹)

۳-۳- مسئولیت حاکمان نسبت به ستمگری‌ها و اعمال ناروای کارگزارانشان

از نظر سعدی، پادشاهان و حکمرانان نه تنها به خاطر اعمال خویش، که نسبت به عملکرد عاملان خود نیز مسئولند. در این خصوص و بر سر نغز و در نصیحه‌الملوک آمده است: «ذوالنون مصری پادشاهی را گفت: شنیدم فلان عامل را که فرستاده‌ای به فلان ولایت، بر رعیت درازدستی می‌کند و ظلم روا می‌دارد. گفت: روزی سزای او بدم. گفت: بلی! روزی سزای او بدی که مال از رعیت تمام ستده باشد. پس به زجر و مصادره از وی بستانی و در خزینه‌نهی، آنگاه درویش و رعیت را چه سود دارد؟» (کلیات سعدی، ص ۵۱) در بوستان هم، سعدی، بدین معنی اشاره کرده است:

که نالذ در ظالم که در دؤر توست؟
که هر جور گو می‌کند، جور توست
نه سگ دامن کاروانی درید
که دهقان نادان که سگ پرورید
(باب اول، پتهای ۵۰۲- ۵۰۱)

۳-۴- فراهم آوردن امکان دادخواهی سریع و آسان برای مردم:

یکی از ضروریات و لوازم دادگری و دادگستری، سهولت دسترسی عامه مردم به حاکمان به منظور تظلم است. در این خصوص نیز در آثار سعدی شواهد متعددی می‌توان یافت، از آن جمله:
«پادشاهان جایی نشینند که اگر دادخواهی فغان بردارد، باخیر باشد که حاجبان و سرهنگان، نه هر وقتی مهمات رعیت به سمع خدای رسانند.» (نصیحه‌الملوک، کلیات سعدی، ص ۶۰)

و نیز: «آوردند که انوشیروان عادل زنجیری جرסה‌ابر آن بسته داشت تا اگر کسی مهمی داشتی سلسله (=زنجیر) را جفتابندی و آن سلسله را طرفی زیر بالین و طرفی در میدان بر درختی بسته داشت.» (همانجا)

– دشنی، علی (بی‌تا) قلمرو سعدی، چاپ چهارم، تهران: انتشارات اداره کل نگارش وزارت فرهنگ و هنر
– سعدی شیرازی، شیخ مصلح‌الدین (بی‌تا) کلیات سعدی، مقدمه و شرح حال از محمدعلی فروغی (ذکاءالملک)، تهران، سازمان انتشارات ایران (احمدعلی، ۱۳۹۶)

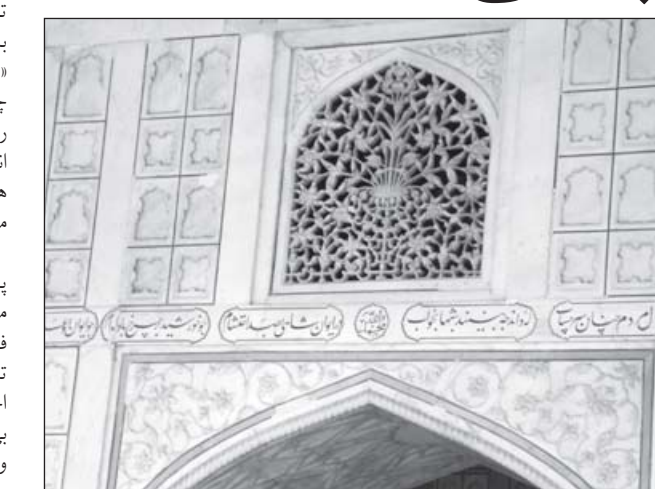
– (۱۳۷۴) متن کامل کلیات سعدی، مطابق نسخه تصحیح شده محمدعلی فروغی با مقدمه استاد جلال‌الدین همای، حواشی محمود علّی (درویش)، تهران، چاپ اول، سازمان انتشارات جاویدان

– گلستان سعدی، تصحیح و توضیح: دکتر غلامحسین یوسفی، چاپ پنجم، تهران، شرکت سهامی انتشارات خوارزمی
– بوستان سعدی (سعدی نامه)، تصحیح و توضیح دکتر غلامحسین یوسفی، چاپ نهم، تهران، شرکت سهامی انتشارات خوارزمی

– شکورزاده، ابراهیم (۱۳۷۰)، مواظ و حکم سعدی در بوستان و گلستان، با ترجمه و معادل‌های فرانسوی، چاپ دوم، مشهد، موسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی.
– کتابی، احمد (۱۳۹۶)، سعدی و مسائل اجتماعی چهار مقاله درباره مدارا، نوع دوستی، استبدادستیزی و اقتصاد، انتشارات اطلاعات

– آیین کشورداری از دیدگاه سعدی (در دو بخش) اطلاعات سیاسی – اقتصادی، شماره‌های ۲۹۱- ۲۹۰، انتشارات روزنامه اطلاعات

پارسی نگاره‌های هند

سوی مناطقی که استعمارگران از ایران کستنه‌اند و اکنون کشورهای جداگانه‌ای محسوب می‌شوند، شاید کمتر کشوری را بتوان یافت که به اندازه هند از فرهنگ و زبان و آیین‌ها و سنه‌های ایران تأثیر پذیرفته باشد. ریشه‌های مشترک نژادی و زبانی، هم‌رستی مسالمت‌آمیز چند هزار ساله و مشابهات چندوجهی تاریخی، از عوامل اصلی این موضوع است. یکی از دلایل‌های شایان توجه، نفوذ ژرفی تاریخی و فرهنگی است که موضوع تحقیقی مستقلی است. «تثش پارسی بر احجار هند» یکی از کتاب‌هایی است که در این زمینه به همت شادروان حکمت شیرازی گرد آمده و

دیدار خواجه عبدالله انصاری: بیننده در دیدار گم است و دیدن در دیدار. پس نه دیدار را بقاست و نه دیده‌ور را!

به پاس یاداری مردم مظلوم افغانستان در برابر پیداد بیگانگان و بدرفتاری کج‌اندیشانی که کابل را به خاک و خون کشیده‌اند

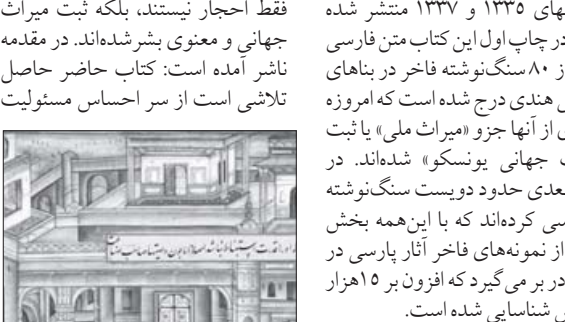
کابل زیبا صائب تبریزی

خوشا عثرت‌سرای کابل و دمان کُپسارَش
که ناخن بر دل گل می‌زند سَژانِ هر خارَش
خوشاوتی که چشمم از سوادش سرمه‌چین گردد
شوم چون عاشقان و عارفان از جان گرفتارَش
ز وصف لاله او رنگِ بر روی سخن دارم
نگه را چه‌رهای سازم ز سیر ارغوان‌زارش
چه موزون است یارب، طاق ایروی پل مستان
خدا از چشم شُور زاهدان بسا ناگه‌دارش
خضر چون گوشه‌ای برگرفته است از دامن کوه‌ش؟
اگر خوشتر نیامد از بهشت این طرف کُپسارَش
اگر در رفعتِ برج فلک‌سایش نمی‌بیند
چرا خورَشید را از طرف سر افتاده دستارَش؟
حصار مارِ پِشش اژدهای گنج را مانند
ولی اُردز به گنج شایگان، هر خشت دیوارش
نظرگاه تماشا سایی است در وی هر گذر گزگی
همیشه کاروان مصر می‌آید به بازارش
حساب مه‌چینان لپ بامش که می‌داند؟
دودخ خورَشیدرو افتاده در هر پای دیوارش
به صبح عید می‌خندد گل رخسارهٔ صیحب
به شام قدر پهلوی می‌زند زلف شب تارَش
تعالی‌الله از باغ جهان‌آرا و شهرآرا!
که طربی خشک‌بر جامانده است از رشک‌اشجارش
نماز صبح واجب می‌شود بر آید دامادان
سفیدی می‌کند چون در دل شب، یاسمین‌زارش
به عمر خضر سَروُشِ طلع کوتاهی از آن دارد
که عمری بوده است از جان دم عیسی هوادارش

نمی‌دانم قماش برگ گل، لیک اینقدر داتم
که بر مخمل زَند نیش درشتی، سوزنِ خارَش
گلوسوز دارد از بس نغمه‌های عذلباد او
چو آتش بر گ، می‌ریزد شُور از نوک منقارَش
درختانش چو سرو از برگ‌ریزی ایمن‌ان، ایمن
خزان رنگی ندارد از گل رخسار اشجارش
خضر تیسر به تاریکی فکند از چشمه حیوان
بسا اینجا حباب چشودان بر گیسر ز انهارش
نویای جغد چون آوازه عتقا به گوش آید
خوشا ملکی که باشد شسته عدل تو معمارش
فلک از آفتاب آینه‌داری پیشه می‌سازد
که گرم حرف بود طوطی کلک شکرپارَش
نباشد حاجت سر سایه بسال هما او را
سعادت همچو گل می‌روید از اطراف دستارش
بلند اقبالیه دارد که گسر بر آسمان نازد
بسی زور بازوی قدرت کن در خاک هموارش
رباید تیزی از آلامس و سرخی از لب مرجان
نماید جوهر خود را چو شمشیر گُهرپارَش
چه گویم از بلندی‌های قُص آسمان‌سیرش
چشتی، لال قلعهٔ کُرسی می‌نهد از رتبهٔ افکارش
الهی، تا جهان‌آرا و شهرآرا به جان باشد
جهان‌آرایی و آرایش کشور بَود کارش

فقط احجار نیستند، بلکه ثبت میراث جهانی و معنوی بشر شده‌اند. در مقدمه ناشر آمده است: کتاب حاضر حاصل تلاشی است از سر احساس مسئولیت

در سالهای ۱۳۳۵ و ۱۳۳۷ منتشر شده است. در چاپ اول این کتاب متن فارسی بیشتر از ۸۰۰ سکنوشته فاخر در بناهای تاریخی هندی درج شده است که امروزه بسیاری از آنها جزو «میراث ملی» یا ثبت «میراث جهانی یونسکو» شده‌اند. در چاپ بعدی حدود دویست سکنوشته را بررسی کرده‌اند که با این‌همه بخش اندکی از نمونه‌های فاخر آثار پارسی در هند را در بر می‌گیرد که افزون بر ۵۰ هزار موردش شناسایی شده است. تصاویر این کتاب سکن‌نوشته‌های پارسی دورهٔ گورکانی و بابری را نمایش می‌دهد و یک فصلش به نوشته‌های فارسی و نقاشی‌های سبک ایرانی تالار اصلی کاخ ریاست جمهوری هند اختصاص دارد. همچنین نسخه‌های بی‌نظیر فارسی از قبیل فرمان‌ها و وصیت‌نامه‌ها مورد توجه قرار گرفته است و یک فصل نیز به آن اختصاص یافته. در چاپ جدید یک فصل حاوی پنج گفتار افزوده شده است: تعدادی از سکن‌نوشته‌های فاخر حیدرآباد، فارسی بر احجار بنگاله، معماری گورکانی – معماری مغولی هند با معماری ایرانی؟، اهمیت زبان فارسی و تأثیر گذاری آن بر سایر زبان‌ها- زبان هندی و اردو، نمونه‌هایی از فرمان‌ها و دستورهای حکومتی نسخ فاخر مصور فارسی در موزه‌های حیدر آباد و مدلی، نسخه جدید به کوشش جامع، عجم و با نام «تثش پارسی بر میراث جهانی در هند» منتشر شده تا عنوان درست‌تر و کاملاًتری باشد؛ زیرا بسیاری از آن سگن نوشته‌ها امروزه مسجد پادشاهی و…

معاون وزیر جهاد کشاورزی با ترسیم آخرین وضعیت چالش آب در کشور، تازه‌ترین اقدامات در حوزه مدیریت منابع آب در بخش کشاورزی را تشریح کرد و از وجود بیش از ۳۵۰هزار حلقه چاه غیرمجاز خبر داد.

بسه گزارش مهر، در حال حاضر یکی از چالش‌های مهم دنیا و کشور ما بحث آب است، خشکسالی‌های چند سال اخیر و تنش‌هایی که در این زمینه ایجاد شده، همداری جدی است برای آنکه بیش از گذشته به فکر مدیریت منابع آب کشور باشیم و اقدامات جدی تری در این زمینه انجام دهیم؛ کارشناسان معتقدند ادامه روند فعلی می تواند این چالش را به یک بحران تبدیل کند و در این میان بسیاری از کارشناسان، بخش کشاورزی جزو معضران اصلی وضعیت ایجاد شده برای منابع آب کشور می دانند، در حالی مسئولان وزارت جهاد کشاورزی چنین اعتقادی ندارند.

طی سال‌های اخیر هم در حوزه کشاورزی اقدامات گسترده ای در جهت مقابله با تنش های آبی کشور انجام شده است که در همین زمینه خبرگزاری مهر گفتگویی را با علیمراد اکبری معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی انجام داد و مشروح آن را می خوانید:

«**گفته می شود ما در کشور بیشتر با چالش «مدیریت منابع آب» مواجه هستیم تا چالش کمبود آب؛** شما چقدر با این مساله موافق هستید؟

«روی هر دو موضوع می توان صحه گذاشت؛ البته بنده اعتقاد دارم «تنش آبی» در کشور شدید است و اینکه برخی از لفظ«بحران» استفاده می کنند اشتباه است.

«**وضعیت بارندگی طی سال‌های اخیر چندان مساعد نبوده و تغییراتی هم در الگوی بارش ها اکنون شده که این موارد نگرانی هایی را ایجاد کرده است؛** با توجه به امواد بارندگی ها برای بخش کشاورزی، تحلیل شما از شرایط فعلی چگونه است؟

«واقعیت این است که طی ۱۰ تا ۱۵ سال گذشته میزان بارش های کشور کاهش یافته، الگوی بارش ها تغییر کرده و حدود ۴۹درصد میزان روان آب ها کاهش یافته است، ضمن اینکه یک زمانی الگوی بارش کشور بیشتر برف بود، اما هم اکنون باران است، میزان بارش بالای ۱۰میلیی متر بسود اما درحال حاضر خیلی از بارش ها کمتر از ۱۰میلیی متر است و نفوذ عمقی کم شده است. معنای بارش زیر ۱۰ میلیی متر آن است که این باران، باران موثری نیست. زمانی که میزان بارندگی بین ۱۲ تا ۲۲ میلیی متر نباشد، در اعماق زمین نفوذ نمی کند، ضمن اینکه بارش هایی هم که تا عمق ۱۰ تا ۱۲سانتی متر زمین نفوذ می کنند، در معرض تبخیر هستند.

«**بیشتر در کدام مناطق کشور با این مسائل مواجه هستیم؟**

«هم اکنون در مناطقی مانند فارس، کرمان، سیستان و بلوچستان و یزد با چنین مسائلی روبرو هستیم

«**گویا اسال کاهش بارندگی با شدت بیشتری همراه بوده است؛ آماری در این زمینه دارید؟**

«بله، همینطور است. میزان بارندگی کشور در مجموع طی ۱۱۰ تا ۱۵۰سال گذشته حدود ۱۴ تا ۲۵درصد کاهش یافته است؛ امسال هم میزان

بارندگی نسبت به سال های گذشته حدود ۵۰درصد کاهش یافته است.

«**در کدام مناطق این اتفاق رخ داده است؟** -در مناطقی مانند فارس، کرمان، یزد، اصفهان، خراسان رضوی و خراسان جنوبی که همه جزو استانهای پهناور کشور هستند.

«**کدام استان ها شرایط مطلوبی در این زمینه داشتند؟**

«امسال فقط وضع چند استان مانند اردبیل، آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی و قسمتی از غرب کشور از جمله کردستان در این زمینه مطلوب بوده و در سایریر استان ها میانگین میزان بارش حدود ۵۰درصد منفی شده است.

«**گفته می شود مشکل کمبود آب در کشور**

واقعیت این است که در کشور آب کشور مسئول این امر مدیریت منابع آب کشور است؛ ضمن اینکه در دولت نهم و دهم ۲۰۰هزار حلقه چاه غیرمجاز در کشور حفر شده است.

«**برای اسناد آنها چه اقداماتی انجام شده است؟**

«اسناد چاه های غیر مجاز از وظایف و مسئولیت‌های وزارت نیرو است؛ ضمن اینکه ما آمادگی داریم به وزارت نیرو کمک کنیم و در این راستا اقدامات موثری صورت گرفته است.

«**علاوه بر حفر چساء های غیرمجاز، چه اشتباهات دیگری در حوزه مدیریت منابع آب در شکل گیری چالش آب موثر بوده است؟**

«بسیار جدی است و باید بیشتر مورد توجه قرار بگیرد. به اعتقاد شما این چالش بیشتر ناشی از مشکلات حوزه مصرف است یا ناشی از ضعف مدیریت در حوزه منابع آب؟

«اینکسه عده ای مدام می گویند آب نداریم، مشکلی را حل نمی کنند. به هر حال مدیریت منابع آب هم در کشور ما مشکل داشته و هنوز هم دارد که یکی از دلایل آن هم حفر چاه های عمیق غیرمجاز بوده است.

«**هم اکنون چند حلقه چاه غیرمجاز در کشور وجود دارد؟**

«هم اکنون بیش از ۳۵۰هزار حلقه چاه غیرمجاز در کشور وجود دارد و این به معنای آن است که مدیریت صحیح انجام نگرفته ضمن اینکه هم اکنون اسناد این چاه ها برای کشور معضل شده است. معیشت عده ای هم این چاه ها گره خورده بنابراین کنترل و مسدود کردن این چاه ها بسیار دشوار است، اما باید این کار انجام شود. وزارت نیرو باید تلاش خود را در این زمینه انجام دهد و همه دستگاه های مسئول هم باید به این وزارتخانه کمک کنند.

«**حفر این چاه ها ناشی از ضعف چه**

دستگاهی بوده است؟

«مدیریت منابع آب کشور مسئول این امر بوده است، ضمن اینکه در دولت نهم و دهم ۲۰۰هزار حلقه چاه غیرمجاز در کشور حفر شده است.

«**برای اسناد آنها چه اقداماتی انجام شده است؟**

«اسناد چاه های غیر مجاز از وظایف و مسئولیت‌های وزارت نیرو است؛ ضمن اینکه ما آمادگی داریم به وزارت نیرو کمک کنیم و در این راستا اقدامات موثری صورت گرفته است.

«**علاوه بر حفر چساء های غیرمجاز، چه اشتباهات دیگری در حوزه مدیریت منابع آب در شکل گیری چالش آب موثر بوده است؟**

«بسیار جدی است و باید بیشتر مورد توجه قرار بگیرد. به اعتقاد شما این چالش بیشتر ناشی از مشکلات حوزه مصرف است یا ناشی از ضعف مدیریت در حوزه منابع آب؟

«اینکسه عده ای مدام می گویند آب نداریم، مشکلی را حل نمی کنند. به هر حال مدیریت منابع آب هم در کشور ما مشکل داشته و هنوز هم دارد که یکی از دلایل آن هم حفر چاه های عمیق غیرمجاز بوده است.

«**هم اکنون چند حلقه چاه غیرمجاز در کشور وجود دارد؟**

«هم اکنون بیش از ۳۵۰هزار حلقه چاه غیرمجاز در کشور وجود دارد و این به معنای آن است که مدیریت صحیح انجام نگرفته ضمن اینکه هم اکنون اسناد این چاه ها برای کشور معضل شده است. معیشت عده ای هم این چاه ها گره خورده بنابراین کنترل و مسدود کردن این چاه ها بسیار دشوار است، اما باید این کار انجام شود. وزارت نیرو باید تلاش خود را در این زمینه انجام دهد و همه دستگاه های مسئول هم باید به این وزارتخانه کمک کنند.

«**حفر این چاه ها ناشی از ضعف چه**

مدیریت آب در بخش کشاورزی

وضعیت فعلی موثر بوده یا عوامل انسانی؟

به نظر بنسده حدود ۵۰ تا ۵۰درصد عوامل طبیعی در این مساله موثرند، حدود ۵۰درصد هم عوامل انسانی و مدیریتی در آن تاثیر دارند.

«**بایسد این واقعیت را پذیرفت که میزان بارندگی ها کاهش یافته و الگوی بارش تغییر کرده و در مسیر خشکسالی قرار داریم و از طرفی در گذشته اشتباهات زیادی در حوزه مدیریت منابع آب انجام شده است؛** در این شرایط چه کاری باید انجام داد؟

«اگر در بحث مدیریت آب تجدیدنظر کنیم، همه دستگاه های مسئول هم کمک کنند که کار دشواری هم هست، می توان به آینده امیدوار بود.

ضمن اینکه به اعتقاد بنده نسل فعلی مسئول ترین

خشکسالی‌های چندسال اخیر و تنش‌هایی که در این زمینه ایجاد شده، همدشاری جدی

است برای آنکه بیش از گذشته به فکر مدیرت منابع آب کشور باشیم و اقدامات جدی

تری در این زمینه انجام دهیم؛ چنانکه کارشناسان معتقدند ادامه ر و ندفعلی می توان‌اند این

چالش را به یک بحران تبدیل کند

واقعیت این است که در کشور آب کشور مسئول این امر مدیریت منابع آب کشور است؛ ضمن اینکه در دولت نهم و دهم ۲۰۰هزار حلقه چاه غیرمجاز در کشور حفر شده است.

«**برای اسناد آنها چه اقداماتی انجام شده است؟**

«اسناد چاه های غیر مجاز از وظایف و مسئولیت‌های وزارت نیرو است؛ ضمن اینکه ما آمادگی داریم به وزارت نیرو کمک کنیم و در این راستا اقدامات موثری صورت گرفته است.

«**علاوه بر حفر چساء های غیرمجاز، چه اشتباهات دیگری در حوزه مدیریت منابع آب در شکل گیری چالش آب موثر بوده است؟**

«بسیار جدی است و باید بیشتر مورد توجه قرار بگیرد. به اعتقاد شما این چالش بیشتر ناشی از مشکلات حوزه مصرف است یا ناشی از ضعف مدیریت در حوزه منابع آب؟

«اینکسه عده ای مدام می گویند آب نداریم، مشکلی را حل نمی کنند. به هر حال مدیریت منابع آب هم در کشور ما مشکل داشته و هنوز هم دارد که یکی از دلایل آن هم حفر چاه های عمیق غیرمجاز بوده است.

«**حفر این چاه ها ناشی از ضعف چه**

زیست را به هم در این زمینه به اجماع رسیدند و طرح را به هیات دولت ارائه کردند و آنجا به تصویب رسیده است.

«**لطفا به چند مورد از اقداماتی که قرار است در این زمینه انجام شود، اشاره کنید.**

«یکی از کارهایی که ما می توانیم انجام دهیم توسعه روش های نوین آبیاری مثل سامانه های میکرو و آبیاری بارانی است که ما بیشتر به سمت آبیساری میکرو می رویم، چرا که راندمان آبیاری بالای ۹۰درصد است؛ در کنار آبیاری میکرو، ازمالج (پلاستیک) هم برای جلوگیری از تبخیر استفاده می کنیم.

«**گویا توسعه کشت گلخانه ها هم یکی دیگر از اقدامات وزارت جهاد کشاورزی برای مقابله با این وضعیت است؟**

«بله، ما در کنار اقدامات فوق تلاش می کنیم کشت گیاهان آبپر را به گلخانه منتقل کنیم. ضمن اینکه نمی توان طرف یکی دو سال مملکت را به گلخانه تبدیل کرد؛ بنابراین محصولات آبپری را که نمی توان به گلخانه منتقل کرد با استفاده از روش میکرو، آبیاری خواهیم کرد. همچنین یکی دیگر از راه های مقابله با کم آبی نشاکارن است و ما به دنبال گسترش این کار هستیم.

«**درباره توسعه شبکه های فرعی آبیاری زهشکی هم توضیح دهید.**

«توسعه شبکه های فرعی آبیاری زهشکی با استفاده از مجاری بسته (لوله) یکی دیگر از اقدامات ماست. قبلا شبکه های روباز زیاد کار می شد، اما الان این شبکه ها به دلیل تبخیرونشت زیاد اصلا در دستور کار ما نیست، مگر اینک پارامترهای فنی و مهندسی آن را تحمیل کند. براساس بررسی های انجام شده بیش از ۲۰۰هزار کیلومتر نیاز به اجرای انتقال آب با لوله داریم که اگر بتوانیم این کار را انجام دهیم حداقل ۱۰ تا ۱۲درصد از هدر رفت آب در بیش کشاورزی جلوگیری می شود که این در قالب سیستم های کم فشار در دستور کار قراردارد.

«**در مناطقی که امکان ایجاد سیستم های آبیاری تحت فشار وجود ندارد، چه اقداماتی انجام می گیرد؟**

«در جاهایی که امکان ایجاد سیستم های آبیاری تحت فشار وجود ندارد و آبیاری نقلی انجام می شود، برای بکنواختی توزیع آب درمزرعه به منظور افزایش راندمان آبیاری تسطیح لوزی انجام می شود که هم اکنون در مناطقی از خوزستان و برخی نقاط کشور درحال انجام است. در خاک‌هایی که شور است هم عمل زهکشی انجام می دهیم که این خاک ها اصلاح شوند و راندمان آبیاری افزایش یابد.

«**کشاورزی حفاظتی هم طی سال های اخیر مورد توجه قرار گرفته و روی آن کار شده است.**

«بله، علاوه بر این موارد، روی کشاورزی حفاظتی در کشور کار زیادی می شود؛چنانکه امسال بیش از ۳۰۰هزار هکتار در کشور کشاورزی حفاظتی انجام شده است. اخیرا هم ما به این مساله ورود کرده ایم که سیستم های آبیاری مان را هوشمند کنیم؛ یعنی برنامه آبیاری، دور آبیاری، زمان آبیاری و آب مورد نیاز گیاه را براساس سیستم های هوشمند کنترل کنیم.

کشاورزی، نیرو، صنعت و رئیس سازمان محیط

ادامه دارد

تجارت الکترونیک سپر دفاعی مقابله با ییکاری

این روزها شهرهای بزرگ از بیلوردها و عناصر تبلیغاتی کسب‌وکارهای نوپایی مملو شده‌است که سعی می‌کنند به نوبه خود سهمی در اشتغال‌زایی و ایجاد مشاغل جدید داشته باشند و مردم را به استفاده از سرویس خود متقاعد کنند. در بین کسب‌وکارهای تجارت‌الکترونیک بیشترین اشتغال‌زایی به تعداد افزایش از مرز ۱۰میلیون کاربر عبور کرده و در ۳۰هشتبر گوگ و بزرگ تحت پوشش خود بیش از ۳۰۰هزار راننده فعال دارد.

به اعتقاد برخی کارشناسان، این اعدان همگی اشتراکی است. محصول تفکر بخش خصوصی و برهم‌زندگی اقتصاد اشتراکی است.

اشغال‌زاییی یک پروژه به دو دسته «مستقیم» و «غیرمستقیم» تقسیم می‌شود. اشتغال مستقیم به شغل‌هایی گفته می‌شود که با آغاز فعالیت یک پروژه ایجاد و منجر به استخدام افراد به عنوان نیروی کار در آن مجموعه می‌شود و اشتغال غیرمستقیم، شغل‌ها و فعالیت‌های وابسته‌ای هستند که در کنار شغل‌های مستقیمی که به خاطر فعالیت یک پروژه به وجود می‌آیند، ایجاد می‌شود.

بسه این ترتیب مقوله کار کردن در جایی مانند تاکسی اینترنتی را باید به بخش اشتغال مستقیم و غیرمستقیم تقسیم و هرکدام را به صورت جداگانه بررسی کرد.

در هر حال، امروز گوشه‌ی هوشمند دیگر یک کلای لوکس به حساب نمی‌آید؛ با ورود برندهای متعدد و رشد عرضه و تقاضا برای گوشه‌های مقرون به‌صرفه و همچنین ظهور استارت‌آپ‌های مبتنی بر فناوری، این دستگاه‌ها اکنون به وسیله‌ای برای کسب درآمد تبدیل شده‌اند.

از طرفی دستگاه‌های قانون‌گذار و اجرایی باید توجه بیشتری به حوزه کسب‌کارهای نوپا به‌خصوص استارت‌آپ‌های حوزه فناوری داشته باشند و فضایی را برای این دستگاه‌ها بدهند و شکوفایی شرکت‌های موفق افزایش پیدا کند.

زیرا اگرچه برخی از کارشناسان حتی اشتغال‌زاییی فضای مجازی را بیش از اشتغال‌زایی آن می‌دانند، اما تجربه تاکسی‌های اینترنتی نشان داده که این فرضیه درست نیست و فضای مجازی علرغم اشتغال‌زایی‌های سطح خرد، در سطح کلان هم می‌تواند باعث اشتغال‌زاییی گسترده هم بشود.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام شرکت پشم شیشه ایران (سهامی عام) شماره ثبت ۹۴۰۸ و شناسه ۱۰۱۰۰۳۹۲۱۳۹

بدینوسیله با کلیه سهامداران شرکت پشم شیشه ایران (سهامی عام) یا نمایندگان قانونی آنان دعوت می‌شود تا در جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام شرکت پشم شیشه ایران (سهامی عام) که در ساعت ۱۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۷/۰۲/۲۲ واقع در تهران - خیابان ولیعصر بالاتر از جدام جم پابین تر از پارک وی مؤسسه فرهنگی ورزشی تلاش بر گزار می‌شود، حضور به هم رسانند.

دستور جلسه:

- ۱-استماع گزارش هیأت مدیره و بازرس قانونی
- ۲-تصویب صورتهای مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۶ واخذ تصمیم نسبت به سود قابل تقسیم
- ۳-انتخاب حسابرس مستقل و بازرس قانونی
- ۴-انتخاب اعضای هیأت مدیره
- ۵-تعیین روزنامه کثیرالانتشار
- ۶-تصمیم گیری در خصوص سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی است.
- ۷-استماع گزارش هیأت مدیره و بازرس قانونی
- ۸-تصویب صورتهای مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۶ واخذ تصمیم نسبت به سود قابل تقسیم
- ۹-انتخاب حسابرس مستقل و بازرس قانونی
- ۱۰-انتخاب اعضای هیأت مدیره
- ۱۱-تعیین روزنامه کثیرالانتشار
- ۱۲-تصمیم گیری در خصوص سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی است.

هیأت مدیره شرکت پشم شیشه ایران (سهامی عام)

اطلاعیه مهم

اداره کل بنادر و دریانوردی استان بوشهر

موضوع : اخطار به مالکین و صاحبان کالس و اشخاص ذینفع حقیقی و حقوقی در کانتینر هاو کالسهای موجود در انبارها و محوطه های منطقه ویژه اقتصادی اداره کل بنادر و دریانوردی استان بوشهر

به اطلاع کلیه مالکین و صاحبان کالس و اشخاص ذینفع حقیقی و حقوقی در کانتینرها و کالسهای موجود در انبارها و محوطه های که مشخصات کانتینرها و کالسهای آنها در سایت بندر بوشهر به نشانی : www.BPMO.IR درج گردیده می رساند

چنانچه حداکثر تا تاریخ ۱۳۹۷/۰۳/۴ ذینفع نهایی جهت ترخیص و خروج کانتینرها و کالسهای خود از بندر اقدام و یا تعیین تکلیف نهایی ننمایند ، منطقه راسا نسبت به تعیین تکلیف و تحویل یا فروش از طریق دادگستری و سازمان جمع آوری اموال تملیکی اقدام خواهد نمود .

اداره کل بنادر و دریانوردی استان بوشهر

آگهی پرداخت سود سهام سال منتهی به ۱۳۹۶/۱۲/۲۹ شرکت پشم شیشه ایران (سهامی عام)

بدینوسیله به اطلاع سهامداران محترم شرکت پشم شیشه ایران (سهامی عام) که در تاریخ ۱۳۹۷/۰۲/۲۲ سهامدار این شرکت بوده‌اند، می‌رساند که سود معتمد معتمد سال مالی ۱۳۹۶ مطابق برنامه زمانبندی شده در طریق واریز به حساب بانکی شرح ذیل پرداخت می‌گردد:

تاریخ مراجعه	دارنده نام سهام
از تاریخ ۹۷/۰۸/۰۱ تا ۹۷/۰۸/۳۰	۱۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ سهام
از تاریخ ۹۷/۰۹/۰۱ تا ۹۷/۰۹/۱۵	۵۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ سهام
از تاریخ ۹۷/۰۹/۰۱ تا ۹۷/۰۹/۳۰	۱۰۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ سهام
از تاریخ ۹۷/۱۰/۰۱ تا ۹۷/۱۰/۳۰	۱۰۰۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ سهام
از تاریخ ۹۷/۱۰/۰۱ تا ۹۷/۱۰/۳۰	۱۰۰۰۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ سهام
از تاریخ ۹۷/۱۰/۰۱ تا ۹۷/۱۰/۳۰	بیش از ۱۰۰۰۰۰۰ سهام

لذا از کلیه سهامداران محترم تقاضا می‌شود مشخصات کامل شناسنامه و حساب بانکی خود را به شرح جدول ذیل به امور سهام شرکت اعلام نمایند.

کد سهامدار:	شماره ملی:	نام/نام پدر:
نام/نام پدر:	تاریخ تولد/تاریخ مت:	تاریخ تولد/تاریخ مت:
محل صدور:	آدرس محل اقامت/کدپستی:	آدرس محل کار/تاریخ و کدپستی:
تلفن:	تلفن همراه:	تلفن همراه:
بانک صادران(شماره حساب سپری):	بانک صادران(شماره حساب جاری):	بانک صادران(شماره حساب جاری/فره):
بانک یارسان:	بانک سپه:	
نوع حساب بانکی:	سرد:	جاری:
شماره حساب:	نام شعبه:	پس انداز یا نوع حسنه:
نام و نشون محل شعبه:	محل امضاء/شماره:	کد شعبه:

ضمناً با توجه به اینکه اطلاعات مربوط در سوابق این نیز مورد استفاده قرار خواهد گرفت، در خواست می‌شود هرگونه تغییر در اطلاعات مذکور در اسرع وقت به شرکت اعلام گردد.

هیأت مدیره شرکت پشم شیشه ایران (سهامی عام)

شرکت تله کابین توچال در نظر دارد موارد ذیل را از طریق مزایده و مناقصه واگذار نماید.از کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی واجد شرایط دعوت میشود ظرف مدت ۱۰ روز جهت خرید برگ شرایط و تحویل پاکت ها به آدرس تهران - بزرگراه شهید چمران - خیابان یمن -انتهای خیابان ولنجک - دبیرخانه شرکت تله کابین توچال مراجعه نمایند. (هزینه خرید فرم شرایط مبلغ ۲۵۰.۰۰۰ ریال می باشد)

(بدلیل جلوگیری از هز گونه سودجویی های احتمالی ، جهت اطلاع از فرآیند برگزاری مزایده و مناقصه در شرکت تله کابین توچال به وب سایت رسمی مجموعه به آدرس www.tochal.org پخش آگهی ها یا وب سایت هلدینگ پشتهر بنیاد به آدرس www.ptcرو.ir مراجعه فرمایید)

- ۱- واگذاری بهره برداری یکساله غرقه تراس
- ۲- واگذاری یکساله محل پارکینگ موتور سیکلت
- ۳- واگذاری یکساله خدمات ایاب و ذهاب کار کنان
- ۴- واگذاری بهره برداری یک ساله غرقه شیشه ای واقع در بوستان سلامتی یک

روابط عمومی شرکت تله کابین توچال

آگهی مزایده و مناقصه عمومی

شرکت بهره برداری راه آهن شهری تهران و حومه در نظر دارد تعدادی از **اقلام ضایعات اموالی و غیر اموالی خود** را از طریق برگزاری مزایده عمومی به فروش برساند.

لذا از اشخاص حقیقی و حقوقی دعوت می گردد به منظور دریافت اوراق مزایده و کسب اطلاعات بیشتر با واریز مبلغ ۱۰۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال بابت اسناد و پاکت های مخصوص مزایده به حساب جاری ۷۰۰۸۰۲۷۴۹۳۲۸ به نام بانک شهر (شعبه امام خمینی (ره) کد ۲۶۴) در وجه شرکت بهره برداری راه آهن شهری تهران و حومه تا با یان وقت اداری مورخ ۱۳۹۷/۰۲/۲۵ به نشانی: تهران -خیابان انقلاب اسلامی - تقاطع حافظ -شماره ۹۵۶ -طبقه پنجم- مدیریت امور قراردادها -مراجعه نمایند. تحویل اسناد مزایده تا پایان وقت اداری مورخ ۱۳۹۷/۰۲/۲۹ می باشد.

تا کاید می گردد اسناد مزایده فقط بصورت حضوری و برای اشخاص حقوقی با ارایه معرفی نامه رسمی، اساتنامه و آگهی آخرین تغییرات قابل دریافت است.

-سپرده شرکت در مزایده معادل ۳۳۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال می باشد.

-این آگهی در روزنامه های کثیرالانتشار به چاپ رسیده و هزینه آن بر عهده برنده مزایده خواهد بود.

شرکت بهره برداری راه آهن شهری تهران و حومه

همکاری جدید فرابورس

و سازمان نوسازی مدارس

فراپورس ایران و سازمان نوسازی مدارس کشور در راستای توسعه عدالت آموزشی و ارتقای سطح بهداشت در فضاهای آموزشی مناطق محروم و کمتر توسعه‌یافته تفاهم‌نامه همکاری امضا کردند. مدیرعامل فراپورس ایران ابراز امیدواری کرد با رانندازی کمپینی به این منظور، سایر فعالان بازار سرمایه، نهادهای ملی و بعضاً شرکت‌هایی که در بازار سرمایه پذیرش شش‌دهانه علاوه بر کمک‌هایی که به طور مستقل برای فعالیت‌های مرتبط با امور خیریه اختصاص می‌دهند، بخشی از بودجه خود را هم برای احداث و بازسازی مدارس مناطق محروم صرف کنند تا شاهد بهبود عدالت آموزشی در سطح کشور باشیم. مدیرکل مشارکت‌های مردمی سازمان نوسازی مدارس کشور هم گفت: در کل کشور بیش از ۴۰ میلیون متر مربع کمبود فضای آموزشی وجود دارد که بخشی از آن به کمک اعتبارات دولتی و بخش دیگر به کمک خیرین مدرسه ساز تامین می‌شود.

به گفته وی در ۲۰ سال گذشته، جامعه خیرین مدرسه‌ساز کمک‌های زیادی به توسعه فضاهای آموزشی کشور کرده‌اند که بخشی از آن در حوزه فضاهای ورزشی، علمی، کلاس‌های درس و برخی دیگر به منظور توسعه نمازخانه، خوابگاه‌ها و سرویس‌های بهداشتی بوده است. به گزارش پایگاه خبری فراپورس ایران، امیر هامونی با بیان اینکه هزینه‌های هدایای نوروژی سال ۹۷ فراپورس در رابطه با کمپینی که ستاد نوسازی مدارس به زودی رونمایی خواهد کرد به «احداث و بازسازی سرویس‌های بهداشتی مدارس مناطق محروم» اختصاص یافته است، گفت: همانطور که می‌دانیم نظام آموزش و پرورش پایه‌گذار توسعه در هر کشوری است و اگر می‌خواهیم در مسیر توسعه گام‌های بلندتری برداریم لازم است زیرساخت‌های آموزشی و امکانات این بخش به طور عادلانه در تمام ایران تقسیم شوند، بر این اساس تصمیم گرفتیم برخی هزینه‌های غیرضروری فراپورس را در راه مسئولیت اجتماعی سازمانی خود برای ارتقای سطح بهداشت مدارس مناطق محروم در نظر بگیریم. مدیرعامل فراپورس ایران ابراز امیدواری کرد با رانندازی کمپینی به این منظور، سایر فعالان بازار سرمایه، نهادهای مالی و بعضاً شرکت‌هایی که در بازار سرمایه پذیرش شش‌دهانه علاوه بر کمک‌هایی که به طور مستقل برای فعالیت‌های مرتبط با امور خیریه اختصاص می‌دهند، بخشی از بودجه خود را هم برای احداث و بازسازی مدارس مناطق محروم صرف کنند تا شاهد عدالت آموزشی در سطح کشور باشیم. علی شریزاده مدیرکل مشارکت‌های مردمی سازمان نوسازی مدارس کشور هم ضمن قدردانی از تلاش فراپورس ایران برای فعالیت در امر خیر مدرسه‌سازانه، بیان کرد: با توجه به مشکلات و کمبودهایی که در فضاهای آموزشی کشور وجود دارد و از آنجا که متوسط سرانه آموزشی به ازای هر دانش‌آموز پنج متر مربع و سرانه استاندارد به ازای هر دانش‌آموز کمی بیشتر از هشت متر مربع است، در کل کشور بیش از ۴۰ میلیون متر مربع کمبود فضای آموزشی وجود دارد که بخشی از آن به کمک اعتبارات دولتی و بخش دیگر به کمک خیرین مدرسه ساز تامین می‌شود.

به گفته وی در ۲۰ سال گذشته، جامعه خیرین مدرسه‌ساز کمک‌های زیادی به توسعه فضاهای آموزشی کشور کرده‌اند که بخشی از آن در حوزه فضاهای ورزشی، علمی، کلاس‌های درس و برخی دیگر به منظور توسعه نمازخانه، خوابگاه‌ها و سرویس‌های بهداشتی بوده است. به گزارش یکی از نکات مهم در جهت توسعه و تکمیل و توسعه بهتر دانش‌آموزان را توجه به زیرساخت‌های بهداشتی مدارس مانند سرویس‌های بهداشتی دانست که بنا بر توصیه‌ها و گفته‌های وزیر آموزش و پرورش، سازمان نوسازی مدارس کشور از ابتدای سال ۱۳۹۵ تصمیم گرفته است در مدرسی که نیاز به رفع این کمبود دارند بیشتر فعالیت کرده و خیرین مدرسه‌ساز را به این سمت سوق دهد.

بازار در یک نگاه

آمار معاملات آخرین روز معاملاتی (سه شنبه ۹۷/۲/۴)

مجموع حجم معاملات	۵۷۸ میلیون سهم
مجموع ارزش معاملات	۱/۳۷۷/۵۵۳ میلیون ریال
جمع تعداد معاملات	۴۱/۱۰۰ معامله
ارزش بازار	۳/۷۶۸/۵۶۹ میلیارد ریال

رئیس سازمان بورس و اوراق

بهادار و مدیر حوزه‌های علمیه سراسر کشور در راه تدوین متون فقهی حوزه بازار سرمایه و آموزش نیروی انسانی، تفاهم نامه همکاری امضا کردند. موضوع این تفاهم‌نامه، همکاری هم‌افزایی و همکاری دو مجموعه در عرصه‌های مختلف به ویژه ایجاد و تقویت بازار سرمایه اسلامی در چارچوب اهداف و مأموریت های مرکز مدیریتست حوزه های علمیه سراسر کشور و سازمان بورس و اوراق بهادار است.

تفاهمنامه همکاری حوزه های علمیه و سازمان بورس

بازار سرمایه این اعتقاد وجود دارد که تنها سود حلال برکت دارد و ماندگار است، گفت: ابراز های مالی حلال بسیاری در بازار سرمایه وجود دارد و اساساً نیازی نیست به سمت ابزارهای دارای شبهه رفت. دکتر شاپور محمدی در باره جزئیات تفاهم نامه سازمان بورس و اوراق بهادار و حوزه های علمیه به پایگاه خبری بازار سرمایه (سنا) گفت: به دنبال آن هستیم که با نظارت کمیته فقهی سازمان بورس و اوراق بهادار

بسه گزارش پایگاه خبری بازار سرمایه (سنا)، در این مراسم که با حضور جمعی از مدیران ارشد و کمیته فقهی سازمان بورس و اوراق بهادار برگزار شد، دکتر شاپور محمدی رئیس سازمان بورس با بیان اینکه در سال ۹۵ بیش از ۲۵ هزار میلیارد تومان انواع اوراق مالی اسلامی از جمله صکوک اجاره، مرابحه و اسناد خزانه اسلامی منتشر شده است، افزود: اوراق مالی اسلامی بخش مهم و تعیین کننده ای از مبادلات بورس و کشور و را به خود اختصاص داده و اکنون در حال بررسی نحوه انتشار این اوراق در سایر کشورها هستیم.

دکتر محمدی با بیان اینکه سازمان بورس و اوراق بهادار از پروژه‌های کاربردی حوزه علمیه حمایت خواهد کرد افزود: مرکز پژوهش های سازمان بورس می تواند مدل طراز و اسناد خزانه علمیه را در کنار کارهای پژوهشی کارشناسان و متخصصین این بازار منتشر کند.

دبیر شورای عالی بورس با بیان اینکه همکاری حوزه علمیه قطعاً ساله حوزه راهبردی خواهد بود افزود: علاوه بر برگزاری سمینارها و نشست های ادواری تخصصی، هر ساله همایش مالی اسلامی بین‌المللی را در تهران میزبانی می کنیم که بنا براین گونه همایش ها را در قم هم برگزار می کنیم.

سخنگوی سازمان بورس و اوراق بهادار اذمه داد: در این همایش سالانه که با حضور صاحب نظران برگزار می شود، ابزارهای موجود در بازار سرمایه نقد و بررسی شود.

آگهی ابلاغ دادخواست و وقت رسیدگی

بدینوسیله به ۱- آقای **سیدامیر جواهری فرد** فرزند **سیدمحمد** ۲- شرکت **کشاورزی دامپروری و تصفارسدان** فعالمجپهل امکان واجه به طریقیست شما به تشعبه پنجم شورای حل اختلاف سبزوار ارائه ویسه کلاسسه ۹۶/۹۸۵/۵ ثبت و برای روز ۹۷/۳/۱۹ ساعت ۱۷:۳۰ وقت رسیدگی تعیین گردیده است، لذا به استناد ماده ۷۳ ق.ا.د.م. و مراتب پسگه نوبت کرد روزنامه لاتر است. درج می گردد. شما می توانید قبل از رسیدگی به دبیرخانه شورای حل اختلاف شعبه ۵ شهرستان سبزوار مستقر در مجتمع شماره ..... به نشانی چهار ادهاد گسترش ر مراجعه و با ارائه آدرس جدید خود نسخه ناشی دادخواست و ضمائم را دریافت و در وقت مقرر جهت رسیدگی در شورا حاضر شوید. در صورت عدم حضور غیایا رسیدگی خواهد شد.

مسئول دبیر خانه شعبه ۵شورای حل اختلاف سبزوار

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

اقتصادی

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

اقتصادی

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....</

وزارت راه و شهرسازی
شرکت عمران شهر جدید اندیشه

شرایط ویژه:

۱- امکان پرداخت وام به خریداران از طریق بانک قوامین تا سقف ۳۰۰۰۰۰۰۰ ریال با اقساط ۶۰ ماهه (در قبال ارائه وثیقه مسکونی)

شرکت عمران شهر جدید اندیشه در نظر دارد قطعات زمین با کاربریهای مختلف و واحدهای تجاری را با شرایط نقد و اقساط در شهر جدید اندیشه از طریق فراخوان عمومی به فروش برساند. متقاضیان می توانند جهت کسب اطلاعات لازم، آگاهی از شرایط فراخوان، دریافت اوراق و فرم شرکت در فراخوان و اطلاعات از مشخصات دقیق املاک به واحد سرمایه گذاری و مشارکت یادفتر و آگناری شرکت عمران اندیشه واقع در شهر جدید اندیشه فاز ۳ و یادفتر فروش این شرکت واقع در بازار ایرانی اسلامی اندیشه مراجعه و پیشنهادات خود را تا ساعت ۱۵ روز شنبه مورخ ۹۷/۰۲/۲۲ به دبیرخانه شرکت عمران تحویل نمایند.

۲- پیشنهاد دهندگان موظفند معادل ۵٪ قیمت پایه را طی یک فقره فیش نقدی به حساب ۷۱۴۴۱۸۸-۷۱۳۷۶۰۱۰۳۷۶۰۴۰۰۱۰۰۰-۳۰۰۱۰۰۰۰IR بنام تمرکز وجوه سپرده شرکت عمران اندیشه نزد خزانه بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران قابل پرداخت در کلیه شعب بانک ملی، بابت تضمین شرکت در فراخوان واریز و فیش واریزی را به همراه فرم پیشنهاد قیمت در پاکت در بسته به دبیرخانه شرکت عمران شهر جدید اندیشه تحویل داده و رسید دریافت کنند. ضمناً کلیه پیشنهادها بلافاصله پس از پایان ساعت مقرر، در همان روز قرائت و برندگان نهایی پس از تأیید اعضای کمیسیون فراخوان و تصویب هیأت مدیره طی نامه ای به آنان ابلاغ خواهد شد.

واحدهای بازار بزرگ ایرانی اسلامی واقع در محله فاز ۴						
ردیف	شماره واحد	مساحت (مترمربع)	پارکینگ	طبقه	۳۰٪ نقدی/باقی در اقساط ۴۸ ماهه	شرایط واگذاری
۱	۶	۳۴/۹۷	دارد	همکف	۵,۴۱۴,۱۲۸,۰۰۰	۴,۴۱۶,۱۰۰,۰۰۰
۲	۷	۳۴/۴۴	دارد		۵,۴۲۵,۲۹۵,۳۰۰	۴,۴۲۵,۲۰۰,۰۰۰
۳	۹	۴۷/۲۲	دارد		۷,۳۶۷,۸۱۸,۴۰۰	۶,۰۰۹,۶۰۰,۰۰۰
۴	۲۸/۵۹	۵,۲۵۷,۲۰۰,۰۰۰	دارد		۵,۲۵۷,۲۰۰,۰۰۰	۴,۲۸۸,۵۰۰,۰۰۰
۵	۲۸/۲۰	۵,۲۵۷,۲۰۰,۰۰۰	دارد		۵,۲۵۷,۲۰۰,۰۰۰	۴,۲۴۰,۰۰۰,۰۰۰
۶	۴۴/۵۵	۷,۰۴۷,۷۸۴,۳۰۰	دارد		۷,۰۴۷,۷۸۴,۳۰۰	۵,۷۴۸,۰۰۰,۰۰۰
۷	۳۹/۱۴	۶,۲۴۸,۳۴۳,۲۰۰	دارد		۶,۲۴۸,۳۴۳,۲۰۰	۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۸	۳۹/۸۶	۵,۲۵۷,۲۰۰,۰۰۰	دارد		۵,۲۵۷,۲۰۰,۰۰۰	۴,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۹	۳۳/۴۴	۵,۲۳۱,۹۷۹,۵۲۰	دارد		۵,۲۳۱,۹۷۹,۵۲۰	۴,۲۶۷,۵۰۰,۰۰۰
۱۰	۳۳/۴۱	۵,۲۲۷,۲۷۱,۶۸۰	دارد		۵,۲۲۷,۲۷۱,۶۸۰	۴,۲۶۳,۰۰۰,۰۰۰
۱۱	۳۳/۴۸	۵,۲۲۸,۲۵۶,۴۰۰	دارد		۵,۲۲۸,۲۵۶,۴۰۰	۴,۲۷۲,۴۰۰,۰۰۰
۱۲	۳۴/۴۷	۵,۲۵۲,۳۸۰,۱۰۰	دارد		۵,۲۵۲,۳۸۰,۱۰۰	۴,۲۸۴,۰۰۰,۰۰۰
۱۳	۳۸/۶۳	۵,۲۷۷,۳۸۸,۴۰۰	دارد		۵,۲۷۷,۳۸۸,۴۰۰	۴,۳۰۰,۴۰۰,۰۰۰
۱۴	۳۴/۲۱	۵,۳۶۸,۰۰۰,۰۰۰	دارد		۵,۳۶۸,۰۰۰,۰۰۰	۴,۳۷۸,۰۰۰,۰۰۰
۱۵	۴۰/۷۸	۵,۳۰۲,۰۰۰,۰۰۰	دارد		۵,۳۰۲,۰۰۰,۰۰۰	۴,۳۲۳,۸۴۰,۰۰۰
۱۶	۸۲/۳۳	۷,۲۶۵,۲۱۲,۰۰۰	دارد		۷,۲۶۵,۲۱۲,۰۰۰	۴,۳۲۶,۰۰۰,۰۰۰
۱۷	۱۳۸/۰۰	۲,۸۷۹,۱۳۴,۴۰۰	دارد		۲,۸۷۹,۱۳۴,۴۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۸	۱۳۹/۰۰	۲,۷۸۲,۱۶۱,۹۰۰	دارد		۲,۷۸۲,۱۶۱,۹۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۹	۱۴۰/۰۰	۲,۷۲۳,۹۵۰,۰۰۰	دارد		۲,۷۲۳,۹۵۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۲۰	۲۰/۷۷	۲,۸۰۰,۴۴۳,۰۰۰	دارد		۲,۸۰۰,۴۴۳,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۲۱	۱۴۲/۰۰	۲,۷۹۶,۱۶۶,۴۰۰	دارد		۲,۷۹۶,۱۶۶,۴۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۲۲	۱۵۷/۲۶	۲,۳۲۷,۶۸۳,۳۰۰	دارد		۲,۳۲۷,۶۸۳,۳۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۲۳	۱۵۸/۲۷	۲,۳۲۹,۰۳۲,۲۰۰	دارد		۲,۳۲۹,۰۳۲,۲۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۲۴	۱۵۹/۰۳	۲,۳۹۶,۶۶۵,۰۰۰	دارد		۲,۳۹۶,۶۶۵,۰۰۰	۱,۸۷۳,۰۰۰,۰۰۰
۲۵	۱۶۰/۵۷	۲,۳۴۴,۳۳۰,۰۰۰	دارد		۲,۳۴۴,۳۳۰,۰۰۰	۱,۸۲۲,۰۰۰,۰۰۰
۲۶	۱۶۵/۳۳	۲,۲۲۳,۲۵۵,۰۰۰	دارد		۲,۲۲۳,۲۵۵,۰۰۰	۱,۸۱۸,۰۰۰,۰۰۰
۲۷	۱۹۱/۰۰	۲,۴۳۴,۴۴۰,۰۰۰	دارد		۲,۴۳۴,۴۴۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۲۸	۱۹۲/۰۰	۲,۴۱۶,۲۵۹,۰۰۰	دارد		۲,۴۱۶,۲۵۹,۰۰۰	۱,۷۲۶,۱۵۰,۰۰۰
۲۹	۱۹۳/۰۰	۲,۴۲۶,۴۴۳,۰۰۰	دارد		۲,۴۲۶,۴۴۳,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۳۰	۱۹۵/۰۰	۳,۰۳۳,۲۶۶,۴۰۰	دارد		۳,۰۳۳,۲۶۶,۴۰۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۳۱	۱۹۶/۰۰	۳,۰۴۵,۲۵۴,۳۰۰	دارد		۳,۰۴۵,۲۵۴,۳۰۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۳۲	۱۹۷/۲۶	۲,۵۶۲,۵۸۳,۴۰۰	دارد		۲,۵۶۲,۵۸۳,۴۰۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۳۳	۲۰۰/۱۴	۲,۹۳۳,۰۰۰,۰۰۰	دارد		۲,۹۳۳,۰۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۳۴	۲۱۲/۵۸	۲,۵۶۲,۴۰۰,۰۰۰	دارد		۲,۵۶۲,۴۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۳۵	۲۱۴/۳۷	۲,۹۷۱,۰۰۰,۰۰۰	دارد		۲,۹۷۱,۰۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۳۶	۲۱۵/۷۴	۲,۹۷۹,۱۴۷,۶۰۰	دارد		۲,۹۷۹,۱۴۷,۶۰۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۳۷	۲۱۷/۳۹	۲,۹۷۶,۲۷۸,۰۰۰	دارد		۲,۹۷۶,۲۷۸,۰۰۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۳۸	۲۱۸/۸۶	۲,۹۸۹,۲۵۴,۴۰۰	دارد		۲,۹۸۹,۲۵۴,۴۰۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۳۹	۲۲۰/۶۱	۲,۵۵۹,۶۸۱,۰۰۰	دارد		۲,۵۵۹,۶۸۱,۰۰۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۴۰	۲۲۰/۸۴	۳,۳۳۱,۴۷۹,۲۰۰	دارد		۳,۳۳۱,۴۷۹,۲۰۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۴۱	۲۲۵/۰۰	۳,۳۷۷,۰۰۰,۰۰۰	دارد		۳,۳۷۷,۰۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۴۲	۲۲۶/۰۰	۳,۱۷۴,۶۵۳,۴۰۰	دارد		۳,۱۷۴,۶۵۳,۴۰۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۴۳	۲۲۷/۰۰	۳,۲۰۱,۳۳۱,۲۰۰	دارد		۳,۲۰۱,۳۳۱,۲۰۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۴۴	۲۲۸/۰۰	۳,۲۰۱,۳۳۶,۸۸۰	دارد		۳,۲۰۱,۳۳۶,۸۸۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۴۵	۲۲۹/۰۰	۳,۱۷۴,۶۵۳,۴۰۰	دارد		۳,۱۷۴,۶۵۳,۴۰۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۴۶	۲۵/۶۴	۳,۰۸۰,۱۹۹,۴۰۰	دارد		۳,۰۸۰,۱۹۹,۴۰۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۴۷	۲۸۳/۰۰	۳,۰۶۴,۸۲۸,۴۰۰	دارد		۳,۰۶۴,۸۲۸,۴۰۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۴۸	۲۸۴/۰۰	۳,۰۹۰,۲۸۰,۴۰۰	دارد		۳,۰۹۰,۲۸۰,۴۰۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۴۹	۲۸۵/۳۶	۵,۲۵۴,۱۹۳,۰۰۰	دارد		۵,۲۵۴,۱۹۳,۰۰۰	۴,۲۷۸,۰۰۰,۰۰۰
۵۰	۲۸۷/۰۰	۳,۴۴۵,۷۱۰,۰۰۰	دارد		۳,۴۴۵,۷۱۰,۰۰۰	۲,۸۳۵,۰۰۰,۰۰۰
۵۱	۳۳۴/۰۰	۳,۴۰۰,۳۳۳,۰۰۰	دارد		۳,۴۰۰,۳۳۳,۰۰۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۵۲	۳۸۷/۰۰	۲,۲۶۰,۳۸۰,۰۰۰	دارد		۲,۲۶۰,۳۸۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۵۳	۳۸۸/۵۸	۴,۲۶۵,۱۵۸,۶۰۰	دارد		۴,۲۶۵,۱۵۸,۶۰۰	۳,۲۷۲,۶۰۰,۰۰۰
۵۴	۳۸۹/۲۶	۴,۴۲۶,۰۴۳,۲۰۰	دارد		۴,۴۲۶,۰۴۳,۲۰۰	۳,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰

واحدهای بازار بزرگ ایرانی اسلامی واقع در محله فاز ۴						
ردیف	شماره واحد	مساحت (مترمربع)	پارکینگ	طبقه	۳۰٪ نقدی/باقی در اقساط ۴۸ ماهه	شرایط واگذاری
۱	۳	۳۴/۲۳	دارد	اول	۳,۳۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۲,۷۱۶,۸۰۰,۰۰۰
۲	۶	۳۵/۲۷	دارد		۳,۴۲۵,۲۲۵,۹۸۰	۲,۷۹۴,۲۴۰,۰۰۰
۳	۷	۳۴/۶۸	دارد		۳,۳۵۸,۸۶۰,۷۲۰	۲,۷۳۹,۷۲۰,۰۰۰
۴	۸	۳۴/۷۵	دارد		۳,۳۶۵,۷۳۶,۰۰۰	۲,۷۴۵,۱۵۰,۰۰۰
۵	۹	۳۵/۱۹	دارد		۳,۴۰۸,۹۲۴,۲۰۰	۲,۷۸۰,۱۰۰,۰۰۰
۶	۱۰	۴۸/۸۱	دارد		۴,۰۰۰,۷۶۱,۶۲۰	۳,۷۵۸,۳۲۰,۰۰۰
۷	۱۱	۴۴/۰۰	دارد		۳,۳۷۶,۴۰۰,۰۰۰	۲,۷۵۴,۰۰۰,۰۰۰
۸	۱۲/۹۳	۲,۳۸۹,۳۵۳,۲۰۰	دارد		۲,۳۸۹,۳۵۳,۲۰۰	۱,۴۴۹,۰۵۰,۰۰۰
۹	۲۶/۳۱	۲,۴۶۵,۸۲۰,۷۴۰	دارد		۲,۴۶۵,۸۲۰,۷۴۰	۱,۵۱۷,۴۰۰,۰۰۰
۱۰	۲۷/۰۱	۲,۲۸۹,۲۷۰,۶۰۰	دارد		۲,۲۸۹,۲۷۰,۶۰۰	۱,۴۴۹,۰۵۰,۰۰۰
۱۱	۳۹/۶۷	۳,۴۶۶,۲۹۱,۹۲۰	دارد		۳,۴۶۶,۲۹۱,۹۲۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۱۲	۴۱/۴۷	۳,۴۶۴,۰۰۰,۰۰۰	دارد		۳,۴۶۴,۰۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۱۳	۳۰/۶۳	۲,۸۵۴,۹۸۰,۸۸۰	دارد		۲,۸۵۴,۹۸۰,۸۸۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۱۴	۳۱/۹۶	۲,۸۸۴,۷۲۸,۹۶۰	دارد		۲,۸۸۴,۷۲۸,۹۶۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۱۵	۳۰/۶۸	۳,۵۵۸,۳۳۹,۶۸۰	دارد		۳,۵۵۸,۳۳۹,۶۸۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۱۶	۴۱/۷۱	۳,۳۸۶,۳۷۰,۱۶۰	دارد		۳,۳۸۶,۳۷۰,۱۶۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۱۷	۳۳/۶۱	۳,۴۰۰,۴۴۳,۲۶۰	دارد		۳,۴۰۰,۴۴۳,۲۶۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۱۸	۳۴/۹۱	۳,۴۳۰,۸۸۰,۱۶۰	دارد		۳,۴۳۰,۸۸۰,۱۶۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۱۹	۳۶/۷۹	۲,۹۶۹,۷۲۷,۴۰۰	دارد		۲,۹۶۹,۷۲۷,۴۰۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۲۰	۲۹/۶۴	۲,۸۷۰,۷۵۲,۹۶۰	دارد		۲,۸۷۰,۷۵۲,۹۶۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۲۱	۳۷/۱۴	۲,۹۶۹,۱۷۹,۴۰۰	دارد		۲,۹۶۹,۱۷۹,۴۰۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۲۲	۴۵/۵۵	۴,۲۸۱,۴۴۷,۰۰۰	دارد		۴,۲۸۱,۴۴۷,۰۰۰	۳,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۲۳	۳۸/۴۴	۳,۵۸۰,۷۵۴,۶۸۰	دارد		۳,۵۸۰,۷۵۴,۶۸۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۲۴	۳۹/۹۰	۳,۷۱۷,۷۲۲,۴۰۰	دارد		۳,۷۱۷,۷۲۲,۴۰۰	۳,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۲۵	۳۴/۲۵	۳,۱۹۱,۲۷۸,۰۰۰	دارد		۳,۱۹۱,۲۷۸,۰۰۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۲۶	۴۴/۲۱	۲,۵۵۸,۵۵۰,۱۶۰	دارد		۲,۵۵۸,۵۵۰,۱۶۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۲۷	۳۴/۰۶	۳,۲۹۸,۴۴۷,۴۴۰	دارد		۳,۲۹۸,۴۴۷,۴۴۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۲۸	۳۴/۵۶	۳,۲۲۰,۱۶۲,۶۰۰	دارد		۳,۲۲۰,۱۶۲,۶۰۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰
۲۹	۳۶/۴۴	۳,۲۲۷,۱۶۲,۴۰۰	دارد		۳,۲۲۷,۱۶۲,۴۰۰	۲,۰۰۰,۴۴۳,۰۰۰

آگهی فراخوان عمومی فروش قطعات زمین با کاربریهای مختلف، واحدهای تجاری و

واحدهای بازار بزرگ ایرانی اسلامی از مورخ ۹۷/۰۲/۰۴ لغایت ۹۷/۰۲/۲۲ در شهر جدید اندیشه

پایان کار و بهره برداری مقدر خواهد بود.

۹- تراکم و سطح اشغال زمین با کاربری های مختلف براساس ضوابط و مقررات طرح تفصیلی شهر جدید اندیشه می باشد.
۱۰- متقاضیان می توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت اینترنتی www.andishesh-nhoir.gov.ir مراجعه و یا با شماره تلفن های ۰۲۱-۶۵۵۵۲۷۲۹ و ۰۲۱-۶۵۵۵۲۷۲۷، ۰۲۱-۶۵۵۵۲۷۲۹ و ۰۲۱-۶۵۵۵۲۷۲۷ تماس حاصل نمایند.

شرکت عمران شهر جدید اندیشه

واحدهای بازار بزرگ ایرانی اسلامی واقع در محله فاز ۴						
ردیف	شماره واحد	مساحت (مترمربع)	پارکینگ	طبقه	۳۰٪ نقدی/باقی در اقساط ۸ ماهه	شرایط واگذاری
۱	۱۳۵	۲۸/۴۰	دارد	زیرزمین	۲٫۳۴۷٫۲۸۸٫۰۰۰	۱٫۹۸۸٫۰۰۰٫۰۰۰
۲	۱۳۶	۲۳/۰۹	دارد		۱٫۹۸۱٫۸۸۳٫۸۰۰	۱٫۹۱۶٫۳۰۰٫۰۰۰
۳	۱۶۵	۲۳/۹۸	دارد		۲٫۱۱۶٫۷۶۲٫۵۰۰	۱٫۷۲۶٫۵۰۰٫۰۰۰
۴	۳۰۲	۲۸/۸۸	دارد		۲٫۲۷۷٫۱۴۳٫۵۲۰	۲٫۲۸۱٫۵۳۰٫۰۰۰
۵	۳۰۵	۲۳/۵۱	دارد		۲٫۰۷۵٫۲۷۴٫۷۲۰	۱٫۹۶۹٫۲۷۰٫۰۰۰
۶	۳۰۶	۲۳/۹۵	دارد		۲٫۱۱۴٫۱۱۴٫۴۰۰	۱٫۷۲۴٫۴۰۰٫۰۰۰
۷	۳۰۷	۲۵/۲۴	دارد		۲٫۲۳۶٫۸۱۲٫۴۸۰	۱٫۸۴۴٫۴۸۰٫۰۰۰
۸	۳۱۲	۲۵/۶۵	دارد		۲٫۲۶۴٫۱۷۶٫۸۰۰	۱٫۸۴۶٫۸۰۰٫۰۰۰
۹	۳۱۳	۲۵/۴۸	دارد		۲٫۲۴۹٫۱۷۰٫۵۶۰	۱٫۸۴۴٫۶۰۰٫۰۰۰
۱۰	۳۱۴	۲۵/۴۸	دارد		۲٫۲۴۹٫۱۷۰٫۵۶۰	۱٫۸۴۴٫۵۶۰٫۰۰۰
۱۱	۳۱۵	۲۵/۶۸	دارد		۲٫۲۶۶٫۴۲۹٫۶۰۰	۱٫۸۴۸٫۶۰۰٫۰۰۰
۱۲	۳۱۶	۳۱/۲۸	دارد		۲٫۲۷۶٫۲۱۶٫۰۰۰	۲٫۳۴۶٫۰۰۰٫۰۰۰
۱۳	۳۱۸	۲۵/۱۶	دارد		۲٫۳۷۵٫۱۵۴٫۳۲۰	۱٫۹۳۷٫۳۲۰٫۰۰۰
۱۴	۳۱۹	۲۳/۲۸	دارد		۱٫۹۹۷٫۸۸۹٫۰۰۰	۱٫۹۲۶٫۰۰۰٫۰۰۰
۱۵	۳۲۰	۲۳/۳۸	دارد		۲٫۶۷۱٫۰۰۰٫۰۰۰	۲٫۶۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰
۱۶	۳۲۱	۲۳/۷۸	دارد		۲٫۶۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰	۲٫۶۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰
۱۷	۳۲۲	۲۵/۴۲	دارد		۲٫۴۴۴٫۰۰۰٫۰۰۰	۱٫۷۷۹٫۴۰۰٫۰۰۰
۱۸	۳۲۵	۲۳/۳۱	دارد		۲٫۰۵۷٫۲۰۰٫۳۲۰	۱٫۶۷۸٫۳۲۰٫۰۰۰
۱۹	۳۲۶	۲۳/۲۸	دارد		۲٫۰۵۴٫۱۹۲٫۶۰۰	۱٫۶۷۶٫۶۰۰٫۰۰۰
۲۰	۳۲۷	۲۳/۲۵	دارد		۲٫۰۵۲٫۲۴۴٫۰۰۰	۱٫۷۷۴٫۰۰۰٫۰۰۰
۲۱	۳۲۸	۲۳/۱۵	دارد	۲٫۰۴۳٫۴۹۶٫۸۰۰	۱٫۶۶۶٫۸۰۰٫۰۰۰	
۲۲	۳۲۹	۲۳/۹۹	دارد	۲٫۰۹۳٫۳۷۳٫۲۸۰	۱٫۶۵۵٫۲۸۰٫۰۰۰	
۲۳	۳۳۰	۲۳/۲۵	دارد	۲٫۰۵۲٫۲۴۴٫۰۰۰	۱٫۶۷۴٫۰۰۰٫۰۰۰	
۲۴	۳۳۱	۲۸/۴۹	دارد	۲٫۴۹۱٫۵۶۵٫۵۰۰	۲٫۱۳۶٫۷۵۰٫۰۰۰	
۲۵	۳۳۴	۲۱/۱۶	دارد	۲٫۸۶۷٫۳۵۵٫۲۰۰	۱٫۵۲۳٫۵۲۰٫۰۰۰	
۲۶	۳۴۷	۲۱/۵۹	دارد	۲٫۰۳۸٫۱۳۹٫۱۸۰	۱٫۶۲۶٫۴۰۰٫۰۰۰	
۲۷	۳۵۸	۲۳/۶۲	دارد	۲٫۱۷۱٫۵۵۹٫۰۰۰	۱٫۷۷۱٫۵۰۰٫۰۰۰	
۲۸	۳۷۷	۱۹/۸۹	دارد	۱٫۸۷۷٫۵۵۵٫۷۸۰	۱٫۵۳۱٫۳۲۰٫۰۰۰	

رهر انصارالله یمن: انتقام شهادت

«صالح الصماد» رامی گیریم

سرویس خارجی: رهبر جنبش انصار الله یمنن در واکنش به شهادت«صالح الصماد» رئیس شورای عالی سیاسی یمن توسط جنگنده‌های سعودی‌ها تأکید کرد: این جنایت همرگز بی‌پاسخ نخواهد ماند و ما انتقام این اقدام را از عربستان می گیریم.

سیدعبدالملک بدرالدین الحوثي، رهبر جنبش انصارالله در سخنانی به مناسبت شهادت «صالح الصماد»، رئیس شورای عالی سیاسی یمن در حمله هوایی عربستان به استان «الحاجده» اعلام کرد: انتقام این «جنایت» سعودی‌ها را می گیریم و عربستان و آمریکا باید مسئولیت این اقدام را که البته بدون پاسخ نخواهد بود، بر عهده بگیرند.سختجوی جنبش انصارالله نیز گفت: همه یمنی‌ها باید برای پاسخ دادن به شهادت «صالح الصماد»، رئیس شورای عالی سیاسی این کشور توسط عربستان همکاری کنند. «محمد البیعتی»، عضو شورای سیاسی جنبش انصارالله یمن نیز به عربستان و امارات هشدار داد که برای واکنش به شهادت «صالح الصماد» آماده باشند.

وی تأکید کرد: بعد از جنایت ترور الصماد، روند حملات موشکی به عربستان تشدید خواهد شد.عضو شورای سیاسی جنبش انصارالله در ادامه اظهار داشت: واکنش یمن به این جنایت عربستان در چندین محور از طریق دریایی، پهباد و موشک‌های هواپیمای خود بود.ی همچنین اعلام کرد: دامنه موشک‌های بالستیک برای هدف قرار دادن عمق عربستان، توسعه خواهد یافت. وزارت دفاع و ستادکل نیروهای مسلح یمن نیز اعلام کردند: به جنایت ترور «صالح الصماد» پاسخ مناسب و کوبنده خواهیم داد و خواب چنانکاران را آشفته خواهیم کرد.

از طرفی،انجمن علمای یمن نیز در واکنش به جنایات سعودی‌ها در بیانیه ای خواستار قیام عمومی مردم برای مقابله با متجاوزان سعودی شد. در چنین شرایطی، شورای عالی سیاسی یمن «مهدی المشاط» را به عنوان رئیس شورای عالی سیاسی یمن و جایگزین شهید «صالح الصماد» انتخاب کرد.شورای عالی سیاسی یمن همچنین به مناسبت شهادت الصماد، سه روز عزای عمومی در یمن اعلام کرد. هزومان، شورای عالی دفاع ملی یمن نیز با صدور بیانیه‌ای ضمن تسلیت به ملت یمن به مناسبت شهادت الصماد، حالت آمادیه‌اش کامل در «صنعا» پایتخت این کشور اعلام کرد.

در چنین شرایطی، دولت مستعفی یمن در اولین واکنش به کشته شدن اصالح صماد، «کریم مورفی»، ستاور شورای عالی سیاسی این کشورمدعی شد که این امر «ضریبای قوی» به انصارالله وارد آورده است. در همین حال بهرام قاسمی سختجوی وزارت خارجه کشورمان شهادت «صالح الصماد» رئیس شورای عالی سیاسی یمن را به ملت و دولت این کشور تسلیت گفت و این جنایت صعدوی‌ها را به شدت محکوم کرد. از طرفی، جنبش «عصائب الحق» عراق به رهبری شیخ «القیس الخزعلی» و ائتلاف جوانان انقلاب ۱۴ فریاد بحرنی بی بیانیه‌هایی جداگانه، اقدام رژیم آل سعود در ترور «صالح الصماد» رئیس شورای عالی سیاسی یمن را محکوم کردند.جنبش شیعه«کرامت» عربستان نیز با انتشار بیانیه‌ها، شهادت رئیس شورای عالی سیاسی یمن را به مردم، دولت و جنبش انصارالله تسلیت گفت و تأکید کرد: رژیم آل سعود برای رضایت صهیونیسم جهانی و آمریکا جنگ یمن را آغاز کرد. در همین حال، وزارت دفاع آمریکا، «پنتاگون» با اعلام اینکه درباره حمله ائتلاف سعودی به غیرنظامیان اطلاعاتی به آنها شده نشده تأکید کرد: ما در بمباران غیرنظامیان هیچ همکاری با ائتلاف عربی نداریم. «کریم مورفی»، ستاور مودرات آمریکایی نیز از کشته شدن غیرنظامیان یمنی در بمباران ائتلاف متجاوز عربی انتقاد کرد و گفت: ما به سعودی‌ها جنگنده و بمب می‌فروشیم، اطلاعات جاسوسی در اختیار آنها قرار می‌دهیم، در گزینش اهداف کمکشان می‌کنیم و سوخت جنگنده‌های آنها را در زمان حمله تأمین می‌کنیم، اثر انگشت آمریکا در کشته شدن هر غیرنظامی یمنی وجود دارد.

«گورنر» دبیرکل سازمان ملل نیز بدون نام بردن از عربستان، حملات هوایی به غیرنظامیان یمنی را محکوم کرد. وی همچنین خواستار انجام تحقیقات سریع و شفاف درباره کشتار مردم در مراسم عروسی در «حجه» یمن شد. در تحولات میدانی نیز، حمله مجدد جنگنده‌های سعودی به یک بمب‌بزن در استان «حجه» یمن ۱۸ کشته و ۱۳ زخمی برجا گذاشت.

«پمپئو» با رأی کمیته روابط خارجی سنا یک گام به وزارت خارجه آمریکا نزدیک ترشد

سرویس خارجی: مایک پمپئو نامزد پیشنهادی ترامپ برای وزارتخارجه آمریکا در حالی که پیش از این با مخالفت برخی سناتورهای دموکرات کمیته روابط خارجی سنا در صلاحیت پمپئو بوده، این بار با رأی پالیاتیو این کمیته یک گام به وزارتخارجه این کشور نزدیک شد. کمیته روابط خارجی سنا با ۱۰ رأی مثبت و ۹ رأی منفی و یک رأی متعنع برقرار موافق خود با انتصاب پمپئو به وزارت خارجه آمریکا در اعلام کرد:این در حالی است که، به دلیل مخالفت «سکین ری» که‌داما قاضی یک رأی‌گیری پال با بیان این که در

دیدار بی سابقه رهبر کره شمالی با سفير چين در پيونگ يانگ

سرویس خارجی: «کیم جونگ اون»در پی تصادف مرگبار یک اتوبوس حامل گردشگران چینی در کره‌شمالی، در اقدامی نادر برای ابراز همدردی با قربانیان این حادثه به حضور در سفارت چین در پوئونگ یانگ با سفير این کشور دیدار کرد.

رئیس جمهوری رومانی: هیچ کشور اروپایی سفارتش را به قدس منتقل نمی کند

سرویس خارجی: رئیس جمهوری رومانی گفت تا زمانی که اسرائیل و فلسطین درباره وضعیت قدس به توافق نرسند، هیچ کشوری در اتحادیه اروپا سفارتش را از تل آویو به قدس منتقل نمی‌کند.

هفته گذشته لیستو وزیر دراگی، رئیس پارلمان رومانی گفت: یوه که رومانی همه دولت‌ها را متقاعد می‌کند تا از تل آویو به قدس است. کلاوس یوهانیس، رئیس جمهوری رومانی اما این خبر را رد کرد و گفت: اتحادیه اروپا و ما که متعلق به

افشای رشوه امارات و مصر به سازمان ملل با هدف جلوگیری از آشتی ملی در لیبی

سرویس خارجی:گروین‌المللی «اقدام برای لیبی» در بیانیه‌ای، رشوه امارات و مصر به سازمان ملل برای ناکام گذاشتن رأی با حل بحران لیبی را افشا کرد. «مجموعه العمل الدولیه» من أجل لیبیا» با «گروه بی‌اعتمادی برای لیبی» که «ممر الحاسی» نخست‌وزیر لیبی است، چند روز پیش تأسیس آن سابق این سازمان به منظور فتنه‌انگیزی در اعلام کسرد، در بیانیه‌ای در رفتار

کویت: تداوم بحران قطر، منطقه را در آستانه نابودی قرار می دهد

سرویس خارجی: معاون وزیر خارجه کویت در سخنانی اعلام کرد: تداوم بحران قطر و تشدید تنش در شورای همکاری خلیج فارس، منطقه را در آستانه نابودی قرار می دهد. «خالد جبارالله»، معاون وزیر خارجه کویت اظهار داشت: با وجود اینکه پیشفرضی در حل بحران در شورای همکاری خلیج فارس وجود ندارد، کویت و کشورهای منطقه بر حل اختلافات این منطقه اصرار دارند.

جبارالله با تأکید بر اینکه ادامه یافتن اختلافات در میان کشورهای عرب حاشیه خلیج فارس موجب ایجاد شفاک و دو صدگی می شود و منطقه را در آستانه نابودی قرار می دهد، گفت: با «محمد بن عبد الرحمن آل ثانی»، وزیر خارجه قطر راه‌های حل این بحران را مورد بررسی قرار دادیم.

کری:راهبرد آمریکا در افغانستان شکست خورده است

سرویس خارجی:رئیس‌جمهوری سابق افغانستان اعلام کرد: استراتژی جدید آمریکا برای بهار تروریسم در این کشور، موثر نبود و شکست خورده است.ج‌احمد «کری» با بیسان این که وخامت وضعیت امنیتی در افغانستان نتیجه سیاست‌های نادرست آمریکا در این کشور است،تصریح کرد: جامعه

صاحب امتیاز: شرکت ارت انچاپ (مؤسسه اطلاعات)

مدیر مسئول: سیدمحمدود عاتلی

سر دبیر: علیرضا خانی

نشانی:تهران- بلوار میرداماد- خیابان مصدق جنوبی (نقته جنوبی سابق)

ساختمان اطلاعات- کدپستی ۱۱۱۵۳۹۵۳۱۱ (تهران)

پست تصویری تحریه‌ری ۲۲۲۵۸۰۲۲

تلفن: ۲۹۹۹۹

نماینر آگهی‌ها ۲۲۲۵۸۰۱۹ و ۲۲۲۵۸۰۱۲

تلفن پذیرش آگهی‌ها ۲۲۲۵۸۰۱۲-۱۲

نشانی اینترنتی: http://www.etteleaat.com

پست الکترونیکی: etteleaat@etteleaat.com

منشور اخلاقی: http://www.etteleaat.com/ftp/manshoor.pdf

هزاران معترض در نیکاراگوئه بادر خواست بر کناری «اورتگا» به خیابان‌ها آمدند

سرویس خارجی: یک هفته بعد از سرکوبگری‌های خشونت آمیز پلیس نیکاراگوئه علیه معترضان که ۲۵ کشته برجا گذاشت، هزاران مخالف دولت به خیابان‌های پایتخت این کشور آمده و توسعه استعفای «دانیل اورتگا» رئیس جمهوری شدند.

معترضان در این تظاهرات

پرچم‌های آبی و سفید نیکاراگوئه را تکان داده و شعار می دادند:

”رئیس‌جمهور از قدرت کناره گیری کن.“ این معترضان در چندین نقطه شهر ماناگوا پایتخت نیکاراگوئه تجمع‌هایی را برگزار کردند.

با این حال مقام‌های نیکاراگوئه تلاش کرده‌اند بعد از خشونت‌های چند روز گذشته از سوی پلیس علیه معترضان این بار نیروهای پلیس را از ایمن تظاهرات دور نگه دارند.

ایمن دور از اعتراضات چند روز پیش و بعد از آن آغاز شد که دولت اورتگا، که از سوی

حمله مرگبار با خودرو به رهگذران این بار در تورنتو

سرویس خارجی: کوبیدن یک خودروی

ون به سه رهگذران در یکی از خیابان‌های اصلی و ایرانی نشین تورنتو در کانادا، ۱۰کشته و ۱۶زخمی برجا گذاشت.

پلیس کانادا هویت عاملین این حادثه را شناسایی و وی را که بافاصله پس از حمله دستگیر شد، آنگ میناسیان” ۳۱ساله معرفی کرده است.این واقع‌ه حوالی ظهر به وقت محلی در تقاطع خیابان‌های بانگ و فیچ رخ داد؛ ایرانی‌های بسیاری در این بخش از تورنتو زندگی می‌کنند. راننده از محل حادثه فرار کرد، اما پلیس او را کمی دورتر بازداشت کرد. یک شاهد حادثه به بی بی سی گفت که راننده ابتدا وارد پیاده رو شد و به عده‌ای کوبید و سپس به خیابان برگشت و کمسی جلوتر مجددا در پیاده رو به مردم کوبید. بازداشت‌شد در مظون در پی رویارویی با پلیس انجام شد.تصاویر دیدوبینی رهگذران ظاهرا راننده را در حالی که ششی را به سمت ماموران نشانه

احتمال رقابت «عبدالله گل» با اردوغان در انتخابات آتی ترکیه قوت گرفت

سرویس خارجی: گمانه زنی‌ها حاکی از این است با برگزساری انتخابات اردوغان‌مدار در ترکیه ، احتمال رقابت عبدالله گل، رئیس‌جمهوری پیشین این کشور بسا رجب طیب اردوغان افزایش یافته است. به گزارش منابع خبری، انتظار

«هادی العامری» گزینه نهایی «الفتح» برای شرکت در انتخابات پارلمانی عراق شد

سرویس خارجی:رهبر جریان مقاومت اسلامی «عصائب الحق» عراق با تأکید بر اینکه در انتخابات پارلمانی این کشور، ائتلاف «الفتح» اول خواهد شد، اعلام کرد: «هادی العامری» گزینه نهایی این ائتلاف برای شرکت در انتخابات با هدف کسب پست نخست‌وزیری خواهد بود.

«قیس الخزعلی» افزود:انتخاباتی «الفتح»، به رهبری «هادی العامری» تأثیر زیادی در انتخابات و تعیین نخست‌وزیر آینده این کشور خواهد داشت. وی اعلام کرد:«هادی العامری» گزینه نهایی ائتلاف «الفتح» برای تصدی پست نخست‌وزیری است از پیروزی در انتخابات پارلمانی عراق است اما در صورت عدم

رئیس‌جمهوری رومانی: هیچ کشور اروپایی سفارتش را به قدس منتقل نمی کند

آن هشتم از خطمشی مشخصی تبعیت می‌کنیم و هیچ کشوری از اتحادیه اروپا این انتقال را انجام نمی‌دهد تا زمانی که اسرائیل و فلسطین درباره وضعیت قدس به توافق نرسند.رئیس‌جمهوری رومانی تأکید کرد که طرف‌های ثالث حق اظهارنظر درباره چگونگی تقسیم‌بندی قدس را ندارند. گفتنی است در دسامبر ۲۰۱۷، دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا تصمیم خود را درباره به رسمیت شناخته شدن قدس به عنوان پایتخت اسرائیل و انتقال سفارت آمریکا به قدس اعلام کرد.

روشه پرداخت کرده‌اند. گروه مذکور در بیانیه خود آورده است که امارات و مصر در چهار سال گذشته برای ناکام گذاشتن هر گونه تلاشی در جهت متحد کردن موسسات نظامی و غیرنظامی لیبی و مأموریات سازمان ملل اقداماتی را انجام داده و حتی به کارکنان این سازمان رشوه داده‌اند.

۳ مصر دیدبان حقوق بشر در گزارش

هند با هدف تحت فشار قرار دادن پاکستان به افغانستان تسلیحات مدرن می دهد

سرویس خارجی: مقامات دولت هند از تصمیم این کشور برای تحویل سیستم‌های تسلیحاتی پیشرفته و تقویت شده نظامی به ارتش افغانستان در راستای تحت فشار قرار دادن پاکستان برای مبارزه علیه تروریسم خبر دادند.

به گفته این مقامات، هند ممکن است علاوه بر بالگردهایی که پس از تعمیر و بازسازی در اختیار افغانستان قرار داد، چهار بالگرد دیگری را نیز به ارتش این کشورتحویل دهد. بر همین اساس وزارت دفاع هنداز نهاد خودی نظامی این کشورخواسته است فهرستی از تسلیحات نظامی ملازده خود را تهیه کرده وبرای نخستین بار نیز اراد است تقریر نظامی، قطعات بدکی تانک و سیستم‌های موشکی را به افغانستان بدهد که در عملیات مبارزه با تروریسم استفاده می‌شوند. در خبر دیگری حمله انتحاری تروریست‌ها به یک ایست بازرسی پلیس در کوئته به کشته شدن ۵ نیروی امنیتی و زخمی شدن ۱۰ دیگر منجر شد.

کشور حضور داشت. در تحویل دیگر مقامات امنیتی افغان در ولایت «فراه» اعلام کردند: «فوزی» از کشته شدن «غلام فاروق» امنیتی در شهر «پلاپلگون» این ولایت قطع، یکی از فرماندهان برجسته پنج نظامی این کشور کشته و دو تن دیگر زخمی شدند.همچنین، رئیس‌وزیر ولایت «پنجشیر»، رئیس شورای ولایت «پنجشیر» و سقوط منطقه «کلچین» واقع در این ولایت کشته شد.

کشور حضور داشت. طالبان خبر داد

در حالی که، «محمد هامیون» از جمله طالبان که یک پاسکانه امنیتی در زمان دولت تالیک در پنج نظامی این کشور کشته و دو تن دیگر زخمی شدند.همچنین، رئیس‌وزیر ولایت «پنجشیر» و سقوط منطقه «کلچین» واقع در این ولایت کشته شد.

اطلاعات

سال نود ودوم

معتزناش به تلاش برای ایجاد یک دیکتاتوری خانوادگی منته

کلید زد

شده طرحی مناقشه برانگیز را برای اصلاح نظام رفاهی این کشور

گذشت و روی پیاده روی خیابان بانگ در ضلع جنوبی فنیج، رو به جنوب راند و احتمالا به ۱۰ نفر کوبید. هزومان جاسیتین ترودو نخست وزیر کانادا با اریز تانسف از حادثه تورتو، گفت که داریم به دقت اوضاع را رصد می‌کنیم. وی گفت: ما با بازماندگان همه کسانی که در حادثه تقاطع خیابان بانگ و فیچ تورتو قربانی شدند اریز همدردی می‌کنیم. وی از زخمی‌ها به این بیمارستان منتقل شده‌اند. پس از حادثه، مقامات از مردم خواستند به محل حادثه نزدیک نشوند. خدمات مترو هم در این بخش از شهر متوقف شد. تصاویر منتشر شده ماموران مسلح پلیس و امدادگران را نشان می‌داد که برای کمک به مصدومان به محل شتافته. سختجوی پلیس تورتو هم گفت: گزارش‌ها حاکیست که یک ون سفیدرنگ از جدول خیابان

گرفته نشان می‌دهد. ماموران رو به مظنون فریاد می‌زدند زانو بزن و این مرد سپس بدون شلیک گلوله دستگیر شد. مسلمان پلیس تورتو گفت که تحقیقات در مورد راننده در جریان است و از شاهدان عینی خواست کمک کنند. به گفته وی حمله عمدی بوده اما انگیزه آن مشخص نیست. شبکه «سی. ان. ا» هم به نقل از یک مقام کانادایی گزارش داد که از شواهد به نظر می‌رسد این حادثه عمدی بوده است. مدیران بیمارستان سانی بروک تورتو هم گفتند که ششمرای از زخمی‌ها به این بیمارستان منتقل شده‌اند. پس از حادثه، مقامات از مردم خواستند به محل حادثه نزدیک نشوند. خدمات مترو هم در این بخش از شهر متوقف شد. تصاویر منتشر شده ماموران مسلح پلیس و امدادگران را نشان می‌داد که برای کمک به مصدومان به محل شتافته. سختجوی پلیس تورتو هم گفت: گزارش‌ها حاکیست که یک ون سفیدرنگ از جدول خیابان

احتمال رقابت «عبدالله گل» با اردوغان در انتخابات آتی ترکیه قوت گرفت

سرویس خارجی: گمانه زنی‌ها حاکی از این است با برگزساری انتخابات اردوغان‌مدار در ترکیه ، احتمال رقابت عبدالله گل، رئیس‌جمهوری پیشین این کشور بسا رجب طیب اردوغان افزایش یافته است. به گزارش منابع خبری، انتظار

موقت العامری برای تصدی این پست، نامزد جایگزینی معرفی خواهد شد اما این مسئله نیز تنها با پذیرش شروط ائتلاف «الفتح» میسر خواهد شد. خزعلی تأیید کرد که «حاجر العبادی»، نخست‌وزیر کنونی عراق بیشترین شانس را برای نخست‌وزیری مجدد دارد اما منتظر می‌رود که فهرست‌الفتح در انتخابات میم آینه (۲۲ اردیبهشت)، در صدر قرار گیرد و پس از آن، فهرست «الصر» به رهبری العبادی باشد و فهرست ائتلاف «دولت قانون»، به رهبری «نوری مالکی» نیز در رتبه سوم، ائتلاف «ساترون» در رتبه چهارم و «حزبان حکمت ملی» به رهبری سید-عمار الحکیم» در رتبه پنجم باشد.

«احضاریه»

نظربه اینکه پرونده آقاسی حاجت‌احمدی در هیات تجدیدنظر رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان دانشگاه علوم پزشکی شیراز مورد بررسی قرار گرفته است و منجر به صدور رأی شده است. از آن جهت که نامبرده در دسترس نمی‌باشد، لذا بدینوسیله به نامبرده اطلاع داده می‌شود چنانچه در ایران سکونت دارند ظرف مدت یک ماه و در صورت سکونت در خارج از کشور ظرف مدت سه ماه پس از انتشار این آگهی، به مدیریت تفرشی و توسعه سرمایه انسانی و تحول اداری این دانشگاه واقع در شیراز، بلوار زند، جنب هلال احمر، ساختمان مرکزی دانشگاه علوم پزشکی شیراز، طبقه سوم مراجعه نمایند. بدیهی است پس از اعلام مهلت مقرر، رای صادره لازم الاجرا خواهد بود.

نظربه اینکه پرونده آقاسی حاجت‌احمدی در هیات تجدیدنظر رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان دانشگاه علوم پزشکی شیراز مورد بررسی قرار گرفته است و منجر به صدور رأی شده است. از آن جهت که نامبرده در دسترس نمی‌باشد، لذا بدینوسیله به نامبرده اطلاع داده می‌شود چنانچه در ایران سکونت دارند ظرف مدت یک ماه و در صورت سکونت در خارج از کشور ظرف مدت سه ماه پس از انتشار این آگهی، به مدیریت تفرشی و توسعه سرمایه انسانی و تحول اداری این دانشگاه واقع در شیراز، بلوار زند، جنب هلال احمر، ساختمان مرکزی دانشگاه علوم پزشکی شیراز، طبقه سوم مراجعه نمایند. بدیهی است پس از اعلام مهلت مقرر، رای صادره لازم الاجرا خواهد بود.

نظربه اینکه پرونده آقاسی حاجت‌احمدی در هیات تجدیدنظر رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان دانشگاه علوم پزشکی شیراز مورد بررسی قرار گرفته است و منجر به صدور رأی شده است. از آن جهت که نامبرده در دسترس نمی‌باشد، لذا بدینوسیله به نامبرده اطلاع داده می‌شود چنانچه در ایران سکونت دارند ظرف مدت یک ماه و در صورت سکونت در خارج از کشور ظرف مدت سه ماه پس از انتشار این آگهی، به مدیریت تفرشی و توسعه سرمایه انسانی و تحول اداری این دانشگاه واقع در شیراز، بلوار زند، جنب هلال احمر، ساختمان مرکزی دانشگاه علوم پزشکی شیراز، طبقه سوم مراجعه نمایند. بدیهی است پس از اعلام مهلت مقرر، رای صادره لازم الاجرا خواهد بود.

نظربه اینکه پرونده آقاسی حاجت‌احمدی در هیات تجدیدنظر رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان دانشگاه علوم پزشکی شیراز مورد بررسی قرار گرفته است و منجر به صدور رأی شده است. از آن جهت که نامبرده در دسترس نمی‌باشد، لذا بدینوسیله به نامبرده اطلاع داده می‌شود چنانچه در ایران سکونت دارند ظرف مدت یک ماه و در صورت سکونت در خارج از کشور ظرف مدت سه ماه پس از انتشار این آگهی، به مدیریت تفرشی و توسعه سرمایه انسانی و تحول اداری این دانشگاه واقع در شیراز، بلوار زند، جنب هلال احمر، ساختمان مرکزی دانشگاه علوم پزشکی شیراز، طبقه سوم مراجعه نمایند. بدیهی است پس از اعلام مهلت مقرر، رای صادره لازم الاجرا خواهد بود.

نظربه اینکه پرونده آقاسی حاجت‌احمدی در هیات تجدیدنظر رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان دانشگاه علوم پزشکی شیراز مورد بررسی قرار گرفته است و منجر به صدور رأی شده است. از آن جهت که نامبرده در دسترس نمی‌باشد، لذا بدینوسیله به نامبرده اطلاع داده می‌شود چنانچه در ایران سکونت دارند ظرف مدت یک ماه و در صورت سکونت در خارج از کشور ظرف مدت سه ماه پس از انتشار این آگهی، به مدیریت تفرشی و توسعه سرمایه انسانی و تحول اداری این دانشگاه واقع در شیراز، بلوار زند، جنب هلال احمر، ساختمان مرکزی دانشگاه علوم پزشکی شیراز، طبقه سوم مراجعه نمایند. بدیهی است پس از اعلام مهلت مقرر، رای صادره لازم الاجرا خواهد بود.

نظربه اینکه پرونده آقاسی حاجت‌احمدی در هیات تجدیدنظر رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان دانشگاه علوم پزشکی شیراز مورد بررسی قرار گرفته است و منجر به صدور رأی شده است. از آن جهت که نامبرده در دسترس نمی‌باشد، لذا بدینوسیله به نامبرده اطلاع داده می‌شود چنانچه در ایران سکونت دارند ظرف مدت یک ماه و در صورت سکونت در خارج از کشور ظرف مدت سه ماه پس از انتشار این آگهی، به مدیریت تفرشی و توسعه سرمایه انسانی و تحول اداری این دانشگاه واقع در شیراز، بلوار زند، جنب هلال احمر، ساختمان مرکزی دانشگاه علوم پزشکی شیراز، طبقه سوم مراجعه نمایند. بدیهی است پس از اعلام مهلت مقرر، رای صادره لازم الاجرا خواهد بود.

نظربه اینکه پرونده آقاسی حاجت‌احمدی در هیات تجدیدنظر رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان دانشگاه علوم پزشکی شیراز مورد بررسی قرار گرفته است و منجر به صدور رأی شده است. از آن جهت که نامبرده در دسترس نمی‌باشد، لذا بدینوسیله به نامبرده اطلاع داده می‌شود چنانچه در ایران سکونت دارند ظرف مدت یک ماه و در صورت سکونت در خارج از کشور ظرف مدت سه ماه پس از انتشار این آگهی، به مدیریت تفرشی و توسعه سرمایه انسانی و تحول اداری این دانشگاه واقع در شیراز، بلوار زند، جنب هلال احمر، ساختمان مرکزی دانشگاه علوم پزشکی شیراز، طبقه سوم مراجعه نمایند. بدیهی است پس از اعلام مهلت مقرر، رای صادره لازم الاجرا خواهد بود.

نظربه اینکه پرونده آقاسی حاجت‌احمدی در هیات تجدیدنظر رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان دانشگاه علوم پزشکی شیراز مورد بررسی قرار گرفته است و منجر به صدور رأی شده است. از آن جهت که نامبرده در دسترس نمی‌باشد، لذا بدینوسیله به نامبرده اطلاع داده می‌شود چنانچه در ایران سکونت دارند ظرف مدت یک ماه و در صورت سکونت در خارج از کشور ظرف مدت سه ماه پس از انتشار این آگهی، به مدیریت تفرشی و توسعه سرمایه انسانی و تحول اداری این دانشگاه واقع در شیراز، بلوار زند، جنب هلال احمر، ساختمان مرکزی دانشگاه علوم پزشکی شیراز، طبقه سوم مراجعه نمایند. بدیهی است پس از اعلام مهلت مقرر، رای صادره لازم الاجرا خواهد بود.

نظربه اینکه پرونده آقاسی حاجت‌احمدی در هیات تجدیدنظر رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان دانشگاه علوم پزشکی شیراز مورد بررسی قرار گرفته است و منجر به صدور رأی شده است. از آن جهت که نامبرده در دسترس نمی‌باشد، لذا بدینوسیله به نامبرده اطلاع داده می‌شود چنانچه در ایران سکونت دارند ظرف مدت یک ماه و در صورت سکونت در خارج از کشور ظرف مدت سه ماه پس از انتشار این آگهی، به مدیریت تفرشی و توسعه سرمایه انسانی و تحول اداری این دانشگاه واقع در شیراز، بلوار زند، جنب هلال احمر، ساختمان مرکزی دانشگاه علوم پزشکی شیراز، طبقه سوم مراجعه نمایند. بدیهی است پس از اعلام مهلت مقرر، رای صادره لازم الاجرا خواهد بود.

نظربه اینکه پرونده آقاسی حاجت‌احمدی در هیات تجدیدنظر رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان دانشگاه علوم پزشکی شیراز مورد بررسی قرار گرفته است و منجر به صدور رأی شده است. از آن جهت که نامبرده در دسترس نمی‌باشد، لذا بدینوسیله به نامبرده اطلاع داده می‌شود چنانچه در ایران سکونت دارند ظرف مدت یک ماه و در صورت سکونت در خارج از کشور ظرف مدت سه ماه پس از انتشار این آگهی، به مدیریت تفرشی و توسعه سرمایه انسانی و تحول اداری این دانشگاه واقع در شیراز، بلوار زند، جنب هلال احمر، ساختمان مرکزی دانشگاه علوم پزشکی شیراز، طبقه سوم مراجعه نمایند. بدیهی است پس از اعلام مهلت مقرر، رای صادره لازم الاجرا خواهد بود.

نظربه اینکه پرونده آقاسی حاجت‌احمدی در هیات تجدیدنظر رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان دانشگاه علوم پزشکی شیراز مورد بررسی قرار گرفته است و منجر به صدور رأی شده است. از آن جهت که نامبرده در دسترس نمی‌باشد، لذا بدینوسیله به نامبرده اطلاع داده می‌شود چنانچه در ایران سکونت دارند ظرف مدت یک ماه و در صورت سکونت در خارج از کشور ظرف مدت سه ماه پس از انتشار این آگهی، به مدیریت تفرشی و توسعه سرمایه انسانی و تحول اداری این دانشگاه واقع در شیراز، بلوار زند، جنب هلال احمر، ساختمان مرکزی دانشگاه علوم پزشکی شیراز، طبقه سوم مراجعه نمایند. بدیهی است پس از اعلام مهلت مقرر، رای صادره لازم الاجرا خواهد بود.

کمیته اوق میراثی چچان

اهدای کلید یک منطقه مسیحی نشین لبنان به سیدحسن نصرالله

اینا: شهردان منطقه مسیحی نشین لبنان به سیدحسن نصرالله به صورت نمادین کلید شهرداری این منطقه را به سید حسن نصرالله دبیرکل حزب الله اهدا کرد. این اقدام از توافق کامل لیست ائتلافی مسیحیان این منطقه با حزب الله در انتخابات پارلمانی این کشور حکایت دارد و بازتابی گسترده ای در رسانه‌های لبنان داشته است. «جوان حبیش» شهردار منطقه کسروان جوینه در مراسم اهدای نمادین کلید شهرداری این منطقه به دبیرکل حزب الله ضمن تأیید سیاست‌های این جنبش در انتخابات گفت: حزب الله به دنبال پایه گذاری یک دولت مستحکم و دفاع از تمامیت ارضی و حاکمیت لبنان است. پس از این اقدام، جریان ۱۴ مارس لبنان به رهبری سعد حریری و وابسته به عربستان حملات شدیدی به شهردار منطقه کسروان جوینه در فضای مجازی کردند.

عقل کامل ۲۱ کارگر به دست بوکوحرام در نيجر
اینا: حمله تروریست‌های بوکوحرام به کارگران میوم شکن در نيجريه ۲۱ کشته و ۱۱ زخمی برجا گذاشت.این حادثه تروریستی در شمال نيجريه در استان بورنو رخ داد.در حادثه تروریستی دیگری انفجار مین در یک روستا در مسیر اتوبوسی که حامل غیر نظامیان بود سه کشته و ۱۱ زخمی برجا گذاشت.

جان بوتون، رئیس اندشکده ضد مسلمانان
ایسنا: گزارش‌های منتشر شده حاکیست مشاور امنیت ملی جدید رئیس‌جمهور آمریکا در گذشته رهبری اندیشکده‌ای را برعهده داشته که اخبار گمراه کننده و نادرست ضد مسلمانان منتشر می‌کرد. جان بوتون که اخیرا به عنوان مشاور امنیت ملی دونالد ترامپ انتخاب شده‌د از سال ۲۰۱۳ تا اوایل ماه جاری میلادی رهبری موسسه گیت استون را برعهده داشت.

«گروه ۷» علیه روسیه بیانیه صادر کرد
ایرنا: وزرای امور خارجه کشورهای گروه هفت (ج۷) آنچه را که رفتارغیرمسئولانه و بی ثبات کننده روسیه خواندند، محکوم کردند. وزرای هفت کشور صنعتی در پایان نشست دو روزه خود در شهر تورنتو کانادا با صدور بیانیه مشترکی اعلام کردند: از روسیه می‌خواهیم رفتار مخرب را که برای چشم انداز همکاری سازنده به شدت زیانبخش است، متوقف کند.

بوش پدر راهی بیمارستان شد
مهر: «جورج اچ دبلیو بوش» معروف به بوش پدر و رئیس جمهوری اسبق آمریکا یک روز پس از گذشتن هفت‌هفته، به بیمارستان منتقل شد. بوش پدر، به دلیل ابتلا به بیماری عفونی که به خون وی سرایت کرده است، در بیمارستان به سر می‌برد. این ماجرا یک روز پس از مراسم تدفین اربابرا بوش» همر وی اتفاق افتاد. بوش ۹۳ساله در بیمارستانی در شهر «هیوستون» ایالت تگزاس بستری شده است.

بوش پدر و رئیس جمهوری اسبق آمریکا یک روز پس از گذشتن هفت‌هفته، به بیمارستان منتقل شد. بوش پدر، به دلیل ابتلا به بیماری عفونی که به خون وی سرایت کرده است، در بیمارستان به سر می‌برد. این ماجرا یک روز پس از مراسم تدفین اربابرا بوش» همر وی اتفاق افتاد. بوش ۹۳ساله در بیمارستانی در شهر «هیوستون» ایالت تگزاس بستری شده است.

ساخت پایگاه ۱۱۰ میلیون دلاری آمریکا در نيجر
ایرنا: ارتقا در حال ساخت یک پایگاه نظامی بزرگ با هزینه ۱۱۰ میلیون دلار در نيجر است. این شوش شامل زبانی از نظامیان آمریکایی و هواپیمای بدون سرنشین این کشور در این پایگاه نظامی مستقر می‌شوند تا از این محل، عملیات در غرب و شمال آفریقا انجام دهند. این پایگاه نظامی در نزدیکی شهر اغازیر قرار دارد و ساتکات محلی بیم آن دارند این منطقه تبدیل به محل درگیری آمریکا با افراد مسلح شود.

دلایلی لازم: به نفع هاست که بخشی از چین باقی بمانیم

ایسنا: رهبر مینر تبتی‌ها اعلام کرد، در صورتی که چین استقلال را به فرهنگ تبت را به رسمیت بشناسد، این منطقه می‌تواند بخشی از چین باقی بماند. دلایلی لازم گفته که باقی ماندن به عنوان بخشی از چین مطابق با منافع اقتصادی تبتی‌ها خواهد بود. تبت به لحاظ سخترانی در پیخته هند گفت: تبت به جد فرهنگ و تاریخی مستقل بوده است و چین در سال ۱۹۵۰ در چارچوب آنچه آزادسازی مسالمت‌آمیز قلمداد کرد، کنترل تبت را به دست گرفت.

نظربه اینکه پرونده آقاسی حاجت‌احمدی در هیات تجدیدنظر رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان دانشگاه علوم پزشکی شیراز مورد بررسی قرار گرفته است و منجر به صدور رأی شده است. از آن جهت که نامبرده در دسترس نمی‌باشد، لذا بدینوسیله به نامبرده اطلاع داده می‌شود چنانچه در ایران سکونت دارند ظرف مدت یک ماه و در صورت سکونت در خارج از کشور ظرف مدت سه ماه پس از انتشار این آگهی، به مدیریت تفرشی و توسعه سرمایه انسانی و تحول اداری این دانشگاه واقع در شیراز، بلوار زند، جنب هلال احمر، ساختمان مرکزی دانشگاه علوم پزشکی شیراز، طبقه سوم مراجعه نمایند. بدیهی است پس از اعلام مهلت مقرر، رای صادره لازم الاجرا خواهد بود.

نظربه اینکه پرونده آقاسی حاجت‌احمدی در هیات تجدیدنظر رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان دانشگاه علوم پزشکی شیراز مورد بررسی قرار گرفته است و منجر به صدور رأی شده است. از آن جهت که نامبرده در دسترس نمی‌باشد، لذا بدینوسیله به نامبرده اطلاع داده می‌شود چنانچه در ایران سکونت دارند ظرف مدت یک ماه و در صورت سکونت در خارج از کشور ظرف مدت سه ماه پس از انتشار این آگهی، به مدیریت تفرشی و توسعه سرمایه انسانی و تحول اداری این دانشگاه واقع در شیراز، بلوار زند، جنب هلال احمر، ساختمان مرکزی دانشگاه علوم پزشکی شیراز، طبقه سوم مراجعه نمایند. بدیهی است پس از اعلام مهلت مقرر، رای صادره لازم الاجرا خواهد بود.

نظربه اینکه پرونده آقاسی حاجت‌احمدی در هیات تجدیدنظر رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان دانشگاه علوم پزشکی شیراز مورد بررسی قرار گرفته است و منجر به صدور رأی شده است. از آن جهت که نامبرده در دسترس نمی‌باشد، لذا بدینوسیله به نامبرده اطلاع داده می‌شود چنانچه در ایران سکونت دارند ظرف مدت یک ماه و در صورت سکونت در خارج از کشور ظرف مدت سه ماه پس از انتشار این آگهی، به مدیریت تفرشی و توسعه سرمایه انسانی و تحول اداری این دانشگاه واقع در شیراز، بلوار زند، جنب هلال احمر، ساختمان مرکزی دانشگاه علوم پزشکی شیراز، طبقه سوم مراجعه نمایند. بدیهی است پس از اعلام مهلت مقرر، رای صادره لازم الاجرا خواهد بود.

نظربه اینکه پرونده آقاسی حاجت‌احمدی در هیات تجدیدنظر رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان دانشگاه علوم پزشکی شیراز مورد بررسی قرار گرفته است و منجر به صدور رأی شده است. از آن جهت که نامبرده در دسترس نمی‌باشد، لذا بدینوسیله به نامبرده اطلاع داده می‌شود چنانچه در ایران سکونت دارند ظرف مدت یک ماه و در صورت سکونت در خارج از کشور ظرف مدت سه ماه پس از انتشار این آگهی، به مدیریت تفرشی و توسعه سرمایه انسانی و تحول اداری این دانشگاه واقع در شیراز، بلوار زند، جنب هلال احمر، ساختمان مرکزی دانشگاه علوم پزشکی شیراز، طبقه سوم مراجعه نمایند. بدیهی است پس از اعلام مهلت مقرر، رای صادره لازم الاجرا خواهد بود.

نظربه اینکه پرونده آقاسی حاجت‌احمدی در هیات تجدیدنظر رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان دانشگاه علوم پزشکی شیراز مورد بررسی قرار گرفته است و منجر به صدور رأی شده است. از آن جهت که نامبرده در دسترس نمی‌باشد، لذا بدینوسیله به نامبرده اطلاع داده می‌شود چنانچه در ایران سکونت دارند ظرف مدت یک ماه و در صورت سکونت در خارج از کشور ظرف مدت سه ماه پس از انتشار این آگهی، به مدیریت تفرشی و توسعه سرمایه انسانی و تحول اداری این دانشگاه واقع در شیراز، بلوار زند، جنب هلال احمر، ساختمان مرکزی دانشگاه علوم پزشکی شیراز، طبقه سوم مراجعه نمایند. بدیهی است پس از اعلام مهلت مقرر، رای صادره لازم الاجرا خواهد بود.

روایت استاد اکبر ثبوت
از میرزا محمدتقی آملی
نخستین دیدار

یک گفتگوی قدیمی
دو حسن اتفاق

در کوچه باغ اندیشه
اگر درازمدت نگاه کنیم

به سوی کرانه‌های نیل مقدس
زیر نور مهتاب

طلبگی به روایت
دکتر شریعتی/۴

کنکاشی در تاریخ هنر ایران
درباره مانی

در شرحی بر خوش نویسی صفحه ای از متون مانویها می نویسد:

متن به گونه ای مرتب گردیده که یا فضای کامل صفحه را با سطور کامل پر می کند، یا آن را به دو ستون موازی یا بیشتر تقسیم می کند که اغلب به سطرهای قرمز پررنگ مایل به زرد محصور می شده است. خطوطی که برای تنظیم سطرها کشیده می شد، گاه به رنگ خاکستری روشن و از مرکب هندی رقیقی بوده... عنوان، تقریباً در همه جا شامل یک جمله طویل به رنگ روشن در چندین صفحه پی در پی بوده است... گل ها یا چین و شکن هایی که اغلب گرد عنوان می آمد، همیشه به یک رنگ بوده اند، اما گاه با نقطه ها و خطوط سطرهایی با مرکب مشکی نوشته می شده اند، [مانویان] بسیار راغب بودند که با آوردن چند سطر رنگی، بیشتر به رنگ سرخ ارغوانی، آن را دل انگیزتر کنند. (یواخیم کلیم کایت، ۱۳۳۳: ۶)

تذهیب یکی دیگر از ویژگی های کتابهای مانویان بود که ادامه روش هنری و زیبایی شناسی مانی محسوب می شد زیرا معتقد بودند که:

وظیفه هنر آن بوده است که توجه را به عوالم بالاتر جلب نماید و عشق و ستایش را به سوی فرزندان نور متوجه سازد و نسبت به زاده های تاریکی ایجاد نفرت نماید، تذهیب کارهای کتابهای مذهبی که نزد مانویان رواج داشته، در حقیقت صحنه ای از نمایش آزاد کردن نور و روشنائی به شمار می رفته است. در این راه مانویان برای نمایش روشنائی در آثار خود از فلزات گرانبها بهره جوئی می کردند. (تجویلی، ۱۳۷۵: ۳۱ و ۳۲)

اما توجه مانویان به هنر نقاشی بیش از سایر هنرها بود به گونه ای که کتاب مصور مانی، ارژنگ بعنوان معجزه دینش به شمار می رفت دوست محمد دردبیاجه مرقع بهرام میرزا در این رابطه نوشته است "پس از آنکه مردم از مانی طلب معجزه کردند او در غاری به نقاشی مشغول شد پس از یک سال آن را ظاهر ساخت: که در آنجا صورت انسان و حیوانات و اشجار و طیور و انواع اشکال که جز در آیین عقل بدیده خیال صورت نتوان بست و جز در صور وهم و گمان در عالم عیان بر صفحه امکان نتواند نشست، منقش و مصور کرد... کوته نظران... حریر مصورش را که به لوح ارتنگی موسوم است سرمشق کفرو عناد نمودند و آن را از کمال غریب در برابر نگارخانه چین که مشهور است که جامع جمیع صور موجوداتست مثل می پنداشتند." (مایل هروی، ص ۲۶۸) اگرچه اکنون هیچ اثری از این کتاب باقی نمانده است.

نام مانی به عنوان نخستین نقاش شناخته شده ایرانی در تاریخ هنر به ثبت رسیده است. وی همچنین مبدع و مبلغ آیین جدیدی بود که گستره تعلیمات آن در زمان حیات او و پس از آن با گذر از مرزهای ایران تا چین، هند، مصر، روم و... گسترش یافت. روایات متعدد حاکی از آن است که مانی آموزه های خود را برای مردم با نقاشی قابل فهم می کرد، نظر به این که آثار مصور یافت شده و منسوب به وی محدود به یک یا دو نمونه است، تنها با بررسی آثار هنری به جا مانده از پیروان او و روایات مختلف می توان با قیاس به ویژگیهای هنر مانی پی برد. این مقاله برآن است از منابع دیگری چون دواوین شعرا و متون ادبی و یا آثار مصور برای معرفی این شخصیت بهره گیرد و به پرسش هایی در این خصوص پاسخ دهد: آیا مانی به عنوان یک هنرمند ایرانی در ادبیات مورد توجه قرار گرفته است؟ به چه جنبه یا جنبه هایی از وجوه مختلف این شخصیت بیشتر پرداخته شده است؟ آیا تصویری از این هنرمند در نگارگری ایرانی نقش شده است؟ و... بر این اساس پس از شرح کوتاهی راجع به مانی و ویژگی های هنر وی، نقش و تصویری که از این هنرمند در لابلای متون ادبی و هنری ارائه شده است، مورد مذاقه قرار می گیرد.

زندگی مانی

مانی در سال ۱۷-۲۱۶ میلادی در شمال بابل در خانواده ای از تبار شهریاران اشکانی متولد شد. از کودکی با دین و آئین پدر خویش (مغسله) پرورش یافت. گفته اند "در سال ۲۹-۲۲۸ الهامات الهی یافت و در سال ۴۱-۲۴۰ مذهب جدید خود را اعلام کرد. (هامبی، ص ۴) وی خود را آخرین پیامبر آسمانی و آگاه به اسرار الهی نامید. تعلیم او تلفیقی از همه ادیان موجود در مرزهای ایران و همسایگانش بود، از عرفان زرتشتی و تثلیث مسیحیت تا تناسخ بودائی و زهد و دنیاگریزی ماندائی که موجب سعادت بشر می شد. و در نظر داشت با سفر و فرستادن سفیران به اقصی نقاط دنیا دین خود را گسترش دهد.

با به قدرت رسیدن بهرام اول دامنه فعالیت او محدود شد و عاقبت در سال ۲۷۶ میلادی، متهم به بدعت شده و زندانی گردید و بنا به گفته ای پس از چند روز در همان زندان به قتل رسید" (عبدالعظیم رضائی، ۱۳۷۳: ۱۰۶)

هنر مانوی

مانی به هنر توجه خاصی داشت و آن را به مثابه ابزاری در خدمت مذهب به کار گرفت. وی شیوه خاصی به خصوص در نقاشی و خوشنویسی داشت که مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته است. فن لوکوک

جاری چاپلین

فیلم سازان باید به این نکته نیز
ببیندیشند که فیلم هایشان را در
روز رستخیز با حضور خودشان
نمایش خواهند داد.

قلم انداز

دگمه ترکیب

ما می توانیم تصمیم بگیریم که به جای M با N ترکیب شویم و یا به جای این دو با Z یا A ترکیب شویم ولی نمی توانیم به صورت مطلق ترکیب نشویم. ضابطه و قاعده جهانی که ما در آن زندگی می کنیم، با نوع درون و برونی که برای مانعیه شده است، ترکیب است و بس! ما دیگر نمی توانیم ترکیب شود. از این رو، لحظه لحظه زندگی ما، آغشته به ترکیب است و روزهای ما مملو از ترکیب هایی است متنوع. حال اجازه بدهید نظریه اصلی این نوشته را در همین جا طرح کنیم و آن اینک: زندگی ما، روی ریل ترکیب ایستاده است و هر گاه که حرکت می کند یا ترمز می کند، روی این ریل است و هر گاه ترکیب متوقف می شود یا به هر دلیل دچار مانع و آسیب می شود، ما دچار آشوب و آسیب می شویم و دست به جستجو و تفحص در قطار و ریل می زنیم.

انسان امروز به ترکیب پیوسته است. هر لحظه در حال ترکیب به صورت عملی است یا به فکر ترکیب است. این ترکیب الزاماً انسانی / یعنی نیست بلکه می تواند شکلی مجازی و حتی وهمی و خیالی پیدا کند. ممکن است با سکوتی طولانی و وقفه ای ممتد همراه باشد ولی هر چه هست یا ترکیب است یا برای ترکیب. ما به جایی رسیده ایم که به ترکیب عادت پیدا کرده ایم. ترکیب شدن جزو سرشت و ساختار انسان امروز است. به جهت همین ساختار و ترکیب، انسان جدید نمی تواند ترکیب نشود و نمی تواند بدون ترکیب به لحظه ها و ساعات های زندگی خودش نگاهی مثبت داشته باشد. بنابراین، بخش مهمی از زندگی در جستجوی ترکیب های تازه می گذرد و بخش هایی از توان و انرژی و پتانسیل و قابلیت هر کسی، در تلاش برای راه یافتن به ترکیب های نوین و دلخواه و حتی ناشناخته صرف می شود.

جالب است که در این تلقی، گاه ناشناخته ها مطلوب تر و دلخواه ترند این خود، جزو خواص ترکیب گری جدید انسان است. انسان جدید با ترکیب انسان جدید است و اجازه بدهید بگویم ترکیب های جدیدش. تمام ابزارها و وسایل و تمام قضایا و مسائل و تمام زیر ساخت ها و تمام حوادث و وقایع، به درستی و درستی ما را به این سمت سوق می دهد که به فکر ترکیب باشیم و آمادگی وجودی و پیوسته مان به ترکیب را به صورت واقعی به فعالیت درآوریم و این سرآغاز شکل گیری انسانی جدید است که تا ترکیب بعدی دوام می یابد و با پدید آمدن ترکیب بعدی و حاصل آن، منحل می شود و بقای جدیدی پیدا می کند.

ایمن بقا و فنای قبل و بعد از خودش را باید در مجالی گسترده تر توضیح دهیم تا روشن شود که در جهان جدید، هر انسانی چندبار از دل ترکیب های تازه اش زاده می شود و جسد و جنازه انسان قبل را با دست های خودش پنهان یا دفن می کند و با آمادگی کامل سراغ بقایی دیگر و حیاتی دیگر و دیگر می رود. با متصل شدن به شبکه دیجیتالیسم، انسان، موجودی خودکار و مکانیکی است که تمام موجودیتش، از اندیشه تا غریزه، از اراده تا تأمل، از تعقل تا تخیل در مداری وسیع و گسترده، به نام جهان امروز به حرکت در می آید. دیجیتالیسم با فشردن دگمه ترکیب، انسان ها - یعنی انسانهای دیجیتالی - را در میدانی از جذب و انجذاب و مشخصاً ترکیب به تلاش و تکاپو وا داشته است.

اشاره: آقای فرخ امیرفریار دانشجوی دانشکده علوم تربیتی دانشگاه تهران بیست و چند سؤال از من کرد که جواب آنها را نوشتم و در شماره‌های دی و بهمن و اسفند ۱۳۵۵ و فروردین ۱۳۵۶ مجله «نگین» انتشار یافت و اینک همان متن در اینجا نقل می‌شود.

در یک تقسیم‌بندی کلی، مردم بر دو نوع‌اند: آنان که گرایش به کردار دارند و آنان که گرایش به گفتار (البته این را نیز می‌دانیم که گفتار منشأ کردار می‌شود). من هرگز خود را در کردار نیازموده‌ام، یعنی نخواسته‌ام و جو مناسب برای خود ندیده‌ام که طالب مشاغل اجرایی گردم، بنابراین نمی‌دانم که اگر در وضع مناسبی خود را می‌آزمودم، چه می‌شدم.

به هر حال، این در را به روی خویش بستم و به «گفتار» روی بردم. در نتیجه، دنیای من این شد که هرچه در زندگی من قرار می‌گیرد آن را به «کلام» ترجمه کنم، یعنی به آن بازگردانم و پیوند دهم. بنابراین می‌توانم گفت که هیچ چیز را به تنهایی دریافت نمی‌کنم، هر چیزی خود آن است به اضافه کلام: یعنی عشق، به اضافه کلام؛ سیروسایاحت، به اضافه کلام؛ کوهنوردی به اضافه کلام؛ برخورداری هنری به اضافه کلام؛ و غیره...

من دیگر دریافت خالص از دنیای خارج ندارم. هرچه را می‌یابم و می‌بینم، از راهرو کلام می‌گذرانم تا به وجود خود وارد کنم، و هرچه را به عالم کلمه آورده‌ام، واقعیت دومی یافته است، و این واقعیت دوم است که شریک زندگی من بوده و از آن رویش گرفته‌ام.

برای من کلام ادبی رابط با دنیای خارج است، و می‌توانم گفت که بی‌آن، معنی و جهت زندگی را از دست می‌دهم.

و باز به همین علت است که جز در میان زبان فارسی و ایران، هیچ جا امکان زندگی برایم نیست. جامعه‌ای که طالب آن بوده‌ام، متأسفانه مقداری جنبه آرمانی دارد. می‌توان آن را «سهل و ممتنع» خواند. تاکنون چنان بوده است که برابری و عدالت و آزادی، خیلی کمتر از آنچه «درایسم‌ها» جای گرفته‌اند، واقعیت وجودی بیابند. نمونه‌های عرضه شده جوامع دموکراسی غربی و کمونیسم (که دو نمونه اصلی دنیای امروز هستند) هر یک عیب‌های خاص خود دارند. هر یک البته دارای مزایایی نیز هست، ولی عیبها چنان بوده که هر دو را غیر انسانی کرده است. جامعه مورد آرزوی من آن بوده است که مقداری از این، مقداری از آن، و مقداری نیز بهره‌ور از فرهنگ مشرق زمین باشد.

برای ایران، فی‌المثل، چنین می‌خواسته‌ام که بتواند خصائص خوب فرهنگی خود را نگه دارد، و نیم دیگرش را از جنبه‌های خوب فرهنگ علمی (نمونه‌های شرق و غرب اروپا) بارور سازد، و سامان نو زندگی خود را بر این پایه بگذارد. ایرانی که بخواهد تنها با فرهنگ گذشته و به سبک گذشته‌اش زندگی کند، تصور ناپذیر و ناممکن است، و ایرانی که بخواهد از دو الگوی خالص یکی از دو جبهه اروپایی به راه برده شود، به نظر وحشت‌آور می‌نماید، و از این هر دو وحشت‌آورتر آن است که نیمه بد ایرانی با نیمه بد فرهنگی جمع شود.

این انسان شرقی - غربی چه کسی است؟ نیمه شرقیش آزادی است و اصالت فرد، و نیمه غربیش، آزادی است (به معیار تمدن غرب) و اصالت جمع. مساله امروز آن است که راهی جسته شود تا فرد، خارراه منافع جمع نباشد، و جمع، فرد را در خود مضمحل نکند. آیا شدنی است؟ چندان امیدوار

نیستم، ولی اگر نشود سیمای آینده جهان تار و مبهم خواهد بود.

می‌دانم کسانی که پیرو قواعد جزمی هستند (چه چپ و چه راست) به من خواهند خندید، ولی این احساسی است که دارم و نخواستم آن را پنهان کنم.

همه آنچه را که تاکنون نوشته‌ام (از کیسینجر تا

یک گفتگوی قدیمی با دکتر اسلامی شوی شیخ/۶

دو حسن اتفاق

بازار تهران

کریستین کیلر، و از ناصر خسرو تا هدایت) برمدار این فکر بوده: این فکر که میان جمع و فرد و آزادی و آزادی، و مارکس و مولوی. رشته پیوندی یافته شود.

در نوشته‌هایم هرگز این نظر را نداشته‌ام که چه دسته و طبقه‌ای آن را می‌خوانند. اعتقاد آن بوده که هر چه از درون، راست بجهد، همان بر نشانه خواهد نشست. شکار خواننده نکرده‌ام و مانند «دستفروش‌های دوره‌گرد» بر در خانه‌ها نکوفته‌ام. خوانندگان من در میان همه طبقات مردم ایران بوده‌اند: از دانش‌آموز تا مرد هشتادساله، از زن خانه‌دار تا استاد دانشگاه، از چپ‌رو تا سنت‌گرای. نه برای خواص نوشته‌ام، نه برای عوام، برای انسان «فارسی‌زبان» نوشته‌ام.

آیا خود را کسی می‌بیند که خوشبخت زندگی کرده است، و به نظر شما خوشبختی چیست؟

این حرف سُلن یونانی هنوز همه اعتبار خود را از دست نداده است که به کزوس گفته بود «تا کسی نمرده است نمی‌شود گفت که خوشبخت است». (کزوس پادشاه لیدییه بوده است که به دست کورش اسیر شد. عبارتی را که آوردم هرودوت نقل کرده است). تا اندازه‌ای می‌توان قبول کرد که خوشبختی از انسان به انسان فرق می‌کند، درست است که ظواهر زندگی هائی به هم شبیه است، ولی درون‌ها به هم شبیه نیست.

استنباط شخص من این است که خوشبختی مربوط می‌شود به نوع و میزان جذب ما از زندگی، هر چه بیشتر و بهتر جذب کنیم، خوشبخت‌تر هستیم. منظورم مواهب زندگی است، از طبیعت، از روابط اجتماعی، از هنرها، از کردارها، خلاصه از همه آنچه بتواند انبساط و تحرک در درون ما ایجاد کند.

این انبساط و تحرک درون حاصل می‌شود از ساعت‌های سرشار و بارور زندگی، ساعت‌های شکفته و برافروخته، و این ساعت‌ها هر چه تکرار و تداوم بیشتر داشته باشند، زندگی دلپذیرتر می‌شود. موضوع برمی‌گردد به این دو نظر قدیمی که بر حسب یکی، خوشبختی را در گردداشتن هر چه

بیشتر آرزو می‌دانستند که کامیاب شود، و بر حسب دیگری، سعادت را در ترک آرزوها می‌شناختند (نظر بودائی و عرفان ایران).

اصل جذب مواهب و انبساط درون را که گفتم، تا حدی تلفیقی است از این دو، زیرا به گزینش آرزوها می‌پردازد، و از میان آنها آنچه را که طبیعی‌تر، انسانی‌تر و پاکیزه‌تر برمی‌گیرد و بقیه

را رها می‌کند. پس در یک کلمه می‌توان گفت که خوشبختی تا آنجا که در اختیار فرد است، هنر ترک و طلب است، اینکه انسان بداند که چه بخواهد و چه نخواهد.

اکنون ببایم بر سر خودم: اگر بعضی مشکل‌ها و پریشانی‌ها نبود، شاید خیلی قوی‌تر و سرشارتر زندگی می‌کردم، ولی تا همین مقدار هم، برسر هم خود را کامیاب می‌بینم. نخست باید از دو حسن اتفاق یاد بکنم که از بابت آنها از بخت خود شکر گزارم:

۱- این که در سرزمینی چون ایران به دنیا آمده‌ام و زبانم زبان فارسی است.

۲- این که درست در این دوران به دنیا آمده‌ام و نه جلوتر و نه بعدتر.

این که گفتم از ایرانی بودن خود خوشوقتم از باب وطن‌پرستی کورکورانه، یا احساسات بی‌مزه نیست، حکمتی در آن است. در میان همه کشورهای که در آسیا دیده‌ام، به نظر من ایران از همه جامع‌تر است، از لحاظ آب و هوا، موقع جغرافیائی، طبیعت و غیره... نخست آنکه طبیعت ایران را دوست دارم. با هوای خشک، کوهستان، بیابان، کویر، آسمان صاف، رنگ خاک، آبادیهای کوچک و جوی‌های آبش؛ اما آنچه دل‌بستگی واقعی به یک سرزمین را ایجاد می‌کند خصوصیات تمدنی و فرهنگی است. ایران از لحاظ جغرافیائی موقع ممتازی دارد.

بر سر چهارراه چهار تمدن شرقی و غربی و شمالی و جنوبی قرار گرفته که از هر یک تأثیری پذیرفته، و از این ورزش‌های فرهنگی، فرهنگ خاصی برای خود پرورانده است.

جریان‌ها و حوادثی که در طی سه هزار سال یا بیشتر بر این کشور گذشته، عمق و معنا و حزن و رنگارنگی‌ای به تاریخ و گذشته او بخشیده که شاید کم‌نظیر باشد.

و اما زبان فارسی، نظر من این است که بزرگ‌ترین سرمایه‌ای است که ایران داشته و برای او مانده است. من به داریوش و کورش نمی‌نامم، ولی به زبان فارسی و فرهنگ ایران می‌نامم، و این را نعمتی بزرگ می‌دانم که زبان مادری من، فارسی شده است و این به سبب غنای انسانی‌ای است که

در بعضی از آثار ادبی و فکری آن وجود دارد.

و اما زمان را چرا گفتم؟ این همان است که به آن اشاره کردم و گفتم که خود و همزمان‌های خود را کسانی می‌بینم که در یکی از حساس‌ترین دوره‌های تاریخ ایران زندگی می‌کنیم نمی‌گویم

دکتر اسلامی شوی شیخ

بهترین، می‌گویم حساس‌ترین. ما، نسل کنونی «واسطه‌العقد» گذشته و دوران حال هستیم، و این حال با همه زمان‌های دیگر متفاوت است. تنها ما این خاصیت را داشته‌ایم، نه پدران ما چنین بودند و نه فرزندان ما چنین خواهند بود.

من که اکنون جزو مردم میانه سال این کشورم، در یک نیمه عمر دو نوع زندگی آزموده‌ام که چند هزار ساله با هم فاصله دارند. یکی زندگی از نوع معاک‌نشینان پیش از زرتشت، و دیگری، جدیدترین نوع زندگی دنیای امروز. من، شتر سوار شده‌ام، جمبوجت هم سوار شده‌ام. در ندوشن که کورده‌ای است از ایران زندگی کرده‌ام، در معظم‌ترین شهرهای دنیا هم زندگی کرده‌ام.

این که گفتم ابتدائی‌ترین نوع زندگی را آزموده‌ام، باید بگویم چگونه. زمانی که بچه بودم، سالی چند روز هنگام بهار به نزد چوپان‌ها می‌رفتم و در صحرا زندگی می‌کردم. ندوشن، ناحیه مرتفع‌داری بود که هر خانواده متمکنی در آن چند صد گوسفند داشت، و پیشه دامداری به سبک کهن در آن رایج بود. آغل بود و یورت و کپروجایی که خود چوپان‌ها آن را «مرداخانه» می‌گفتند (گویا از کلمه مرد می‌آمد).

مرداخانه که جای زندگی و خواب زمستانی شبانان بود، عبارت بود از کومه‌ای به مساحت ۱۰ تا ۱۲ گز که از پوشال و بته‌وگون ساخته شده بود و تیرچوبی‌ای در وسط، آن را بر سر پا نگه می‌داشت. مدخل کوچکی داشت که می‌بایست خم شد و به درون آن رفت و یک پشته بته به هم بسته شده به منزله در آن به کار می‌رفت. ما، معمولاً شب‌ها زیر آسمان پرستاره می‌خوابیدیم، ولی شبی که باران می‌آمد یا سرد می‌شد به درون این کپر می‌رفتیم. آتش قیچ توی اجاق می‌سوخت و از آن دود بلند می‌شد و من که عادت نداشتم، چشم‌هایم به اشک می‌افتاد. برای روشنائی محوطه «چرینا» می‌سوزاندند. «چرینا» عبارت بود از غلاف ساقه (یاریشه) گیاهی که چرب بود و چون آن را می‌افروختند، به اندازه یک شمع نور می‌داد.

در کنار این آتش و این نور ساعت اول شب را می‌گذرانیدیم و آنگاه از نانی که خود چوپان‌ها روی سنگ پخته بودند، با ماست و شیر تازه می‌خوردیم، و سپس همگی گردهماں اجاق می‌خوابیدیم. قاشق‌ها را چمچه‌ها را چوب کار دست بود. آب را از مشک می‌گرفتند که از چاه مجاور آورده شده بود و ماست را از خیک، و ظرف‌ها از مس بود؛ و سگ، درست مانند سگ انسان ابتدائی، پشت در مرداخانه پوزهاش رامیان دودست می‌نهاد و دل به بیدار می‌خوابید. کمترین نشانه مصنوع در آنجا نبود.

من شب‌های متعدد را اینگونه به سر بردم و روز، سایه‌ای را که به دست می‌آوردم، سایه صخره و کمر بود. حتی یک درخت نبود. گاهی نیز به تقلید چوپان‌ها و ریشه گیاه می‌خوردم. (دو نوع گیاه برای خوردن انسان بود، یکی را کبمل می‌گفتند و دیگری را خشکیاه (شبییه به شنگ)؛ اولی ریشه‌اش خورده می‌شد و دومی برگش.

در مقابل، زندگی دیگری هم بوده است، یعنی اقامت در ناف مراکز تمدن جدید. یک چنین تجربه دو گانه، در فاصله‌ای بدین کوتاهی خاص مردم دوران ماست.

ادامه دارد

پروفسور دکتر شریعتی

روایات برای تعیین درجه اعتبار و اتکاء علمی شان، شخصیت اخلاقی، تقوی، عقیده، مشی علمی و وضع اجتماعی و گرایش سیاسی و وابستگی های قومی و طبقاتی و حکومتی و اعتقاد مذهبی و پیش فلسفی، عرفانی، مکتب فقهی و مشرب علمی شان دقیقاً ارزیابی می شود و شرایط زمان و وضع محیط هر کدام از نظر آزادی فکری و مذهبی و سیاسی بررسی می گردد... تا احتمال تقيه و توريه و کتمان حقایق در آراء و اقوال و روایات منقول از جانب آنان مشخص می گردد و بدینگونه عوامل تعصب، غرض، سیاست، تعهدات اجتماعی و قومی و ماموریت های خاص حکومتی و مسئولیت های تبلیغاتی به سود و زیان جناح های مختلف اجتماعی، قبایلی و دولتی و یا عصبیت های قومی، نژادی و فرقه ای و دخالت ناخودآگاه یا خودآگاه فرهنگ و یا محیط و مذاهب غیراسلامی و اعتقادات و سنن ملی یا جاهلی در آثار علمی و اسلامی این رجال معلوم می گردد و در نتیجه، ارزش علمی و درجه صحت آراء عقلی و نقلی هر یک از این مراجع معین می شود و به هر کدام نمره ای داده می شود و درباره هر یک حکمی صادر می شود و آنگاه، یک اسلام شناس، حدیث شناس، مورخ، متکلم و فقیه و محقق، می تواند یک روایت را - که از نظر اعتقادی، فقهی، اجتماعی و تاریخی یک سند بشمار می رود به یاری «علم الرجال» دقیقاً ارزیابی کند و تمامی واسطه های نقل آن را از نخستین تا آخرین، یکایک با چنین دقتی بشناسد و سرگذشت آنرا از آغاز تا انجام که دست به دست می گشته است تعقیب نماید و بداند که در این مسیر تاریخی، حلقه های واسطه چه کسانی اند؟ و در این سلسله، هر حلقه، مشکوک، مجهول، نامطمئن، منافق، مأمور، دروغساز و یا متعصب، منحرف و دارای عقیده، مذهب یا مشرب خاصی را باز شناسد و در نهایت، بتواند قضاوت کند که این روایت تا چه اندازه قابل اطمینان است و یا به چه دلائلی مجعول و یا تحریف شده و به زیان یا سود چه جبهه و جناحی ساخته شده است و حتی چه کسی ساخته و چرا ساخته است؟

در عین حال، ارزیابی علمی رجال روایت، با این همه دقت و تحقیق ملاک منحصر ارزیابی حدیث نیست، چنانکه بدان اشاره کردم، نوع تسلسل روایت و پیوستگی یا گسیختگی، وحدت یا کثرت روایت کننده، انواع گوناگونی را از نظر «اسناد» بدست می دهد که ملاک دوم ارزیابی صحت و سقم حدیث است و در نتیجه، یک حدیث که در علم الرجال، از نظر اصالت حلقه های زنجیر روایت بررسی شده است، در اینجا، از نظر فرم روایت، و نه شخص راویان، ارزیابی می شود.

و این علم «روایت» است ولی، محققان اسلامی، که در این مرحله، صحت تاریخی یک حدیث را براساس «متد علمی» تحقیق می کردند و چنانکه پیش علمی و شیوه درست و اطمینان بخش تحقیق ایجاب می کند، برای احتراز از احساسات شخصی و دخالت ناآگاهانه عقاید و عواطف و ذوق و میل فردی در ارزیابی علمی، که همیشه آفت تحقیق است، زیرا، یک عالم محقق، قبل از عالم بودن و محقق بودن، یک فرد انسانی است و هیچگاه نمی تواند مطمئن شود که در قضاوت و تحقیق علمی اش، پیش داوری ها، احساسات و خصائص فکری و ذوقی و تربیتی و مذهبی و طبقاتی و محیطی و حتی ارشی اش، غیرمستقیم و ناخودآگاه، بیش و کم دخالتی نداشته اند، بخصوص در علوم انسانی که موضوع علم، فیزیک و شیمی و عناصر مادی و خواص اشیاء طبیعت نیست، بلکه مسائل انسانی است و با همین خصوصیات روحی و فکری و اعتقادی و تربیتی و ذوقی رابطه مستقیم دارد و اساساً نفس همین خصوصیات است و بالاخص، آنجا که سخن از مذهب است و در برابر آن، یک

محقق، یا مؤمن است و در نتیجه آن را حقیقت مطلق می داند و یا مقدس و الهی و بدان عاشقانه ایمان دارد و یا کافر است و آن را باطل می شمارد و خرافه و دروغ و فریب و خیالات موهوم جاهلانه و یا مغرضانه، و این «کافر» چه مذهبی باشد و چه ضد مذهبی، نسبت به مطلق ادیان و یا همه ادیان به استثنای دین خویش، طبعاً کفر می ورزد و به دین خویش، عشق او در هیچ یک از این دو حالت نمی تواند محقق «بی طرف» باشد، هرچه بخواهد. همین حالت در یک دین، نسبت به فرقه ها و مذاهب های مختلف آن نیز وجود دارد.

در اینجا، محقق، حدیث را به عنوان یک «نظریه»، یک «خبر» و در حقیقت یک «مسأله علمی» موضوع تحقیق قرار می دهد. در اینجا، خطر دخالت پیشداوری و تعصب و تمایل شخصی محقق بسیار است، زیرا، محقق، باید این «قول» را با تفسیر و تحلیل عقلی و استدلال منطقی و ارزیابی فکری و اعتقادی و ملاک عقلی مورد قضاوت قرار دهد و آن را مقبول یا مردود و یا مشکوک بشمارد و اظهار نظر کند که حق است یا باطل، زیرا یک حدیث، اگر از نظر اسناد استوار بود

و در نتیجه، انتسابش به پیغمبر قطعی، از نظر علمی درست است و اگر از نظر علمی درست بود و حق، از نظر انتسابش به پیغمبر قطعی و استنادش استوار. زیرا، اصل مسلم در اسلام شناسی این است که آنچه از نظر اسناد به پیغمبر، «واقعیت» داشته باشد، بی شک حقیقت است، بنابر این، تحلیل علمی و عقلی یک «حدیث» - که به پیغمبر منسوب است - خود نوعی تحقیق در صحت و سقم اسناد آن به پیغمبر است، چه، در اینجا، «واقعیت» و «حقیقت» با هم مترادف اند.

ممکن است این سؤال مطرح شود که این اصل که هر چه پیغمبر گفته باشد حقیقت است، مسلم، ولی این که هر چه حقیقت باشد، مسلم نیست که پیغمبر گفته است، چه بسا حقایقی که به عنوان حدیث نبوی شهرت یافته و به پیغمبر یا امام نسبت داده شده است، ولی این انتساب واقعیت نداشته باشد.

این درست است، ولی همین اصل که هر حدیثی که اسنادش به پیغمبر واقعیت تاریخی دارد، مفهومش حقیقت علمی نیز دارد، خود، برای یک محقق می تواند به عنوان یکی از «ملاک های تحقیق و تعیین صحت اسناد» تلقی شود.

چنانکه، شماره خون، در صحت انتساب فرزند به پدر، اکنون یکی از ملاک های تحقیق و رسیدگی محسوب می شود، چه درست است که انطباق شماره خون دلیل کافی برای انتساب نیست، ولی دلیل لازم هست، و اگر اختلاف وجود داشت، حرام زادگی طفل مسلم است، و این خود تکیه گاه بزرگی است برای محقق که به چنین دعوایی رسیدگی می کند.

بنابراین، تحلیل عقلی یک حدیث، به این معنی نیست که اگر با عقل ما سازگار آمد و آن را درست یافتیم، به عنوان حدیث پیغمبر قبول کنیم، بلکه به این معنی است که اگر درست یافتیم و معقول، انتسابش را به پیغمبر ممکن تلقی کنیم و تأییدی که قرائن مثبت اسناد آن را تقویت می کند و اگر عقلاً نادرست یافتیم و غیرقابل قبول و با «حقیقت» مغایر، واقعیت اسناد آن را نفی کنیم.

اما، «علم الحدیث» و «اجتهاد علمی» اسلام، محقق را در همینجا رها نمی کند. زیرا تحلیل عقلی و ارزیابی منطقی یک مسأله و قضاوت درباره حقیقت یا بطلان آن، اگر بی قید و شرط باشد و ملاک و متدی نداشته باشد، تحقیق را به دست هوی و هوس شخصی و پیشداوری و پسند فردی محقق رها کرده ایم زیرا تحقیق در این باره که آیا این سخن درست است یا نادرست کاری سخت دشوار و لغزنده است. در اینجا برای

تحقیق عقل نیز که یک امر ذهنی (Subjectif) است، ملاک های عینی (Objectif) تعیین کرده اند و برای آزاد کردن ذهن محقق از پیشداوری و پسند شخصی و پیوندهای عاطفی، آن را به پیروی از طریقه ای متد یک مقید نموده اند و آن عبارتست از چهار ملاک سنجش: ۱- کتاب، ۲- سنت، ۳- عقل ۴- اجماع که محقق، برای تحقیق در صحت استنباط خویش، باید انطباق آن را با این چهار اصل آزمایش کند.

برخلاف امروز، که برای منبر رفتن و لباس علم دین پوشیدن و مقام تبلیغ مذهب را احراز کردن، شرط اصلی یا سکوت مطلق (بی ناطق بودن!) است و یا صوت خوش و اگر کسی قدرت علمی آن را داشته باشد که به کتب حدیث و سیره و تاریخ و اسناد و منابع علمی مراجعه کند یک دانشمند محسوب می شود، در گذشته، حتی نقل حدیث، احتیاج به جواز رسمی از مقام ممتاز و مرجع علمی داشت و کسی حق نداشت، تنها با مراجعه به کتب حدیث حتی کتب معتبری چون «اصول کافی» که یکی از منابع چهارگانه علمی در شیعه است، حدیثی را انتخاب نماید و به صورت کتبی یا شفاهی نقل کند! زیرا، چنانکه گفتیم، ملاک اعتبار یک حدیث در فرهنگ شیعه، اعتبار کتاب یا نویسنده ای که آن را نقل کرده نیست، بلکه سلسله روایت و اعتبار اسناد آن است.

از این نظر، اساتید بزرگ حوزه که خود مقام رسمی علمی در علم روایت و درایت و رجال به شمار می آمدند و شخصیت علمی و تحقیقی ممتازی در علم الحدیث داشتند برای کسانی که مراحل درسی را طی کرده و از نظر فکری و نیز اخلاقی و تقوای دینی و علمی و قدرت استنباط و انتخاب و تشخیص، در مکتب استاد آزمایش شده و شایستگی خود را به اثبات رسانده بودند، رسماً شهادت نامه ای صادر می کردند و در آن، مقام علمی، فضائل اخلاقی وی را یاد می نمودند و مراتب اعتماد و اطمینان خود را نسبت به وی گواهی می دادند و با ذکر سلسله روایتی که خود بدان پیوسته اند و معرفی آخرین حلقه این سلسله - که از او جواز نقل حدیث گرفته اند و نیز معرفی خود به عنوان کسی که به عنوان محلی که رسماً حق روایت دارند - و اعلام کسانی که از آنان روایت می کنند، به «تلمیذ» خود، «جواز» نقل حدیث می دادند و وی - که بدین گونه دیپلم می گرفت - حق رسمی نقل حدیث به دست می آورد و با تکیه بر آن، به عنوان محدث، در محیط علمی و جامعه اسلامی، صاحب عنوان علمی می شد و می توانست منبر رود و تبلیغ کند و به نام اسلام، به هدایت فکری و مذهبی مردم بپردازد.

آنچه در اینجا باید گفته شود، اولاً، علیرغم آزادی خارق العاده ای که در نظام آموزشی اسلامی وجود دارد، چنانکه می بینیم، ضوابط علمی و تحصیلی بسیار دقیق و مدارک علمی کاملاً رسمی و معینی در کار است. ثانیاً، چنان که از بررسی نظام های آموزشی در تاریخ تمدن ها و فرهنگ های قدیم بر می آید، فرهنگ اسلامی برای نخستین بار، به وضع چنین ضوابط رسمی و گواهی نامه های تحصیلی پرداخته است و شباهت اصطلاحات فنی آموزشی در نظام تعلیم و تربیت اروپایی و نظام تعلیم و تربیت اسلامی حکایت از آن دارد که ایس اصطلاحات از فرهنگ آموزش اسلامی ترجمه شده است و تأثیر همه جانبه فرهنگ و علوم و تمدن اسلام، به ویژه پس از جنگ های صلیبی و آغاز رنسانس و عصر جدید در اروپا این نظر را تأیید می کند. چنانکه در نظام تعلیمات مدارس اسلامی، رسم بر این بود که، پس از طی دوران تحصیل و دیدن دوره درس، استاد «شهادت» می داد که شاگرد وی این دوره را گذرانده است و این همان است که امروز در اصطلاح اروپایی (Cartifica) می نامند و شگفتا که ما امروز، دوباره همین اصطلاح را به فارسی ترجمه کرده ایم و گواهی نامه می گوئیم!

و نیز «دوره» را که به مجموعه درسهای یک موضوع اطلاق می شود، در فرانسه (Cours) و در انگلیسی (Course) ترجمه کرده اند و اصطلاح «درجه علمی» را (Classe)، و اصطلاح «جواز» را، (Licence) و مجتهد را (Docteur)، می خوانند.

آیدین

با ملاحظهٔ حالت ایشان و بی‌توجهی‌شان به جمع حاضر در مجلس، حدس‌م به یقین تبدیل شد و برای تسلی ایشان، بی‌مقدمه بنا کردم به خواندن بیست و چند بیت که از ادیب

پیشاوری در رثای شیخ نوری به یاد داشتم و هنوز دارم – با تکیه بر صوت و با صدای محزون. مصرع اول (لازال) من

فضل الاله و جوده...) را به پایان نبرده بودم که ایشان زدن به گریه، و چه گریه‌ای!

پا به پای من تا مصرع آخر گریستند و دیگران نیز،

که شاید چیزی از سروده‌های عربی ادیب دستگیر شان

نشده بود، از گریهٔ استاد می‌گریستند.

بعد که خواندن و گریستن تمام شد، استاد به سخن آمدند و در باب شهادت شیخ و اینکه قرار بود پدرششان – ملامحمد آملی – را هم پس از او بکشند، مطالبی گفتند تا رسیدند به کلامی قریب به این مضمون که: «سه نفر از مراجع نجف (آخوند خراسانی، حاج میرزا حسین خلیلی، شیخ عبدالله مازندرانی) و دو نفر از علمای تهران (طباطبایی و بهبهانی) حکم کرده بودند کسه دفع نوری و آملی (پدر استاد) به هر قسم که باشد، لازم است؛ و سران مشروطه پس از اعدام نوری می‌گفته‌اند این کار به دستور آن سه مرجع انجام شده و هر کس بخواهد، می‌تواند مجازا به نجف تلگراف بزند و در این مورد از خود آن آقایان سؤال کند...»!

من از این سخنان به شگفت آمدم و به خدمت استاد معروض داشتم که: تمام این نسبت‌ها نادرست است و دروغ‌گویی‌ان که این خبرها را جعل کرده‌اند، چنان کم‌حافظه و بی‌خبر از تاریخ بوده‌اند که دست کم نکرده‌اند معجولات خود را با مسلمات تاریخ هماهنگ گردانند و اکاذیبی متناقض با بدیهی‌ترین گزارش‌های نهضت مشروطه نسانند که معجزان باز شود؛ چنان‌که اعدام شیخ نوری را مستند کرده‌اند به حکم حاج میرزا حسین خلیلی و آن دو تن دیگر. و نیز اینکه گفته شد: «هر کس تردیدی در این مورد دارد، تلگرافی از خود آنان سؤال کند.» با اینکه حاجی مزبور در تاریخ دهم ششوال ۱۳۲۶هـ درگذشت و حادثهٔ دستگیری و اعدام شیخ نوری ثه ماه پس از این تاریخ، یعنی در رجب ۱۳۲۷هـ روی دادا همچنین طباطبایی و بهبهانی که بر طبق آن اخبار کذایی در اعدام شیخ دخالت داشتند، در آن هنگام هیچ کلام در جایی نبوده‌اند که قادر به اعمال نظر در این مورد باشند و روحشان هم از این ماجرا خبر نداشته است؛ زیرا محمدعلی شاه، بهبهانی را به عتبات و طباطبایی را به خراسان تبعید کرده بود و تا سقوط شاه و سپس اعدام شیخ نوری، آن هر دو در تبعید بودند و پس از پیروزی مدعیان مشروطیت، طباطبایی از خراسان به عزم تهران حرکت کرده و در سبزوار از اعدام شیخ نوری اطلاع یافته و بسیار گریسته و گفته بود: «با عالم چنین عملی روانی‌دارند.» بهبهانی هم پس از بازگشت به ایران و در اولین برخورد با پسرش – سیدمحمد – به وی پرخاش کرده بود که: «چرا نکردی پیش از اعدام شیخ، طب‌دار را به گردن خود بیابوی؟»!

باز گفتم که خود از زبان شاگرد صادق‌القول آخوند خراسانی و مورخ بزرگ و محدث امین شیعه، صاحب ذریعه، که شخصاً نیز در جریان حرکت مشروطه بود و تا آخر عمر هم پیشوایان نهضت مشروطه را تقدیس می‌کرد، شنیدم که مرحوم میرزای نائینی از مرحوم آخوند خراسانی خواست تا برای جلوگیری از اعدام شیخ اقدام کند و او نیز تلگرافی بدین منظور به تهران فرستاد؛ ولی کار از کار گذشته بود و شد آنچه شد – و مرحوم آخوند برای آنکه طرفداران را تقدیس سوااستفاده نکند، مجلس ختم شیخ را مخفیانه برگزار کرد و الح.^۶

ایشان را که من در محضر استاد آملی نقل کردم،

ایشان با حیرتی زایدالوصف استماع فرمودند و بعد هم که با ارائهٔ مستندات کافی راه چون و چرا مسدود گردید، از تصویری که نسبت به علمای نامبرده داشتند استغفار، و این ناچیز را به خاطر دفع تهمت از آنان و رفع آن اشتباهات از شخص ایشان دعا کردند.

باری، اکنون پس از گذشته دهها سال از آن ماجرا، و اعتراف استاد آملی به اینکه علمای مزبور در اعدام نوری نقشی نداشتند، نشر نوشته‌ای از ایشان که مربوط به قِبل از آن تاریخ و متناقص با حقایق مسلمة تاریخی و مغایر با پذیرفته‌های آخرین ایشان است، این یادداشت را می‌طلبد تا روشن شود که علمای بزرگوار ما با تمام تبحر در رشته‌های خاص خود و بسا آن‌همه مقامات روحانی و معنوی عظیم، به دلیل سسادگی و نیز ناآگاهی از تاریخ و حوادث تاریخی، گه‌گاه به دام دروغ‌پردازانی افتاده‌اند که یگانه هدششان بدبین کردن مردم و به‌ویژه پیشوایان دین به یکدیگر و به پیشروان خود و مخصوصا به مردان مبارز و مجاهد بوده است. بدون اینکه بخواهیم نقطه ضعفهای موجود در هر انسسانی، از جمله پیشوایان نهضت مشروطیت یا مخالفان آنان را انکار، یا تمامی مواضع و عملکردهای یکی از دو دسته را تأیید نمایم.

یادآوری: پِس از چاپ متن زندگی‌نامهٔ خودنوشت حکیم آملی در شمارهٔ ۵۴ از نشریهٔ کیهان اندیشه، یادداشت بالا در شمارهٔ ۵۶ همان نشریه منتشر شد؛ و تأسف‌آور اینکه حتی پس از نشر آن و اثبات دروغ بودن شایعهٔ مزبور، عالم محترمی که آن شایعه را در نوشتهٔ خود تأیید کرده بودند، همچنان بر صحت آن اصرار دارند و در کتاب در آسمان معرفت (صص ۲۰۶، ۲۲۰) نیز آن را با حذف نام سه مرجع نامبرده آورده‌اند!

تکمله‌حاشیه

یک بار دیگر در محضر استاد آملی، سخن از مشروطه و استبداد و حرکت موسوم به «مشروطه» به میان آمد؛ و این ناچیز به عرض رسانید که: حرکت نامبرده، از مشروطه‌بودن فقط نام آن را داشت و در صحنهٔ واقعیت خارجی، همان حکومت استبدادی محمدعلی‌شاه بود که در ستمگری و ارتکاب کارهای خلاف شرع، کارنامه‌اش سیاه‌تر از مشروطه‌خواهان بود و درخشان‌تر نبود؛ و مشروطه نامیدن حکومت او ظلمی فاحش در حق شرع مطهر است و ترجیح آن بر مشروطه، هیچ محمل صحیحی ندارد.

همچنین تفصیلا به عرض رسید که بیشتر حوادثی که مورد اعتراض ایشان است (سختگیری بر روحانیان، کشف حجاب و...) در سالهایی روی داد که بساط مشروطیت به دست رضاخان و محمدرضا برچیده شده بود و ما از مشروطه فقط یک اسم بی‌سمی داشتیم و در حقیقت، استبداد حکومت می‌کرد؛ و البته مبدل شدن حکومت مشروطه به استبداد و تبعات نامطلوب آن برای عامهٔ متدینان نیز عوامل متعددی داشت و یکی از مهم‌ترین آنها، حمایت‌های عامهٔ روحانیان و مراجع از انتقال سلطنت به رضاخان، و بی‌توجهی آنان به هشدارهای سیاست‌شناسان آگاه مانند مدرس و مصلق و حتی تقی‌زاده بود که می‌گفتند جلوس رضاخان بر تخت سلطنت، همان و بازگشت استبداد و انقضای عصر مشروطیت همان!

علاوه بر اینکه اگر فجاج حکام پیش از مشروطه و حوادث ناگوار آن اعصار را به یاد بیاوریم، می‌بینیم از آنچه در دوران حاکمیت واقعی یا اسمی مشروطه روی داده، هم بیشتر بوده و هم فجیع‌تر؛ و به عنوان مثال: جنایات آغامحمدخان و سپاهیان او خاصه در کرمان و کورکردن و کشتن دههاهزار نفر و تجاوزهایی که به نوامیس زنان و کودکان بی‌گناه شد؛ بی‌کفایتی فتحعلی‌شاه و ناصرالدین شاه که نتیجهٔ آن، جدا شدن دهها استان بزرگ در شمال و شرق ایران از پیکرهٔ کشور اسلامی ما و الحاق آن به متصرفات روسها و انگلیسی‌های دشمن اسلام بود، تبهکاری‌های سپاه

اعزامی از سوی حکومت به مشهد و دیگر بلاد خراسان در اوایل سلطنت ناصرالدین شاه و تجاوزهایی که بر مال و جان و نوامیس مردم روا داشتند – از جمله در هجوم به حمام زنانه در جوار حرم مطهر رضوی، اقدامات ضد انسانی مأموران وصول مالیات در قوچان در دورهٔ مظفرالدین شاه که دهها تن از دختران معصوم

روایت استاد اکبر ثبوت از میرزا محمدتقی آملی

نخستین دیدار

مردم را اسیر کردند و مثل گاو و گوسفند به ترکمن‌ها و ارامنهٔ عشق‌آباد فروختند و از این طریق پولی را که می‌خواستند تأمین کردند و...

باری، هیچ عاقلی نمی‌پذیرد که حکومت‌هایی که اینها نمونه‌هایی از عملکردهاشان بوده، مشروطه بوده‌اند و حکومت آنها از حکومت مشروطه بهتر بوده، سهل است که اگر مقایسه‌ای بشود، می‌بینیم عملکرد مشروطه‌خواهان – با همهٔ عیب و نقصها و خلافتکاری‌های مشهود در آن – از عملکرد غالب حکام پیش از مشروطه بهتر بوده است...!

ایشان را که من می‌گفتم، استاد آملی با دقت گوش دادند و بعد که دیدند پاسخی ندارند، با لحنی آمیخته از جدی و شوخی فرمودند: «با این مقدمات، پس ما به مشروطه‌چی‌ها بدهکار هم هستیم!»

نخستین دیدار

پدر من مردی بسیار مشرّع و متعبد بود. روز بیست‌م در تمام ماههای قمری و ده روز هم بعضی از سالها در ماه صفر و بعضی از سالها در ایام فاطمیه، مجالس روضه‌خوانی و موعظه در خانه بر پا می‌کرد. در بیرون از خانه هم همیشه مترصد بود که هر جا مجالس دینی تشکیل شود، حتی الفجیع‌تر؛ و به عنوان وقت هم که احساس می‌کرد من فراغت دارم، توصیه می‌کرد همراه او بروم؛ و به این ترتیب بود که پای من به «مسجد مجد» باز شد؛ مسجدی که امام آن، حکیم فقیه محمدتقی آملی از بزرگترین علمای متأخر بود و پس از درگذشت آیت‌الله بروجردی، شماری از علمای بزرگ اصرار داشتند که ایشان (آقای آملی) اعلم علما هستند.

ایشان با همهٔ آن مقام عظیم علمی و معنوی، هفته‌ای دو شب (دوشنبه و چهارشنبه) برای عامهٔ مردم درس عمومی داشتند: یک درس عقاید و یک درس اخلاق؛ و من با اینکه در آغاز حضور در مجلس درس ایشان، در سال پنجم دبستان بودم و مطلب عالیهٔ ایشان را نمی‌توانستم درست بگیرم،

نیز این دو بیت حافظ را:

گفتم که: کفر زلفت گمراه عالمم کرد
گفتا: اگر بدانی، هم اوت رهبر آید
*

از خلاف‌آمد عادت بطلب کام که من کسب جمعیت از آن زلف پریشان کردم
درس اخلاق استاد آملی نیز آمیزه‌ای از قرآن و حدیث و حکمت و عرفان بود و با چاشنی شعر. به هر حال، همین حضور در درس ایشان و مطالعهٔ تقریرات ایشان بود که یک طفل ابجدخوان را در سنین دوازده، سیزده سالگی به مباحث فلسفی و عرفانی علاقه‌مند کرد؛ به طوری که درصدد برآمدم مطالعهٔ کتاب‌های فلسفه و عرفان را آغاز کنم. در بساط پدربزرگم – جد مادری‌ام – که تکلیف‌روش بود، کتاب «فلسفهٔ عالی یا حکمت صدارالمتألهین» تصنیف مرحوم استاد جواد مصلح و کتاب «حکمت بوعلی» تصنیف مرحوم شیخ محمد صالح مازندرانی را یافتم و شروع به خواندن کردم؛ اما دریغ! احساس کردم چندان چیزی دستگیر نمی‌شود.

مطلب را به استاد آملی عرض کردم و از ایشان کمک خواستم؛ فرمودند کتاب «دو فیلسوف شرق و غرب» نوشتهٔ آقای راشد را بخوان. امر ایشان را اطاعت کردم و چقدر خوشحال شدم که درست یا غلط به خیالم رسید که مقداری از مطالب آن کتاب را می‌فهمم.

کتاب سادهٔ دیگری به نام «فلسفهٔ ابونصر فارابی» نوشته آقایان داود رسایی و مهرداد مهرین را نیز مؤسسهٔ مطبوعاتی عطایی منتشر کرده بود که گرفتم خواندم. نیز ترجمهٔ آقاسی زین‌الدین کیانی‌نژاد از «المنقذ من الضلال» نوشتهٔ غزالی و ترجمهٔ مرحوم دکتر خزائی از «مقاصدالفلاسفه»، غزالی به نام «خودآموز حکمت مشأء» و کتاب «سیر حکمت در اروپا»، نگارش مرحوم فروغی و کتاب «منطق» نگارش دکتر صاحب‌الزمانی که به‌ویژه مقدمهٔ نسبتا مفصل آن در باب نامهای منطق، ابواب منطق، اختلافات مؤلفان منطق، برای من خیلی جالب بود و چند بار آن را خواندم تا اکثر مطالبش در ذهنم جایگیر شد. این از آغاز آشنایی من با استاد حکیم آملی و نخستین سبای حضور در مجلس افادت ایشان.

در سسالهایی هم که متون فلسفی – اشارات، اسفار و منظومه – را درس می‌گرفتم، ارشادات و اشعارِی را که بر زبانشان جاری می‌شد، به ذهن بسپارم و بعدا برای خودم بازگو کنم؛ و هنوز پس از پنجاه و اند سال از آن روزگار، بخش معتنابهی از آنچه را در آن جلسات به خزانهٔ حافظه سپرده بودم، موجود است و زمزمه‌کردن آن، مؤنس خلوت‌های (از تقریرات درس اخلاقشان) را که در دومین یا سومین بار حضور من در جلسهٔ درس ایشان، به من (یک بچهٔ ۱۲ساله) هدیه فرمودند و یک نسخهٔ خطی گرانبها که دوازده سیزده سال بعد به من هدیه فرمودند، هنوز از عزیزترین داشته‌هایم است. استاد آملی در درس عقاید، غالبا مباحث حکمی را مطرح می‌فرمودند و گاهی هم به سخنان دانشمندان اروپا استناد می‌جستند، یا با خواندن آیاتی دلنشین، راه را بر فهم مطالب دشوار هموار می‌فرمودند؛ چنان که وقتی

اما چند ماه بعد که برنامهٔ امتحانی‌ام را در دانشکدهٔ حقوق اعلام کردند، دیدم امتحان یکی از درسهای مهم را برای دنیا می‌خوانسی یا برای خدا؟» فکر کردم که اگر بگویم برای دنیا، معلوم است که راست نمی‌گویم، چون آن درس، به درد دنیا نمی‌خورد؛ اگر هم بگویم برای خدا، ادعایی بزرگتر از دهان من است. پس گفتم: «من به این درس علاقه دارم و همین برایم کافی است.» استاد گفتند: «در جواب‌دادن زرنگی کردی؛ حالا اگر قول می‌دهی وقتی را که برای این درس می‌گذاری، صرف کار دیگری نکنی، بسم‌الله» من هم گفتم مشروط و واقعا هم مصمم بودم که هیچ‌گاه در درس غیبت نکنم.

اما چند ماه بعد که برنامهٔ امتحانی‌ام را در دانشکدهٔ حقوق اعلام کردند، دیدم امتحان یکی از درسهای مهم مصادف شده است با ساعت درس ایشان. و من پس از چند روز کلنجار رفتن با خود، تصمیم گرفتم به عهد خود با استاد وفادار بمانم و در امتحان شرکت نکنم و بپه تجدیدشدن را به تن ببالم؛ ولی وقتی به جلسهٔ درس رفتم، یکی از همدرس‌سانم که ضمناً دانشجوی حقوق و دو کلاس بالاتر از من بود (مرحوم سید علی شاهچراغی) وقتی مرا دید، با تعجب گفت: «مگر شما امروز امتحان نداشتید؟ پس اینجا چه می‌کنید؟» استاد آملی هم که این صحبت‌ها را شنید، با تعجب همین

سؤال را کرد و من پاسخ دادم: «چون به شما قول داده بودم که در این درس غیبت نکنم، لذا قید امتحان دانشکده را زدم» ایشان گفتند: «ای آقا! من دیگر نگفتم تا این حد!» خیلی هم ناراحت شدند که مبادا این کار من به وضعیت درسی‌ام لطمه بزند.

بعد گفتند: «من دعوای منم که در این مورد مشکلی برای شما پیش نیاید» و جالب آنکه وقتی از خدمت استاد مرخص شدم، در تماس تلفنی با یکی از دوستان، فهمیدم دانشجویانی که آن روزها در گوشه و کنار دانشگاه، نمایش‌های اعتراض‌آمیز می‌دادند، به جلسهٔ امتحان ریخته و آن را به هم زده‌اند.

دومحکمهٔ عدل الهی

سخن در دو آیهٔ «لا اقسام بیوم القیامه ولا اقسام بالنفس اللوامة» (القیامه، ۱، ۲) بود. استاد فرمودند: در این دو آیه اشارتی است به دو محکمهٔ عدل الهی، یکی محکمه‌ای که در روز رستاخیز برپا می‌شود و اعمال انسان‌ها را در معرض داوری درمی‌آورد؛ و دیگری محکمه‌ای که در همین جهان شعبه‌ای از آن در وجدان تک‌تک انسان‌ها هست و او را در برابر کارهای خلاف سسرزنش می‌کند و در برابر انجام کارهای نیکو به او آرامش قلبی می‌بخشد.

در هر دو محکمه، داور حضرت حق است و همین که انسان نمی‌تواند محکمهٔ وجدان را تعطیل کند و قانون حاکم بر آن را تغییر دهد و حکم آن را نادیده بگیرد، دلیل بر آن است که آن محکمه را او برپا نکرده، بلکه قدرتی و تدبیری مافوق انسانی آن را برپا کرده، و شاید بتوان گفت که خداوند محکمهٔ وجدان را به عنوان نمونه‌ای از محکمهٔ جهان دیگر قرار داده. من گفتم: همین قانون حاکم بر محکمهٔ دوم – وجدان انسانی – را که آدمی نمی‌تواند تغییر دهد، برخی از حکمای اروپا مثل کانت آلمانی دلیل گرفته‌اند بر: – وجود خدا (به عنوان وضع‌کنندهٔ قانون مزبور) – حیات پس از مرگ (برای رسیدگی کامل به پروندهٔ کسانیی که از قانون مزبور تخلف یا آن را مراعات کرده‌اند و واکنش مناسب با هر یک).

تفاوت کلینی و صدوق

گفتگو از تفاوت این دو بزرگترین محدث بود. استاد گفتند: صدوق چه در نقل احادیثی که بدون حجت شمردن آنها، فقط آنها را روایت می‌کرد، و چه در نقل احادیثی که آنها را حجت می‌شمرد، وقت و احتیاطی بیش از کلینی داشت و استاد وی محمدبن حسن بن ولید که از او بسیار تأثیر پذیرفت، حتی کتاب متداول «بصائرالدراجات» را که در اعصار متأخر، بسیار معتبر می‌شمارند، روایت نمی‌کرد و روایت آن را جایز نمی‌دانست. یادآوری: نظر استاد صدوق در بی اعتباری کتاب نامبرده را دیگران نیز حکایت کرده‌اند.^۷

پی‌نویس‌ها:

۱. نزدیک به آنچه در زندگینامهٔ خودنوشت استاد و حاشیهٔ آقای حسن‌زاده آمده است.
۲. طبقات اعلام الشیعه، نقیاء البشر، شیخ آقابزرگ تهرانی؛ ص ۵۷۶.
۳. نیز بنگرید به مقالهٔ حسین محبویی اردکانی در: م. راهنمای کتاب، س ۲۱، ۱ و ۲، صص ۳۲–۳۳.
۴. این مطلب را از شیخ بهاءالدین نوری – پسر آقاشیخ عبدالنبی و داماد سیدمحمد بهبهانی – شنیدم و گزارش می‌نزدیک به آن را نیز در مقاله‌ای به قلم سیدمحمدعلی خوشری – از فضایی متأخر و از شاگردان شیخ نوری خوانده‌ام. (مجموعه‌ای از رسائل، اعلامیه‌ها، مکتوبات و... شیخ نوری، محمد ترکمان، ج ۲، ص ۳۵۶).
۵. این نکته از زبان برادر مرحوم نائینی هم نقل شده است. (بنگرید به: تشیع و مشروطیت در ایران، عبدالهادی حائری، ص ۲۰۰).
۶. مطلب اخیر را – علاوه بر صاحب ذریعه – از حاج میرزا احمد کفائی فرزند و شاگرد مرحوم آخوند هم شنیدم و در کتابی که نوادهٔ آخوند در شرح احوال وی تألیف کرده نیز خوانده‌ام. (بنگرید به: مرگی در نور، عبدالحسین مجید کفایی، ص ۳۹۶ – پاورقی)
۷. رسالهٔ استاد شعرایی در علم درایه، چاپ در زندگی‌نامهٔ... شعرانی، ص ۲۹۰.

چهارشنبه ۵ اردیبهشت ۱۳۹۷ — سال نودودوم — شماره ۲۶۹۸۷

ویژه فرهنگ‌تاریخ و تمدن ایران وجهان ۳۵۲ | **اخبارات**

لوح

در کوچه باغ اندیشه – ۷۹

اگر درازمدت نگاه کنیم

زندگی مسابقه رفتن است، برویم یا نرویم. کسی وارد دریای زندگی نمی‌شود مگر برای افتادن به اقیانوس غیب.

یکی از مهمترین شئونات زندگی غافلگیر کردن است. کسی را نمی‌توان یافت که به دست زندگی غافلگیر نشده باشد.

اگر کسی تمام عمرش را صرف فهم یک سوره از سوره‌های حق کند جا دارد و البته معلوم نیست که به مقصد و غایت سوره دست پیدا کند یا نه.

آنکه نماز برایش دریایی برای شنا نباشد، نماز خواندن و نخواندنش علی‌السویه است.

حقایق و معادنی که در دل انسانها پنهان است هزاران برابر بیشتر از حقایق و معادنی است که زیر خاکها پنهان مانده است.

دعا برنامه حق است. خداوند چیزی حقیقی‌تر و حقایقی‌تر از دعا نیافریده است. «بسم‌الله» گفتن اطاعت از دستور خداست آنجا که می‌فرماید: «**واذکر اسم ربک بکره و اصیلا**».

طریقتی بالاتر از شریعت و شریعتی بالاتر از طریقت نیست و این حقیقت است.
حرف تمام رفتگان با ماندگان کلامی بیش نیست: ما رفتیم شما هم می‌آیید.

همان عوامل و دلایلی که موجب بی‌قاعدگی عالم است همان عوامل و دلایل موجب قاعده مندی عالم است.

تا مرگ زنده هست هیچ موجودی طعم زندگی ابدی را نمی‌چشد.

اضطراب و متفرعات آن درمـان قطعی ندارد، جز خداوند و پیوستن به او.

زندگی معادل اضطراب و اضطرار است، اگر نور خداوند در میان نباشد.

آنچه در زمین است در زمین می‌ماند، جز انسان که هرگز در زمین نمی‌ماند.

امر عجیبی است که انسان قادر نیست همزمان به گذشته و آینده فکر کند. انسانی که به می‌اندیشد آینده را فراموش می‌کند و انسانی که به حال فکر می‌کند از گذشته و آینده غافل می‌شود.

کسی که نتواند خودش را بازسازی کند، مصرفی جز شکست خوردن ندارد و دیر یا زود به آشنایه شکست و ناکامی بدل خواهد شد.

به همان اندازه که جسم بازسازی می‌شود، روح هم باید بازسازی بشود. ارواح بیگانه یا بازسازی شدن، لانه انواع کرکس‌هایی هستند که به صورت خشم و بدبینی ظاهر می‌شوند.

تازمانی که مدارس کودکان استثنایی راه نیافته بود، استثنایی کلمه خوبی بود و انسان استثنایی منحصرنفرد محسوب می‌شد ولی الان نمی‌شود؛ در این دیار به بیجه عقب افتاده استثنایی می‌گویند و به بیجه درسخوان می‌گویند: تیزهوش. یعنی نوع مدرسه کودکان تعیین کننده لغت‌ها و دلالت‌هاست!

سلامتی امری ذهنی نیست ولی حتماً با فکر و نیروی فکر مرتبط است.
زندگی هویت واحدی است که سیرت و صورتش صفحه به صفحه و سطر به سطر توسط انسان‌ها مرور می‌شود. هر تولدی که روی میدهد، مروری تازه بر زندگی است.

اگر تشخیص و تعین هر فرد را برادریم، زندگی تکراری ترین حادثه عالم خواهد بود.

کریم فیضی

آیداد

با ملاحظهٔ حالت ایشان و بی‌توجهی‌شان به جمع حاضر در مجلس، حدسسم به یقین تبدیل شد و برای تسلی ایشان، بی‌مقدمه بنا کردم به خواندن بیست و چند بیت که از ادیب

پیشاوری در رثای شیخ نوری به یاد داشتم و هنوز دارم ـ با تکیه بر صوت و با صدای محزون، مصرع اول (لازال من فضل الاله و جوده...) را به پایان نبرده بودم که ایشان

زدند به گریه، و چه گریه‌ای!

پا به پای من تا مصرع آخر گریستند و دیگران نیز، که شاید چیزی از سروده‌های عربی ادیب دستگیر شان نشده بود، از گریهٔ استاد می‌گریستند.

بعد که خواندن و گریستن تمام شد، استاد به سخن آمدند و در باب شهادت شیخ و اینکه قرار بود پدرششان ـ ملامحمد آملی ـ را هم پس از او بکشند، مطالبی گفتند تا رسیدند به کلامی قریب به این مضمون که: «سه نفر از مراجع نجف (آخوند خراسانی، حاج میرزا حسین خلیلی، شیخ عبدالله مازندرانی) و دو نفر از علمای تهران (طباطبایی و بهبهانی) حکم کرده بودند کسه دفع نوری و آملی (پدر استاد) به هر قسم که باشد، لازم است؛ و سران مشروطه پس از اعدام نوری می‌گفته‌اند این کار به دستور آن سه مرجع انجام شده و هر کس بخواهد، می‌تواند مجازا به نجف تلگراف بزند و در این مورد از خود آن آقایان سؤال کند...»!

من از این سخنان به شگفت آمدم و به خدمت استاد معروض داشتم که: تمام این نسبت‌ها نادرست است و دروغ‌گویی‌ای که این خبرها را جعل کرده‌اند، چنان کم‌حافظه و بی‌خبر از تاریخ بوده‌اند که دست کم نکرده‌اند معجولات خود را با مسلمات تاریخ هماهنگ گردانند و اکاذیبی متناقض با بدیهی‌ترین گزارش‌های نهضت مشروطه نسل‌زند که معشایان باز شود؛ چنان‌که اعدام شیخ نوری را مستند کرده‌اند به حکم حاج میرزا حسین خلیلی و آن دو تن دیگر. و نیز اینکه گفته شد: «هر کس تردیدی در این مورد دارد، تلگرافی از خود آنان سؤال کند.» با اینکه حاجی مزبور در تاریخ دهم ششوال ۱۳۲۶هـ درگذشت و حادثهٔ دستگیری و اعدام شیخ نوری ثه ماه پس از این تاریخ، یعنی در رجب ۱۳۲۷هـ روی دادا همچنین طباطبایی و بهبهانی که بر طبق آن اخبار کذایی در اعدام شیخ دخالت داشتند، در آن هنگام هیچ کلام در جایی نبوده‌اند که قادر به اعمال نظر در این مورد باشند و روحشان هم از این ماجرا خبر نداشته است؛ زیرا محمدعلی شاه، بهبهانی را به عتبات و طباطبایی را به خراسان تبعید کرده بود و تا سقوط شاه و سپس اعدام شیخ نوری، آن هر دو در تبعید بودند و پس از پیروزی مدعیان مشروطیت، طباطبایی از خراسان به عزم تهران حرکت کرده و در سبزوار از اعدام شیخ نوری اطلاع یافته و بسیار گریسته و گفته بود: «با عالم چنین عملی روانی‌دارند.» بهبهانی هم پس از بازگشت به ایران و در اولین برخورد با پسرش ـ سیدمحمد ـ به وی پرخاش کرده بود که:

«چرا نکردی پیش از اعدام شیخ، طلب‌دار را به گردن خود بیابوی؟»

باز گفتم که خود از زبان شاگرد صادق‌القول آخوند خراسانی و مورخ بزرگ و محدث امین شیعه، صاحب ذریعه، که شخصاً نیز در جریان حرکت مشروطه بود و تا آخر عمر هم پیشوایان نهضت مشروطه را تقدیس می‌کرد، شنیدم که مرحوم میرزای نائینی از مرحوم آخوند خراسانی خواست تا برای جلوگیری از اعدام شیخ اقدام کند و او نیز تلگرافی بدین منظور به تهران فرستاد؛ ولی کار از کار گذشته بود و شد آنچه شد ـ و مرحوم آخوند برای آنکه طرفداران را تقدیس سواستفاده نکند، مجلس ختم شیخ را مخفیانه برگزار کرد و الح.^۶

ایشان را که من در محضر استاد آملی نقل کردم، ایشان با حیرتی زایدالوصف استماع فرمودند و بعد هم که با ارائهٔ مستندات کافی راه چون و چرا مسدود گردید، از تصویری که نسبت به علمای نامبرده داشتند استغفار، و این ناچیز را به خاطر دفع تهمت از آنان و رفع آن اشتباهات از شخص ایشان دعا کردند.

باری، اکنون پس از گذشته دهها سال از آن ماجرا، و اعتراف استاد آملی به اینکه علمای مزبور در اعدام نوری نقشی نداشتند، نشر نوشته‌ای از ایشان که مربوط به قِبل از آن تاریخ و متناقص با حقایق مسلمة تاریخی و مغایر با پذیرفته‌های آخرین ایشان است، این یادداشت را می‌طلبد تا روشن شود که علمای بزرگوار ما با تمام تبحر در رشته‌های خاص خود و بسا آن‌همه مقامات روحانی و معنوی عظیم، به دلیل سسادگی و نیز ناآگاهی از تاریخ و حوادث تاریخی، گه‌گاه به دام دروغ‌پردازانی افتاده‌اند که یگانه هدششان بدبین کردن مردم و به‌ویژه پیشوایان دین به یکدیگر و به پیشروان خود و مخصوصا به مردان مبارز و مجاهد بوده است. بدون اینکه بخواهیم نقطه ضعفهای موجود در هر انسسانی، از جمله پیشوایان نهضت مشروطیت یا مخالفان آنان را انکار، یا تمامی مواضع و عملکردهای یکی از دو دسته را تأیید

نماییم. یادآوری: پس از چاپ متن زندگی‌نامهٔ خودنوشت حکیم آملی در شمارهٔ ۵۴ از نشریهٔ کیهان اندیشه، یادداشت بالا در شمارهٔ ۵۶ همان نشریه منتشر شد؛ و تأسف‌آور اینکه حتی پس از نشر آن و اثبات دروغ بودن شایعهٔ مزبور، عالم محترمی که آن شایعه را در نوشتهٔ خود تأیید کرده بودند، همچنان بر صحت آن اصرار دارند و در کتاب در آسمان معرفت (صص ۲۰۶، ۲۲۰) نیز آن را با حذف نام سه مرجع نامبرده آورده‌اند!

تکمله‌حاشیه

یک بار دیگر در محضر استاد آملی، سخن از مشروطه و استبداد و حرکت موسوم به «مشروطه» به میان آمد؛ و این ناچیز به عرض رسانید که: حرکت نامبرده، از مشروطه‌بودن فقط نام آن را داشت و در صحنهٔ واقعیت خارجی، همان حکومت استبدادی محمدعلی‌شاه بود که در ستمگری و ارتکاب کارهای خلاف شرع، کارنامه‌اش سیاه‌تر از مشروطه‌خواهان بود و درخشان‌تر نبود؛ و مشروطه نامیدن حکومت او ظلمی فاحش در حق شرع مطهر است و ترجیح آن بر مشروطه، هیچ محمل صحیحی ندارد.

همچنین تفصیلا به عرض رسید که بیشتر حوادثی که مورد اعتراض ایشان است (سختگیری بر روحانیان، کشف حجاب و...) در سالهایی روی داد که بساط مشروطیت به دست رضاخان و محمدرضا برچیده شده بود و ما از مشروطه فقط یک اسم بی‌سمی داشتیم و در حقیقت، استبداد حکومت می‌کرد؛ و البته مبدل شدن حکومت مشروطه به استبداد و تبعات نامطلوب آن برای عامهٔ متدینان نیز عوامل متعددی داشت و یکی از مهم‌ترین آنها، حمایت‌های عامهٔ روحانیان و مراجع از انتقال سلطنت به رضاخان، و بی‌توجهی آنان به هشدارهای سیاست‌شناسان آگاه مانند مدرس و مصلق و حتی تقی‌زاده بود که می‌گفتند جلوس رضاخان بر تخت سلطنت، همان و بازگشت استبداد و انقضای عصر مشروطیت همان!

علاوه بر اینکه اگر فجاج حکام پیش از مشروطه و حوادث ناگوار آن اعصار را به یاد بیاوریم، می‌بینیم از آنچه در دوران حاکمیت واقعی یا اسمی مشروطه روی داده، هم بیشتر بوده و هم فجیع‌تر؛ و به عنوان مثال: جنایات آغامحمدخان و سپاهیان او خاصه در کرمان و کورکردن و کشتن دههاهزار نفر و تجاوزهایی که به نوامیس زنان و کودکان بی‌گناه شد؛ بی‌کفایتی فتحعلی‌شاه و ناصرالدین شاه که نتیجهٔ آن، جدا شدن دهها استان بزرگ در شمال و شرق ایران از پیکرهٔ کشور اسلامی ما و الحاق آن به متصرفات روسها و انگلیسی‌های دشمن اسلام بود، تبهکاری‌های سپاه

اعزامی از سوی حکومت به مشهد و دیگر بلاد خراسان در اوایل سلطنت ناصرالدین شاه و تجاوزهایی که بر مال و جان و نوامیس مردم روا داشتند ـ از جمله در هجوم به حمام زنانه در جوار حرم مطهر رضوی، اقدامات ضد انسانی مأموران وصول مالیات در قوچاق در دورهٔ مظفرالدین شاه که دهها تن از دختران معصوم

روایت استاد اکبر ثبوت از میرزا محمدتقی آملی

نخستین دیدار

مردم را اسیر کردند و مثل گاو و گوسفند به ترکمن‌ها و ارامنهٔ عشق‌آباد فروختند و از این طریق پولی را که می‌خواستند تأمین کردند و...

باری، هیچ عاقلی نمی‌پذیرد که حکومت‌هایی که اینها نمونه‌هایی از عملکردهاشان بوده، مشروطه بوده‌اند و حکومت آنها از حکومت مشروطه بهتر بوده، سهل است که اگر مقایسه‌ای بشود، می‌بینیم عملکرد مشروطه‌خواهان ـ با همهٔ عیب و نقصها و خلافتکاری‌های مشهود در آن ـ از عملکرد غالب حکام پیش از مشروطه بهتر بوده است... اینها را که می‌گفتم، استاد آملی با دقت گوش دادند و بعد که دیدند پاسخی ندارند، با لحنی آمیخته از جدی و شوخی فرمودند: «با این مقدمات، پس ما به مشروطه‌چی‌ها بدهکار هم هستیم!»

نخستین دیدار

پدر من مردی بسیار مشرّع و متعبد بود. روز بیست‌مردن در تمام ماههای قمری و ده روز هم بعضی از سالها در ماه صفر و بعضی از سالها در ایام فاطمیه، مجالس روضه‌خوانی و موعظه در خانه بر پا می‌کرد. در بیرون از خانه هم همیشه مترصد بود که هر جا مجالس دینی تشکیل شود، حتی الامکان برود. هر وقت هم که احساس می‌کرد من فراغت دارم، توصیه می‌کرد همراه او بروم؛ و به این ترتیب بود که پای من به «مسجد مجد» باز شد؛ مسجدی که امام آن، حکیم فقیه محمدتقی آملی از بزرگترین علمای متأخر بود و پس از درگذشت آیت‌الله بروجردی، شماری از علمای بزرگ اصرار داشتند که ایشان (آقای آملی) اعلم علما هستند.

ایشان با همهٔ آن مقام عظیم علمی و معنوی، هفته‌ای دو شب (دوشنبه و چهارشنبه) برای عامهٔ مردم درس عمومی داشتند: یک درس عقاید و یک درس اخلاق؛ و من با اینکه در آغاز حضور در مجلس درس ایشان، در سال پنجم دبستان بودم و مطالب عالیهٔ ایشان را نمی‌توانستم درست بگیرم،

نیز این دو بیت حافظ را:

گفتم که: کفر زلفت گمراه عالمم کرد
گفتا: اگر بدانی، هم اوت رهبر آید
*

از خلاف‌آمد عادت بطلب کام که من کسب جمعیت از آن زلف پریشان کردم
درس اخلاق استاد آملی نیز آمیزه‌ای از قرآن و حدیث و حکمت و عرفان بود و با چاشنی شعر. به هر حال، همین حضور در درس ایشان و مطالعهٔ تقریرات ایشان بود که یک طفل ابجدخوان را در سنین دوازده، سیزده سالگی به مباحث فلسفی و عرفانی علاقه‌مند کرد؛ به طوری که درصدد برآمدم مطالعهٔ کتاب‌های فلسفه و عرفان را آغاز کنم. در بساط پدربزرگم ـ جد مادری‌ام ـ که کتابفروش بود، کتاب «فلسفهٔ عالی یا حکمت صدرالمتألهین» تصنیف مرحوم استاد جواد مصلح و کتاب «حکمت بوعلی» تصنیف مرحوم شیخ محمد صالح مازندرانی را یافتم و شروع به خواندن کردم؛ اما دریغ! احساس کردم چندان چیزی دستگیرم نمی‌شود.

مطلب را به استاد آملی عرض کردم و از ایشان کمک خواستم؛ فرمودند کتاب «دو فیلسوف شرق و غرب» نوشتهٔ آقای راشد را بخوان. امر ایشان را اطاعت کردم و چقدر خوشحال شدم که درست یا غلط به خیالم رسید که مقداری از مطالب آن کتاب را می‌فهمم.

کتاب سادهٔ دیگری به نام «فلسفهٔ ابونصر فارابی» نوشته آقایان داود رسایی و مهرداد مهرین را نیز مؤسسهٔ مطبوعاتی عطایی منتشر کرده بود که گرفتم خواندم. نیز ترجمهٔ آقاسی زین‌الدین کیانی‌نژاد از «المنقذ من الضلال» نوشتهٔ غزالی و ترجمهٔ مرحوم دکتر خزائی از «مقاصدالفلاسفه»، غزالی به نام «خودآموز حکمت مشأء» و کتاب «سیر حکمت در اروپا»، نگارش مرحوم فروغی و کتاب «منطق» نگارش دکتر صاحب‌الزمانی که به‌ویژه مقدمهٔ نسبتا مفصل آن در باب نامهای منطق، ابواب منطق، اختلافات مؤلفان منطق، برای من خیلی جالب بود و چند بار آن را خواندم تا اکثر مطالبش در ذهنم جایگیر شد. این از آغاز آشنایی من با استاد حکیم آملی و نخستین سبای حضور در مجلس افادت ایشان.

در سبأهایی هم که متون فلسفی ـ اشارات، اسفار و منظومه ـ را درس می‌گرفتم، ارشادات و راهنمایی‌های ایشان ـ برای فهم مطالب و حل معضلات، بسیار گره‌گشا بود.

وفای به عهد تا کجا؟

از استاد آملی درخواست کردم اجازه دهند در یکی از درسهایشان شرکت کنم؛ گفتند: «این درس را برای دنیا می‌خوانسی یا برای خدا؟» فکر کردم که اگر بگویم برای دنیا، معلوم است که راست نمی‌گویم، چون آن درس، به درد دنیا نمی‌خورد؛ اگر هم بگویم برای خدا، ادعایی بزرگتر از دهان من است. پس گفتم: «من به این درس علاقه دارم و همین برایم کافی است.» استاد گفتند: «در جواب‌دادن زرنگی کردی؛ حالا اگر قول می‌دهی وقتی را که برای این درس می‌گذاری، صرف کار دیگری نکنی، بسم‌الله» من هم گفتم مشروط و واقعا هم مصمم بودم که هیچ‌گاه در درس غیبت نکنم.

اما چند ماه بعد که برنامهٔ امتحانی‌ام را در دانشکدهٔ حقوق اعلام کردند، دیدم امتحان یکی از درسهای مهم مصادف شده است با ساعت درس ایشان. و من پس از چند روز کلنجار رفتن با خود، تصمیم گرفتم به عهد خود با استاد وفادار بمانم و در امتحان شرکت نکنم و بپه تجدیدشدن را به تن ببالم؛ ولی وقتی به جلسهٔ درس رفتم، یکی از همدرس‌سانم که ضمتا دانشجوی حقوق و دو کلاس بالاتر از من بود (مرحوم سید علی شاهچراغی) وقتی مرا دید، با تعجب گفت: «مگر شما امروز امتحان نداشتید؟ پس اینجا چه می‌کنید؟» استاد آملی هم که این صحبت‌ها را شنید، با تعجب همین

سؤال را کرد و من پاسخ دادم: «چون به شما قول داده بودم که در این درس غیبت نکنم، لذا قید امتحان دانشکده را زدم» ایشان گفتند: «ای آقا! من دیگر نگفتم تا این حد!» خیلی هم ناراحت شدند که مبادا این کار من به وضعیت درسی‌ام لطمه بزند.

بعد گفتند: «من دعوای منم که در این مورد مشکلی برای شما پیش نیاید» و جالب آنکه وقتی از خدمت استاد مرخص شدم، در تماس تلفنی با یکی از دوستان، فهمیدم دانشجویانی که آن روزها در گوشه و کنار دانشگاه، نمایش‌های اعتراض‌آمیز می‌دادند، به جلسهٔ امتحان ریخته و آن را به هم زده‌اند.

دومحکمهٔ عدل الهی

سخن در دو آیهٔ «لا اقسام بیوم القیامه ولا اقسام بالنفس اللوامة» (القیامه، ۱، ۲) بود. استاد فرمودند: در این دو آیه اشارتی است به دو محکمهٔ عدل الهی، یکی محکمه‌ای که در روز رستاخیز برپا می‌شود و اعمال انسان‌ها را در معرض داوری درمی‌آورد؛ و دیگری محکمه‌ای که در همین جهان شعبه‌ای از آن در وجدان تک‌تک انسان‌ها هست و او را در برابر کارهای خلاف سسرزنش می‌کند و در برابر انجام کارهای نیکو به او آرامش قلبی می‌بخشد.

در هر دو محکمه، داور حضرت حق است و همین که انسان نمی‌تواند محکمهٔ وجدان را تعطیل کند و قانون حاکم بر آن را تغییر دهد و حکم آن را نادیده بگیرد، دلیل بر آن است که آن محکمه را او برپا نکرده، بلکه قدرتی و تدبیری مافوق انسانی آن را برپا کرده، و شاید بتوان گفت که خداوند محکمهٔ وجدان را به عنوان نمونه‌ای از محکمهٔ جهان دیگر قرار داده. من گفتم: همین قانون حاکم بر محکمهٔ دوم ـ وجدان انسانی ـ را که آدمی نمی‌تواند تغییر دهد، برخی از حکمای اروپا مثل کانت آلمانی دلیل گرفته‌اند بر: ـ وجود خدا (به عنوان وضع‌کنندهٔ قانون مزبور) ـ حیات پس از مرگ (برای رسیدگی کامل به پروندهٔ کسانیکه از قانون مزبور تخلف یا آن را مراعات کرده‌اند و واکنش مناسب با هر یک).

تفاوت کلینی و صدوق

گفتگو از تفاوت این دو بزرگ‌ترین محدث بود. استاد گفتند: صدوق چه در نقل احادیثی که بدون حجت شمردن آنها، فقط آنها را روایت می‌کرد، و چه در نقل احادیثی که آنها را حجت می‌شمرد، وقت و احتیاطی بیش از کلینی داشت و استاد وی محمدبن حسن بن ولید که از او بسیار تأثیر پذیرفت، حتی کتاب متداول «بصائرالدراجات» را که در اعصار متأخر، بسیار معتبر می‌شمارند، روایت نمی‌کرد و روایت آن را جایز نمی‌دانست. یادآوری: نظر استاد صدوق در بی اعتباری کتاب نامبرده را دیگران نیز حکایت کرده‌اند.^۷

پی‌نویس‌ها:

۱. نزدیک به آنچه در زندگینامهٔ خودنوشت استاد و حاشیهٔ آقای حسن‌زاده آمده است.
۲. طبقات اعلام الشیعه، نقیاء البشر، شیخ آقازرگ تهرانی؛ ص ۵۷۶.
۳. نیز بنگرید به مقالهٔ حسین محبوی اردکانی در: م. راهنمای کتاب، س ۲۱، ۱ و ۲، صص ۳۲-۳۳.
۴. این مطلب را از شیخ بهاءالدین نوری ـ پسر آقاشیخ عبدالنبی و داماد سیدمحمد بهبهانی ـ شنیدم و گزارش می‌نمودم. صرف کار دیگری نکنی، بسم‌الله» من هم گفتم مشروط و واقعا هم مصمم بودم که هیچ‌گاه در درس غیبت نکنم.
۵. این نکته از زبان برادر مرحوم نائینی هم نقل شده است: (بنگرید به: تشیع و مشروطیت در ایران، عبدالهادی حائری، ص ۲۰۰).
۶. مطلب اخیر را ـ علاوه بر صاحب ذریعه ـ از حاج میرزا احمد کفائی فرزند و شاگرد مرحوم آخوند هم شنیدم و در کتابی که نوادهٔ آخوند در شرح احوال وی تألیف کرده نیز خوانده‌ام. (بنگرید به: مرگی در نور، عبدالحسین مجید کفایی، ص ۳۹۶ ـ پایوتی)
۷. رسالهٔ استاد شعرایی در علم درایه، چاپ در زندگی‌نامهٔ... شعرانی، ص ۲۹۰.

چهارشنبه ۵ اردیبهشت ۱۳۹۷ — سال نودودوم — شماره ۲۶۹۸۷

ویژه فرهنگ‌تاریخ و تمدن ایران وجهان ۳۵۲ | **اخبارات**

لوح

در کوچه باغ اندیشه -۲۹

اگر درازمدت نگاه کنیم

زندگی مسابقه رفتن است، برویم یا نرویم. کسی وارد دریای زندگی نمی‌شود مگر برای افتادن به اقیانوس غیب.

یکی از مهمترین شئونات زندگی غافلگیر کردن است. کسی را نمی‌توان یافت که به دست زندگی غافلگیر نشده باشد.

ذکر کوبیدن در حق است، آرام یا تند. شنیده نشده است که کسی در خدا را بزند و دری به رویش باز نشود.

اگر کسی تمام عمرش را صرف فهم یک سوره از سوره‌های حق کند جا دارد و البته معلوم نیست که به مقصد و غایت سوره دست پیدا کند یا نه.

آنکه نماز برایش دریایی برای شنا نباشد، نماز خواندن و نخواندنش علی السویه است.

حقایق و معادنی که در دل انسانها پنهان است هزاران برابر بیشتر از حقایق و معادنی است که زیر خاکها پنهان مانده است.

دعا برنامه حق است. خداوند چیزی حقیقی‌تر و حقایق‌تر از دعا نیافریده است.

«بسم‌الله» گفتن اطاعت از دستور خداست آنجا که می‌فرماید: **«واذکر اسم ربک بکره و اصیلا»**.

حرف تمام رفتگان با ماندگان کلامی بیش نیست: ما رفتیم شما هم می‌آیید.

همان عوامل و دلایلی که موجب بی‌قاعدگی عالم است همان عوامل و دلایل موجب قاعده مندی عالم است.

تا مرگ زنده هست هیچ موجودی طعم زندگی ابدی را نمی‌چشد.

اضطراب و متفرعات آن درمـان قطعی ندارد، جز خداوند و پیوستن به او.

زندگی معادل اضطراب و اضطرار است، اگر نور خداوند در میان نباشد.

آنچه در زمین است در زمین می‌ماند، جز انسان که هرگز در زمین نمی‌ماند.

امر عجیبی است که انسان قادر نیست همزمان به گذشته و آینده فکر کند. انسانی که به می‌اندیشد آینده را فراموش می‌کند و انسانی که به حال فکر می‌کند از گذشته و آینده غافل می‌شود.

به همان اندازه که جسم بازسازی می‌شود، روح هم باید بازسازی بشود. ارواح بیگانه یا بازسازی شدن، لانه انواع کرکس‌هایی هستند که به صورت خشم و بدبینی ظاهر می‌شوند.

کسی که نتواند خودش را بازسازی کند، مصرفی جز شکست خوردن ندارد و دیر یا زود به آشنایه شکست و ناکامی بدل خواهد شد.

به همان اندازه که جسم بازسازی می‌شود، روح هم باید بازسازی بشود. ارواح بیگانه یا بازسازی شدن، لانه انواع کرکس‌هایی هستند که به صورت خشم و بدبینی ظاهر می‌شوند.

تازمانی که مدارس کودکان استثنایی راه نیافته بود، استثنایی کلمه خوبی بود و انسان استثنایی منحصرنفرد محسوب می‌شد ولی الان نمی‌شود؛ در این دیار به بیجه عقب افتاده استثنایی می‌گویند و به بیجه درسخوان می‌گویند: تیزهوش. یعنی نوع مدرسه کودکان تعیین کننده لغت‌ها و دلالت‌هاست!

کریم فیضی

هنر

ادامه از صفحه اول

رویین پاکباز در باره ویژگی نقاشی مانویان می نویسد: نقاشان مانوی غالباً مفاهیم نمادین را به مدد نقشمایه های قراردادی بیان می کردند. نگاره ها را به طریزی خلاصه با خطوط موزون و رنگهای درخشان می ساختند و با نقوش انتزاعی می آراستند. گزینه رنگی آنها مشتمل بود بر لاجوردی، آبی روشن، نارنجی، سرخ و سبز. همیشه رنگی یکدست (آبی یا سبز یا سرخ) را در پس زمینه تصویر به کار می بردند. برای اجرای هر طرح نخست خطوط اصلی را با رنگ قرمز یا سیاه بر روی صفحه صاف و صیقلی می کشیدند، سپس درون شکلها را با رنگ ماده یا برگ زرمی پوشانیدند و سرانجام برخی قسمتها را قلمگیری می کردند... کاریست خطوط منحنی اهمیت اساسی در پیکر نگاری و جامه پردازی مانوی دارد، و همین نوع خطوط نرم در طراحی جانوران، گلها و گیاهان نیز به کار رفته است. (پاکباز، ۱۳۸۳: ۴۶)

آثار نقاشی مانویان جز بر روی کاغذ و ابریشم بر دیواره ها نیز نقش بسته است لیکن کلیت آنها تفاوت چندانی با یکدیگر ندارد. همان گونه که ذکر شد به رغم گفتگو راجع به اشاعه یک سنت هنری از سوی مانوی اثر مصوری - به جز یک یا دو نمونه منسوب به او - از وی مشاهده نشده است و تنها با مشاهده آثار بجامانده از هنر مانویان که احتمالاً به شیوه مانوی، ترسیم شده است، (آثاری که در تورفان، مصر و... کشف شده) می توان به قیاس به ویژگی های نقاشی مانوی پی برد و دامنه این تأثیرات را در هنر ایران اسلامی و سایر کشورها بررسی نمود.

مانی در ادبیات ایران

مانی در ادبیات فارسی از شهرت بسزائی برخوردار است. شاعران و نویسندگان از دو جنبه این شخصیت را بیشتر مورد توجه و اقبال قرار داده اند: نخست به واسطه مهارت در هنر و دیگر بدعت، که تأثیر هر یک از این دو وجه در ادبیات ایرانی و سروده های شاعران دوران گوناگون در بیش از دو بیست بیت شعر انعکاس یافته است که می تواند به عنوان منبعی برای شناخت و معرفی این شخصیت از آنها بهره گرفت. در این مجال به اختصار به برخی از این نمونه ها اشاره می شود. شاعران به هنگام وصف زیبایی های منظره های و یا تعریف نگاری و یا گفتگو از توانمندی و چیره دستی نگارگری، متوجه مانوی، نقاشی های او و کتاب مصورش ارژنگ می شوند. به عنوان مثال ناصر خسرو می سراید:

گر ارتنگ خواهی بیستان نگه کن
که پر نقش چین شد میان و کنارش
فرخی به هنگام ستایش کاخ و باغ بوسهل
حمدوی و مناظر زیبای آن از ارژنگ و تنوع نقوش
آن سخن به میان می آورد:

باغی نهاده همبر او با چهار بخش
پر نقش و نگار چو ارتنگ مانوی
و یا در جایی دیگر می آورد:
یکی همچو دیبای چینی منقش
یکی همچو ارتنگ مانوی مصور
فخرالدین اسعد گرگانی در مثنوی ویس و رامین، هنگامی که پس از آراستن ویس به وصف زیبایی او می پردازد از مانوی مثال آورده و زیبایی تصاویر ارژنگ را با وی قیاس می کند:

چنان کرد آن نگار دلستان را
که باد نو بهاری بوستان را
چنان آراست آن ماه زمین را
که مانوی صورت ارژنگ چین را
منوچهری دامغانی شاعر قرن پنجم در ابیات

متعدد به مانوی و هنر او پرداخته است. گاه به هنگام ارزشگذاری بر زیبایی اثر و یا نقشی از هنر مانوی یاد می کند:

تنش چون صورت ارژنگ زیباست
میان چون خامه مانوی مصور
گاه به هنگام ستایش نوروز و بهار و زیبایی و طراوت آن از هنر مانوی مثال می آورد:
نگاه کن به نوروز چون شده است جهان
چون کارنامه مانوی در آبگون قرطاس...

نگاشتی در تاریخ هنر ایران

درباره مانوی

تصویر منسوب به ارژنگ مانی

و یا اینکه:

یکی چون چتر زنگاری
دوم چون سبز عماری
سیم چون قامت حوری
چهارم نامه مانوی
سعدی شیرازی نیز با پذیرش و باور هنر مانوی در مقام قیاس از وی یاد می کند:
گر چنان گشت مانی پر نیاید چون تو نقش
هر دم انگشتی نه در نقش مانوی روی تو
عطارد نیشابوری نیز با باور هنرمندی مانوی می آورد:

نگارینی که من دارم اگر برقع براندازد
نماید زینت و رونق نگارستان مانوی را
پروین اعتصامی نیز هنر مانوی را با زیبایی طبیعت مقایسه می نماید:

سزمین از صفای ریاحین الوان
زند طعنه بر نقش ارژنگ مانوی
نظامی زیبایی نقاشی های مانوی را تا حد سحر و جادو دانسته اغوا کننده و اثر عامل گرایش مردم به مانوی دانسته است:

زیس جادوئیهای فرهنگ او
بدو بگرویدند و ارژنگ او
امیر خسرو دهلوی هم بر این امر اذعان دارد و می آورد:

به قصد دولتم مانوی و ارژنگ
طراز سحر می بستند بر سنگ
بر این اساس مانوی در ادبیات به عنوان نماد و اسطوره ای از هنرمند نقاش و عنوانی برای خطاب به هر نقاش توانمند و پرآوازه می شود. همانگونه که کتاب مصورش ارژنگ مبنای زیبایی قرار می گیرد.

عبدل قادر بیدل دهلوی در این رابطه می

نویسد:

از خجلت پرداز گلت مانوی و بهزاد
پیداست که روها چه قدر ساخته باشند
قاضی احمد در کتاب گلستان هنر به هنگام ستایش از هنر بهزاد نقاش بلند آوازه مکتب هرات، نام وی را در کنار مانوی مورد توجه قرار داده و آثار بهزاد را با نقاشی های مانوی مقایسه می کند:
استاد زمانه حضرت بهزاد است
کو داد هنر وری به عالم داده است

نقوش و هنرمانی مینویسد:

بزم آواز حسن زیب نظم و نثرم هر زمان
حسن و زیب لعبتان مانوی و آذر گرفت...
دامغانی نیز در این باره اشاراتی دارد:
صورت نه نوک خامه مانوی است
لعبت نه به تیغ و رنده آذر ...
شده متروک از آن تصویر مانوی
شده منسوخ از آن تمثال آذر
و یا امیر معزی می نویسد:
کی بود چون فتح سلطان داستان کودکان
نامه مانوی کجا چون مصحف قرآن بود
بود به صورت نگری و بتگری استاد
هم مانوی صورت گر و هم آزر بتگر
سنایی غزنوی به دلایل مختلف متوجه مانوی می شود بر این اساس گاه به ستایش هنر مانوی می پردازد:

تاسپهر است و فلک پایه ماه و خورشید
تلهند است و یچین معدن گنگوار تنگ
باد افراخته رای تو چو خورشید و چو ماه
بادار است جای تو چو ارتنگ و چو گنگ
و در جای دیگر به پند و هشدار می گوید:
زیب معنی بایدت اینک شنیدی ای پسر
نقش مانوی بایدت و رو معتکف شود در بهار
اشاره هوشمندانه سنایی که می نویسد برای دیدن تصاویر مانوی باید در بهار معتکف شد اگر چه در نظر اول تأییدی بر زیبایی هنر مانوی است در خوانش بعدی نشان از باور شاعر به کفر مانوی است. زیرا بهار نام بتخانه و معبد بلخی است که در محرابهای آن تمثیلی از بودا قرار داشته است (یاحقی، ۱۳۸۶: ۸۶).

مولوی نیز در دیوان شمس مانوی را به بتگری می شناسد:

بگو به نفس مصور مکن چنین صورت
از این سپس مترش این چنین بتای مانوی
به نظر می رسد، باور تحریم و یا کراهت بازنمایی فرم و پیکر انسانی یا حیوانی در اندیشه اسلامی موجب این اندیشه باشد.

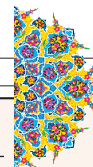
بر این اساس به هنگامی که فردوسی در روایتی منظوم در سی و چهار بیت، صحنه مناظره موبدان زرتشتی با مانوی را شرح می دهد می توان باور و اعتقاد مسلمانان را از گفتگوی موبدان به نظاره نشست.

کجا نور و ظلمت بدو اندرست
زهر گوهری گوهرش برترست
گر التفات خداوندیش بیاراید
نگارخانه چینی و نقش ارتنگی است
فردوسی در چند جا به مانوی اشاره می کند. در جایی به هنگام شرح صحنه نبرد رستم و افراسیاب به ارژنگ مانوی و تعدد رنگ و نقوش آن اشاره می کند:

یکی نامه بنوشت ارتنگ وار
بر او کرده صد گونه رنگ و نگار
در جای دیگر به هنگام روایت از پادشاهی شاپور، با سرودن ۳۴ بیت ضمن بیان داستان مناظره موبدان زرتشتی با مانوی و شرح برخی از عقاید او از زبان موبدان، با خرسندی صحنه مجازات و مرگ وی را توصیف می کند، فردوسی در آغاز این روایت، مانوی را به عنوان فردی چینی و هنرمندی بی همتا معرفی می کند و نقاشی های وی را دلالتی بر مدعای پیامبری اش می شناسد. ماجرا این گونه آغاز می شود:

بیامد یکی مرد گویا ز چین
که چون او مصور نه بیند زمین
بدان چربدستی رسیده به کام
یکی پرمنش مرد، مانوی به نام
به صورت نگری گفت پیغمبرم
ز دین آوران جهان برترم

سخن

گودرز گودرزی

«دل سگ»^(۱) را همین الان تمام کردم. کتاب این طور پایان یافت: «آن شب سگ چیزهای وحشتناکی دید. دید که مرد بزرگ (پروفسور پره‌نو براژنسکی) دست‌های دستکش‌پوش و لغزش را توی شیشه دهانه گشادی فرورد تا مغزی را از آن بیرون بیاورد؛ سپس بی‌قرار و بی‌وقفه به جست‌وجوی ادامه داد. مغز را قاچ‌قاچ و واریسی کرد، اخم کرد و خواند: «... به سوی کرانه‌های نیل مقدس...».

نویسنده، رمان‌نویس بلندپایه مدتی نه‌چندان بلند به رشته تحریر درآورده است؛ فقط ۳ ماه. گویا به وی الهام شده است که زندگی‌اش چندان نمی‌پاید و او باید در این فرصت داده شده، کار و بارش را راست و ریست کند و سر و سامان بدهد. بجنب!

آخر ۴۸ سال هم شد عمر! همین هم غنیمت است! چه بسا بسیار کسانی که نصف این هم سهم‌شان نمی‌شود و می‌روند آن‌جا که عرب نی انداخت! اما این مقدار سن، برای کسی مانند «میخائیل بولگاکف» که می‌خواهد بنویسد و هی بنویسد، چندان سن دندان‌گیری نیست. ولی چاره چیست؟ سن که کیش نیست که بخوای آن را کیش بدهی! همین کیش هم اگر زیادی کیش برود، پاره می‌شود! پس بگذار زندگی روال عادی خودش را لخت‌لخت‌کنان طی کند. غصه فردا را نباید خورد. «چو فردا شود، فکر فردا کنیم!» امروز را که نباید به پای فردایی که هنوز نیامده و معلوم نیست که باید یا نه؛ و پیدا نیست که چه در سر دارد، قربانی و فدا کرد. امروز را دریاب و کارت را دنبال کن! دست به کار شو!

چو می‌افتد که «رهبر انقلاب» مُرده است. خیلی‌ها از جنازه مومیایی شده «لنین» بوی بازشدن فضا به مشام کله‌های‌شان می‌رسد؛ یکی همین بولگاکف! بی‌خبر از آن‌که «آخر کباب می‌کنند!»

سال پایان لینن، هم‌زمان می‌شود با پایان نخستین ازدواج بولگاکف با همسر نخستین‌اش! برای او اما این سال، تنها سال «فصل» نیست؛ سال «وصل» هم هست؛ تجدید فراش! که البته این نیز به «فراق» منتهی می‌گردد. ولی دنیا که برای بولگاکف ۴۱ ساله به آخر نرسیده. او اندکی بعد برای سومین بار طوق لعنت را به گردن می‌اندازد. بعضی می‌گویند بولگاکف، شخصیت داستان «مرشد و مارگاریتا» یش را از این سومی الهام گرفته است!

خب؛ این‌ها از «درویش مهتاب». اما چرا هیچ ناشری حاضر به چاپ آن نمی‌شود؟ اصلاً روزنامه‌ها و مطبوعات و ناشران، نمی‌توانند با نوشته‌های او راحت باشند. فقط این «سانسور» مهربان است که هوای داستان‌ها و نمایش‌نامه‌های او را دارد و با «چیچی»، آن‌ها را چاپ و راست‌پیرایش می‌کند! و این کفر بولگاکف را بالا می‌آورد و لج‌اش را درمی‌آورد. اگر جرأت داری نق بزن!

گویا ماه‌نامه‌ای ادبی برای چاپ «درویش مهتاب»، چراغ سبز نشان می‌دهد. بخش بیش‌تر داستان - که حالا عنوان‌اش شده است «گارد سفید» - در ماه‌نامه چاپ و منتشر می‌شود؛ تا این‌که در مجله را «گل» جلوه کند؛ اما نیازی به بزرگ‌نمایی نیست؛ زیرا این چنین است! بخوانید:

«دل سگ را مانند همه آثار برجسته هجوآمیز می‌توان به شیوه‌های گوناگون خواند و لذت برد؛ از یک جنبه، داستان

به سوی کرانه‌های نیل مقدس

زیر نور مهتاب

میخائیل بولگاکف

مضحکی است از بطالت محض؛ هم‌چنین مشقات، کمبودها و ناهنجاری‌های زندگی مسکو در دهه بیست را دست‌می‌اندازد؛ اما معنایی ژرف‌تر از این دارد. تمثیل پُرنده‌ای است درباره انقلاب روسیه. «سگ» این داستان همان مردم روسیه است که قرن‌ها تحت ستم و خشونت بوده و درواقع به‌جای آدمی‌زاد با او چون جانوران رفتار شده است. جراح عجیب [پروفسور پره‌نو براژنسکی]، تجسم حزب کمونیست - یا شاید خود لینن - است، و عمل پیوند دشواری که برای تبدیل سگ به موجودی شبیه انسان انجام می‌دهد، خود انقلاب است.»^(۵)

***

«دل سگ» درحقیقت می‌گوید که عمل دشوار پیوند نباید رخ می‌داد؛ چون مردم آن زمان روسیه، آمادگی پذیرش چنین پیوندی را نداشتند. اما چون پیوند (انقلاب) صورت گرفت، حال مردم بد شد؛ بدتر از پیش - این «بدحالی» البته چند مدت بعد نمود پیدا کرد و ظاهر شد - به این پاراگرافِ پرطعن و کنایه کتاب از زبان جراح عجیب توجه کنید: «من از ۱۹۰۳ دارم توی این خانه زندگی می‌کنم. از آن‌وقت تا مارس ۱۹۱۷ یک مورد هم نبوده که یک جفت گالوش از قفسه ناپدید شود، حتا وقتی که در باز بوده. لطفاً توجه کنید؛ دوازده آپارتمان توی این ساختمان هست و عده زیادی مدام به اتاق‌های معاینه من می‌آیند. در یک روز زیاده‌ای مارس ۱۹۱۷ تمام گالوش‌ها به اضافه دو جفت گالوش من، سه عصا، یک بالاپوش و سماور دربان ناپدید شد. از آن به بعد خود

می‌گیرند. بعدها یک شیر خام‌خورده‌ای، می‌رود توی جلد بولگاکف و او را تیر می‌کند که به تن همین قسمت چاپ‌شده و بخش ناکام دست‌نویس، رخت «نمایش‌نامه» بپوشاند و به اجرا گذارد و خلق را به تماشای نمایش فرابخواند. دور، دور نمایش‌نامه‌نویسی و نمایش تماشا کردن است!

اجرای نمایش گارد سفید «گل» می‌کند و نویسنده را روسفید. حالا بولگاکف در رده نمایش‌نامه‌نویسان اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی قرار می‌گیرد، شیر می‌شود و روی نوشتن نمایش‌نامه زوم می‌کند. ولی لطف و مهربانی بیش از حد سانسور، دل او را می‌زند و حال‌اش را بد می‌کند.

حالا بچش! مگر خدا از تو رو برگردانده که پزشکی و طبابت را ول کرده‌ای و چسبیده‌ای به نوشتن مقاله و داستان و نمایش‌نامه و قلم صدتا یک غاز می‌زنی؟! نمی‌دانم شاید روح «چخوف» در تو حلول کرده و یا اتفاقی غریب مانند آن رخ داده است که به عوض استتوسکوپ^(۲) و آبسلانگ^(۳)، قلم و کاغذ به دست گرفته‌ای و «در قطار و زیر نور شمع»^(۴) چیز می‌نویسی!

***

دل سگ صرفاً داستان یک انسان با دل یک سگ نیست. داستانی تمثیلی از انقلاب دو مرحله‌ای فوری و اکتبر ۱۹۱۷ روسیه است. تعمیم یک انسان دل سگی به یک انقلاب بزرگ در کشوری به پهنای شوروی، شاید در ابتدای امر اغراق‌آمیز

قفسه هم وجود ندارد. دیگر از آبگرمکن حرفی نمی‌زنم. آشکارا قاعده این است که وقتی انقلابی به پا شد دیگر احتیاجی به روشن کردن آبگرمکن نیست. از شما می‌پرسم: وقتی این اوضاع به راه افتاد، چرا هر کس و ناکسی باید یک‌هو با گالوش‌های کثیف و چکمه‌های نم‌پوش شروع کند به بالا و پایین رفتن از پلکان مرمری؟ چرا باید حالا گالوش‌ها را با چند تا قفل و کلید قایم کنیم؟ و سربازی بگذاریم که نگهبانی بدهد تا کسی آن‌ها را ندزدد؟ چرا فرش را از روی پلکان جلو خانه برداشته‌اند؟ آیا مارکس ممنوع کرده که کسی پلکان جلو خانه‌اش را بفروشد کند؟... آری! مردم حالشان بد شد؛ ولی آیا بازگشتی هست؟

«بدبختانه انقلابیون موفق، حتی وقتی به اشتباه خود پی‌می‌برند، نمی‌توانند روند تاریخ را برگردانند. پیام تلخ کتاب این است که روشنفکر روسی که مبنای انقلاب را گذاشت، محکوم به زندگی - و سرانجام تن دادن به حکومت - نژادی از شبه‌انسان‌های خام‌طبع و بی‌ثبات و بالقوه وحشی است، که خود ایجادش کرده است.»^(۶)

بولگاکف با دل سگ، انقلاب روسیه را زیر تیغ قلم خود کشانده است. او به انقلاب خوش‌بین نیست. دماغ است و شکاک. تا مرز بی‌اعتمادی! این «بی‌اعتمادی» دوسویه است: دل سگ تا پیش از فروپاشی حکومت کمونیستی، رنگ چاپ را در شوروی به‌خود نمی‌بیند.

این دل سگ، برخلاف انقلاب ۱۹۱۷ روسیه، زیاد هم خشک و بیس نیست و رگه‌هایی از طنز و مطایبه در آن رخنه کرده است. اصلاً بولگاکف بسیاری از نوشته‌های خود را با رنگ‌مایه‌ای از طنز قلمی کرده است. «ابلیس‌نامه» اش همه‌اش طنز است.

دل سگ این طور شروع می‌شود: «عوعوعو... عوعو... و... و... عوعو. آخ نگاه‌ام کنید، دارم می‌میرم. پای این درگاهی، کولاک برایم مرثیه می‌خواند و من همراه‌اش زوزه می‌کشم. کارم تمام است. آن بی‌پدری که کلاه سفید چرکی به‌سر داشت، آب‌جوش ریخته و پهلوی چپ‌ام را سوزانده. آشپز ناهارخوری اداره شورای اقتصاد ملی را می‌گویم.»

.....

*پانویشت‌ها:

۱- بولگاکف، میخائیل. «دل سگ»؛ ترجمه مهدی غبرایی؛ کتاب‌سرای تندیس؛ چاپ یازدهم؛ سال ۱۳۹۶.

۲- استتوسکوپ (گوشی پزشکی)؛ وسیله‌ای است برای معاینه و بررسی و شنیدن صدای قلب، ریه و شکم بیمار.

۳- آبسلانگ؛ ابزاری ساده است که هنگام معاینه حلق بیمارمان به کار می‌رود تا بالا آمدن زبان مانع معاینه نباشد. آبسلانگ را هم به فرم چوبی و هم فرم پلاستیکی می‌سازند. زمان ما که چوبی بود! بچگی‌هایم را به یاد می‌آورم که وقتی مریض می‌شدم و کنار میز دکتر می‌نشستم (بهرتر است بگویم؛ می‌نشانند!)، اول چیزی که در نگاه مضطرب و نگران‌ام می‌نشست (البته پس از لباس سفید دکتر)، همین چوب‌بستی‌های دروغین بود!

۴- خود بولگاکف چنین یادداشت کرده است: «شب‌های سال ۱۹۱۹ در سکوت پاییزی، زیر نور شمع کوچک داخل یک بطری که قبلاً در آن نفت سفید ریخته بودند، اولین داستان کوتاه‌ام را نوشتم و در شهری که قطار، مرا با خود به آن‌جا می‌کشاند، آن را برای چاپ به دفتر روزنامه بردم... (بعد) از فعالیت‌های پزشکی دست کشیدم و به طور جدی به نوشتن پرداختم.»

۵- دیباچه دل سگ؛ به قلم مایکل گلنی. ع-همان.

